

Pécskai – magyar – oktatás

1868. évi Pécskértől
Európából

Szálloda Pécska városához

1910 szeptember

2010 szeptember

Európába

Pécskai – magyar – oktatás Európából . . . Európába

NAGY ISTVÁN

Pécskai – magyar – oktatás Európából . . . Európába

Írta, rajzolta, fényképezte és tördelte
NAGY ISTVÁN
a Pécskai 2-es számú Általános Iskola fizikatanára.

Olvasószerkesztő dr. Zabán Márta.

Készült a 2010. szeptember 12-én tartott Iskolanapra
abból az alkalomból, hogy 1910 szeptemberétől folyik oktatás a
Pécskai 2-es számú Általános Iskola főépületében.

Készült az aradi Carmel Print nyomdában.

Kiadta a Pécskai 2-es számú Általános Iskola
2010.

*Feleségemnek, Máriának
és gyermekeinknek: Imolának és Ákosnak*

Megítélésem szerint indokolt Pécska múltjának föltárása. Ezt a célt szolgálta 1995-ben a Dr. Kovách Géza – Fejezetek Pécska nagyközség történetéből, 1998-ban Nagyhalmágyi Sándor - Magyarpécska múltjából című könyveinek, valamint a 2007-ben megjelent Monografia Pecica kiadása. Ebbe a sorba illeszkedik ez a kötet is, amely a magyarpécskai oktatás múltjának egy részét tárja föl. Egy alapos pécskai oktatástörténeti megírása még várat magára, és idő kérdése, hogy mikor készül el.

Köszönettel tartozom Pécska Vároházáának a nyomdai költségekhez való hozzájárulásért, a pécskai 2-es számú Általános Iskolának a kiadásért, és a pécskai iskolák vezetőségeinek az irattáraikhoz való hozzáférés lehetőségéért.

Köszönöm dr. Zabán Mártának a gondos olvasószerkesztést.

A legtöbbször azonban feleségemnek tartozom, aki mellett ezzel a kutatással és az eredmények kötetbe szerkesztésével tölthettem az idei nyarat és őszt.

Nagy István fizikatanár,
a pécskai Kálmány Lajos Közművelődési Egyesület elnöke

Tartalomjegyzék

Pécskai – magyar – oktatás, Európából . . . Európába	4
A pécskai magyar oktatás térben és időben	45
Bevezetés	47
Használt rövidítések	55
Tanítóink	57
Mellékletek	115
Névmutató	119
A pécskai magyar középiskoláról	123
1957.	123
A pécskai Alsóvárosi Középiskolában érettségire jelentkezettek	127
1990.	131
A Gheorghe Lazăr Középiskola magyar végzősei	131
A századik évfordulós ünnepi ülés	135

Románia európai uniós tagsága óta állítólag jelentősége van annak, hogy egy település, egy közösség milyen földrajzi térben él. Pécska a nagy reményekkel létrehozott, de már málladozó Duna–Körös–Maros–Tisza régióban majdhogynem középen van.

Pécska oktatástörténete szervesen illeszkedik a térség oktatástörténetébe.

Az oktatás szervezett voltáról a lutheri reformáció 1517-es kezdetétől és az 1542-es katolikus trentói zsinattól beszélhetünk, amelyben nem volt érdemi változás az 1777-ben kiadott Ratio Educationisig.

1770-ben Mária Terézia kijelentette, hogy az oktatás politika, és az is marad. Ez a kijelentés Mária Teréziától máig érvényes. Az ő oktatáspolitikáját a rideg gazdasági megfontolások alapján alakította ki. Akkor az iskola fölötti rendelkezés elsőrendű politikai kérdés volt. Ez ma is igaz.

1766-ban Mária Terézia úgy rendelkezett, hogy külön közigazgatási egység kell a románoknak és a magyaroknak, hogy ne legyen a településen nemzetiségi civakodás.

A mai Pécska 1961-ig két község volt: Rácpécska / Ópécska / Románpécska, illetve Magyarpécska.

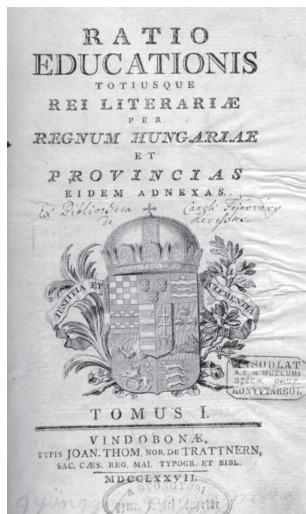

A pécskai római katolikus templom 1887 novemberében lett felszentelve. 53 méter magas, ugyanolyan hosszú, és az 1763-ban épült elődje helyére került. A templomot 1994-ben kerítették be. Falán található a Magyarpécskán született Ormós Zsigmond és Gróf Klebelsberg Kunó, valamint az itt káplán Kálmány Lajos emléktáblája. Kertjében áll Klebelsberg szobra és világháborús hőseink emlékművei.

Az 1774-ben épült, majd 1865-ben és 1932-ben átépített pécskai román ortodox templom.

A Ratio Educationis rendeletet Mária Terézia 1777. augusztus 22-én hagyta jóvá, ennek a címe magyarul: *Magyarország és a társországok átfogó oktatási és nevelési rendszere*. Ennek a rendszernek az ismérveivel szinte minden nap találkozunk ma is.

1777-ben rögzítették, hogy az alapfokú oktatás mindenütt az anyanyelven folyjék. Az anyanyelven történő oktatás csak Trianon óta nem oktatási vezérelv a térség többnemzetiségű államaiban.

A Ratio Educationissal kialakították az oktatás állami felügyeleti rendszerét, és igazgatási szervezetét. Az országban kilenc tanterületet hoztak létre, ahova az uralkodó választotta ki az igazgatót, aki a népiskolai felügyelőket nevesítette, és ezekkel együtt koordinálta az oktatásügyet.

Ma is érvényes, hogy az ifjúság helyes nevelésétől és az oktatástól – nem mondanám, hogy az irányításától – függ a közjólét. Ahol ezt felismerték, és ebben a szellemben dolgoznak, ott az meglátszik az emberek mindennapjaiban, és ahol nem, ott is.

A Ratio Educationis kapcsán írták, hogy a köznevelés hatékony rendszere csak akkor valósulhat meg, ha olyan fizetéseket állapítanak meg, amelyek a tanítók megélhetését megfelelőképpen biztosítják, ugyanakkor arányosak a betöltött tisztségekkel. Csak így lehetséges,

hogy a tanárok örömet találjanak a munkájukban, ösztönzést kapjanak a versengésre, saját feladatuk ellátását magától értődőnek érezzék. Ezt 1900 előtt ugyanúgy szóvá tették a pécskai iskolák igazgatói, mint utána.

A nemzetiségnek törekednie kell arra, hogy saját anyanyelvi iskolával rendelkezzen. Ugyanakkor az iskolarendszer vallási megkülönböztetés nélkül, egyformán szolgálja mindenkinek a művelődését, valamint a társadalom hasznát.

1889 szeptemberétől 1919 nyaráig Magyarpécskán Somorú István igazgatta az iskolákat, amikor elhagyta az iskolát, és akkori pécskai bankoknál vállalt szerepet egészen 1929. július 29-én bekövetkezett haláláig. Somorú István 1863. aug. 15-én született Magyarpécskán, 1882. január elsejétől tanyai tanító, 1883 szeptemberétől belső iskolai tanító, majd igazgató-tanító. Az 1893-ban általa szerkesztett és a helyi Ruber István nyomdájában készült negyven oldalas iskolai értesítőben ezt írta: „december 25-én lesz 25 éve, hogy 1868-ban megjelent a XXXVIII. törvény, ez a híres-nevezetes Eötvös-féle törvény. ... nehéz dolog a történetírás, de kétszeresen nehéz az oly téren mely mostoha volt mindig.” Az oktatás 1893-as viszonyait mostohának ítélte, ami helyel-közzel ma is igaz. A mostohaság egyik tünete az az ötlet is, hogy legyenek méregdrága digitális táblák minden osztályban.

Szomorú Istvánnak – a pécskai római katolikus temetőben lévő – sírja helyét nem ismerjük.

Helyébe addigi beosztottját, Lajta Jánost ültették.

Tekintetes!

All. elemi iskola Igazgatóságának

Magyarpécska

Mely tisztelettel jelentem, hogy a kiv. Tanfelügyelő Úr 1918. február hó 12.-án leadott telefon rendelkezősége folytán, további intézkedésig a hollételeti rekvizitálást folytatom. —

Mely tisztelettel

Magyarpécska, 1918. február hó 12.-án

*Lajta János
all. tanító*

Magyarpécskán 1870. május 6-án úgy döntött a községi képviselőtestület, hogy az iskolák ne egyháziak legyenek, hanem világiak, nevezetesen községi iskolák. 1873-ban megnyitják az első tanyai iskolát. 1875-től a férfi tanítóknak kötelező volt testnevelést tanítani, különös tekintettel a katonai rendgyakorlatokra. Az ópécskai román ortodox felekezeti iskolákban testnevelést csak az 1907. évi XXII. törvényt követően tanítottak.

Az iskolaszéki elnök, Dr. Schvester Károly, orvos, az iskolai könyvtár megalakításához 1876–79 között 30 saját könyvvel járult hozzá. Az ópécskai felekezeti iskoláknak 1919-ig nem volt könyvtáruk.

Néhány pécskai iskolának az építési éve: belső nagy iskola 1877, központi tanyai iskola 1875, nyugati tanyai iskola 1882, keleti tanyai iskola 1885, a felső iskola 1892.

Pécskán kizárólag úgynevezett népnyelvű, magyar és román, elemi iskolák, kezdetben csak egy-egy, majd egyre több tanítóval. Magyarpécskán 1789-től 1817-ig az aradi minorita rend lelkészei, majd a plébános igazgatása alatt világi tanítók tanítottak.

1869-től rendszeresítették a vasárnapi ismétlő iskolát. Az itt tevékenykedő tanítót ezért külön fizették.

A magyarpécskai elemi iskola római katolikus státusa az 1870–71-es tanévtől közös községivé változott, amely iskolaszékének elnöke a plébános volt. Ekkor már 6 tanító működött a községben.

1873-ban bérelt tanyán nyitották az első, a központi tanyai iskolát, amely 1875-re épült meg, és lazították az egyházhoz kötődést, hiszen csak a vasárnapi templomba járást kötelezték.

1876-tól Pécskán működött a vasárnapi iparostanonc iskola, amelynek tanítói pótképesítéssel kellett rendelkezzenek, és ezen munkájukért külön fizetést kaptak. Ebből is látszik Pécska korabeli fontossága. Az iparos tanonciskola a második világháborúig maradt fenn, és tökéletesen beilleszkedett a térség és a két község gazdasági életbe. Az iskola az elméleti alapokat biztosította matematikából, anyagismeretből és műszaki rajzból. A szakmát minden tanonc egy-egy pécskai iparosnál sajátította el. Sokatmondó a szakmák sokasága. Íme az 1910–11-es állapot:

lakhely szerint	236	nemzetiség szerint	194	szakma szerint	217
Ópécska	84	magyar	106	szabó	35
Magyarpécska	82	román	54	cipész	33
Németszentpéter	12	német	14	csizmadia	32
Fenlak	7	szerb	10	borbély	20
Szemlak	7	tót	9	kőműves	20
Battonya	5	cigány	1	asztalos	15
Hodos-Bodrog	3			kovács	11
Majláth	3			lakatos	10
Nagyzerind	3	felekezet szerint 195		ács	5
Perjámos	3	róm. kat.	122	szobafestő	5
Zádorlak	3	görögkeleti	64	kalapos	4
Sajtény	2	görögkatolikus	4	kéményseprő	4
Ágya	1	református	2	bognár	3
Bodrog	1	izraelita	2	köteles	3
Bresztovác – TM	1	ágostai	1	gőzmalmos	2
Budapest	1			kádár	2
Fakert	1			géplakatos	2
Gyula	1			sütő	2
Hódmezővásárhely	1			bádogos	1
Kétfél	1			építő	1
Királyhalmos	1			könyvnyomdász	1
Kisszentmiklós	1			épületlakatos	1
Kisszentpéter	1			mészáros	1
Mezőhegyes	1			papucsos	1
Monostor	1	Solymos	1	pintér	1
Munár	1	Szedershát	1	szíjgyártó	1
Nagyfalu	1	Vajdahunyad	1	szitás	1
Nagyvárad	1	Varjas – TM	1		
Németpereg	1	Tarja, Komárom vm	1		

1936–38-ra csökkent a pécskai iparostanonc-képzés területi és szakmai átfogása is. Az alábbi számok a két község iparostanonc-képzésének helyzetét tükrözik:

1936–37, Magyarpécska

asztalos	9
szabó	6
borbély	6
cipész	5
kádár	4
hentes	4
kereskedő	4
kalapos	2
kőműves	2
kovács	1
gépész	1
órá	1

1937–38, Románpécska

borbély	9
szabó	9
kovács	7
cipész	6
pék	2
csizmadia	2
kereskedő	1
asztalos	1
lakatos	1
hentes	1
bádogos	1
kőműves	1
közülük román	26

$\frac{266}{870}$ Aoad Canad megjekt saupflichtigjétel.

T. r. Iskola sikk!

Közzégi iskolavételk számára ki adott akasi
 társ T. S. életmiben a t. r. iskola sikk
 az iskolai munkáját kimutató
 költőig véteit kivételk s be adni tartó
 éit, minlän ex eddig nem történt,
 utasítaték annak 15 nap alatti
 be adására azon figgelmerteléssel, hogy
 a népiskolai törvény 35 § merint kör
 sigi iskoláit részére az egyenes adó
 5% ki véteit elrendelendő megfogad
 nán, hogy az okból valamint a kös
 sig, így ahöz tartóv földes hitte
 kösság részéről fizetett egyenes adó
 mennyiségit kimutassa, hogy annak
 nyomán az iskolai adó kivételk
 elrendelhető legyen.

Makán 1870 évi october ki 24 éi

Hofbauer János

kir. tanácsos, saupflichtigjétel.

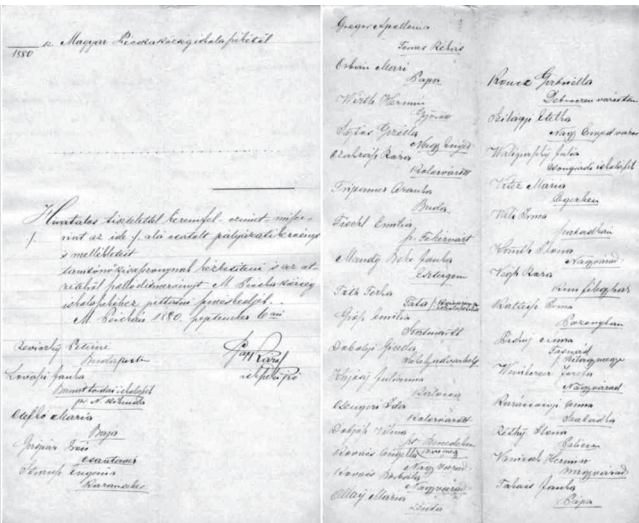
Hofbauer Sándor tanfelügyelő 1875. május 8-án írt levele tanúsága szerint a pécskai oktatás az 1870-es években még makói felügyelet alatt volt.

Az 1857-ben épült belső nagy iskolában akkor két tanterem és két tanítói lakás volt.

Magyarpécska korabeli jelentőségét az is tanúsítja, hogy 1880-ban egy tanítói állását 36-an pályázták meg a teljes Kárpát-medencéből: Baja, Budapest, Kolozsvár, Székelyudvarhely, Zenta és más településekről voltak a jelentkezők ennek az egy szál állásnak az elfoglalására.

Vladár Emma versenytársai
1880. szeptember 6.
1 Baja
2 Buda
3 Budapest
4 Csantavér
5 Csongrád
6 Debrecen
7 Eger
8 Esztergom
9 Győr
10 Kalocsa
11 Karánsebes
12 Kolozsvár
13 Kolozsvár
14 Kunfélegyház
15 Nagyenyed
17 Nagykikinda
18 Nagyvárád
23 Pálos
24 Pápa
26 Pozsony
27 Szabadka
29 Szatmárnémeti
30 Székelyudvarhely
31 Székesfehérvár
32 Szentbenedek
33 Tasnád
34 Tata
35 Temesváros
36 Zenta

A magyarpécskai iskolák ügyeit 1870 és 1900 között az iskolaszék intézte, amely példás szervezettségét a Szabados József, plébános,

Meggívó.

Folyó hó 24. én kamboatán délután 3 $\frac{1}{2}$ órakon
 Václav Emma Kisasszony tantermében
 a Sept. havi rendszerintti iskolaszéki ü-
 lési meg fog tartatni melyre az alábbbit
 t. c. iskolaszéki tag urak kivétel nélkül meg
 hivatnak.

Pécskén 1884. Sept. 22.

Kabados József
 iskolaszéki elnök.

Tárgyak.

- 1) H. Pécska m. város elöljáróságának értesítése a
 megvalósított új iskolaszéki tagok nevei-
 ről, ezzel kapcsolatban iskolaszéki másod
 elnöknek, - gondnoknak, - és jegyzőnek
 választása.
- 2) A utolsó iskolaszéki gyűlési jegyzőkönyvnek felt-
 varása.
- 3) Pártjelentés a múlt tanévi cenzurvizsgálatokból.
- 4) Szkolalátogatók kiküldése a jövő let. hóra.
- 5) Az 1884. iskolai évre tanköteles gyermekek jegy-
 kéinek bemutatása.
- 6) A pártvizsgálatok ellenjárásának napnak kitűzése.
- 7) A tanítási óravérendő megállapítása iránti in-
 térkedés.
- 8) Elnöki jelentés némely iskolai ügyekről.

Lassa;

iffi

Bialanyi György Ur.
 Fekete János " " "
 Földi János " " "
 Major Pál " " "

Harsányi István
 Kátóna István
 Kéj Annelva
 Lint Jakab
 Harsányi Sándor
 Bialanyi Katalin
 Sisa Mihály

iskolaszéki elnök által kiküldött meghívó is tanúsít. Az iskolaszéki
 ülések havi rendszerességgel voltak megtartva, az írott meghívást
 a meghívottak kézjegyükkel ellenjegyezték. Az iskolaszék szerepét
 1900-tól az iskolagondnokság vette át.

ÓRAREND

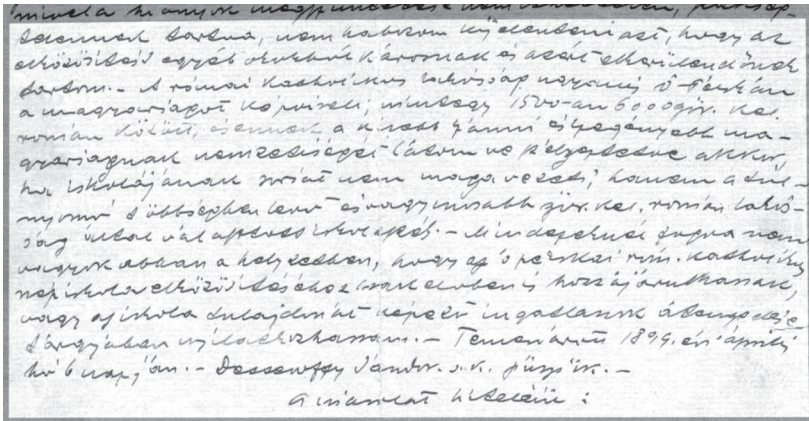
a magyarországi főkeleti leányi ... állami elemi ... egyes népiskola ... V. osztálya részére az 1877/78. tanévre.

Tanév	Folytatás	HÉTFO					Általános heti órater		
		HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	TANTÁROK: I. II. III. IV. V. VI.	
8-9	I.	Órosok	Szentek	Órosok	Szentek	Órosok	Szentek	Órosok	Órosok
9-10	II.	Szentek	Órosok	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek
10-11	III.	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek
11-12	IV.	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek
12-13	V.	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek
13-14	VI.	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek	Szentek

Magyarország, 1877 évi ...
 Jóváhagyom: ...
 1877. évi ...

1887-ben a tanítók órarendjét az iskolaszéknek kellett jóváhagynia, de később már a megyei oktatási főhatóságtól is kellett rá engedély.

Ópécskán mintegy 200 iskolaköteles magyar római katolikus

gyermek volt, ezért 1888-ban magyar ajkú római katolikus népiskolát alapítottak két tanteremmel és két tanítói lakással. Ez az iskola nem államiként indult, de mert a gyermekek szülei nem tudtak pótdótot fizetni, és rendszeres kincstári támogatást sem kapott költségvetése hiányának pótlására, az iskolaszék már 1898-ban kérte községi kezelésbe adását. Desseffy Sándor püspök 1899. április 6-ai

átiratában „az elközösítést károsnak és ezért elkerülendőnek (tartotta, mert) ... a római katolikus lakosság Ó-Pécskán a magyarságot képviseli; mintegy 1500-an 6000 gör. kel. román között, és ennek a kisebb számú és szegényebb magyarságnak nemzetiségét látom veszélyeztetve akkor, ha iskolájának sorsát nem maga vezeti, hanem a túlnyomó többségben lévő és vagyonosabb gör. kel. román lakosság által választott iskolaszék.”

Jegyzőkönyv

*Elvitetett Pécskán, 1907. évi június hó 3-án
a pécskai római katolikus elemi népiskola tulajdonát képező ingatlanok, tanítói lakás és tanterem felszerelésének a királyi kincstár tulajdonába örök használati joggal történt átadása illetve átvetele alkalmával.*

Telen vannak aláírottak.

Mindenkinek előtt megállapították, hogy az írás.

E jegyzőkönyv tanúsága szerint 1907. június 3-án a hitközség nevében Szathmáry Géza esperes plébános, iskolaszéki elnök átadta Varjassy Árpád aradi királyi tanfelügyelőnek az ópécskai róm. kat. iskola tulajdonát képező ingatlanokat, felszerelési tárgyakat, taneszközöket és egyéb szereket, amit ugyanakkor utóbbi átadott az eddigi iskola szerepét átvevő Vásártéri Iskola gondnoksági elnökének és a gondnokának.

Valami hasonlóknak voltunk tanúi napjainkban is, amikor a Gyulafehérvári Érsekség pénzhiány miatt a Kolozsvári Babeş–Bolyai Egyetem hatáskörébe engedte át saját papképző főiskoláját.

Az 1889-ből származó magyar nyelvű iskolai bizonyítványt a pécskai román ortodox felekezeti iskola osztálytanítója Ardeleanu János állította ki, és az ortodox felekezeti iskolák közös igazgatója, az ortodox plébános Evuțianu János is aláírta. Mindketten magyarul írták a keresztnévüket!

A tanügyi hatóság többször elrendelte a kertészet tanítását, mire az 1890–91-es tanévtől a tantestület átvette a községtől a faiskola kezelését, hogy megfeleljen a népiskolai törvény szándékának, és az iskolába járási kedvet is fokozza, hogy módszeres kertészetre, különösen a gyümölcsfákkal való bánásmódra oktassa a tanulókat.

beiratott:

1889. X. 17.

Iskolai bizonyítvány.

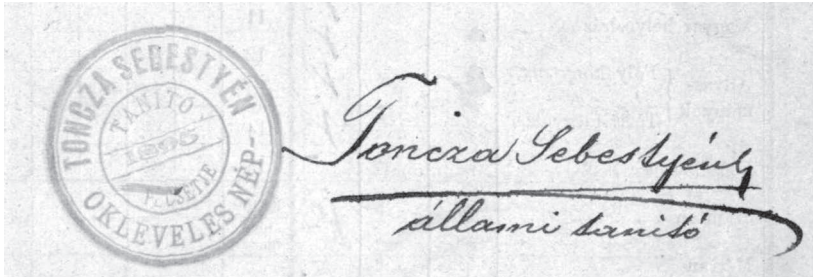
Ruber Romulus született 1888 évi Junius
 hó 10-n Pécska n. gör. keleti vallásu, az 1889 iskolai évben a
nép iskola II° osztályában következő bizonyítványt érdemelt:

Kelt Pécska 1889 évi Szeptember hó 16 n.

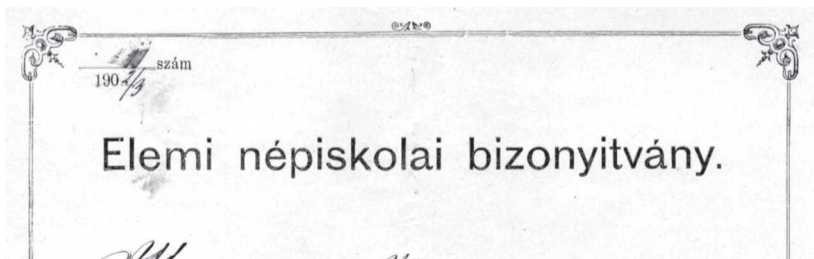
Ruber Romulus
 iskola igazgató

Ardekanus János
 oszt-tanító

Az 1891-es kimutatás szerint nem minden iskolaköteles gyermeket vettek föl, egyeseket a beiratkozási díj be nem fizetése miatt utasítottak vissza, míg másokat azért, mert nem fértek be a tantermekbe.

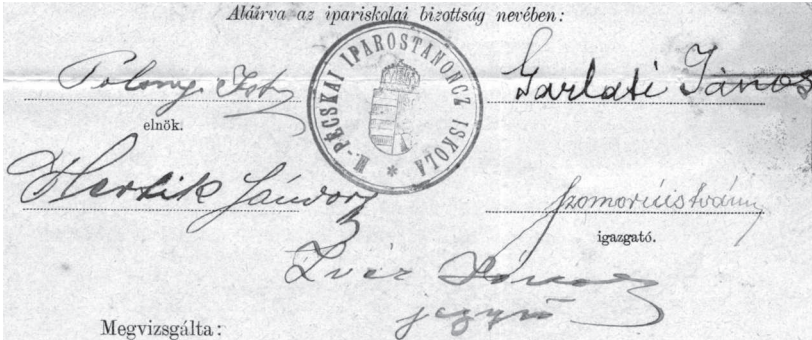
A korabeli tanító társadalmi státusát igazolja, hogy Tancza Sebestyén állami tanító saját pecsétet készítetett magának 1895-ben.

A XIX. század utolsó évtizedében és a XX. első harmadában igényes könyvnyomda működött Pécskán, amit ez az iskolai bizonyítvány is tanúsít, amely a magyarpécskai Ruber István nyomdájában készült.

Az 1904–5-ös tanévtől a tanyai iskolák kellő felügyelete érdekében a meglévő 16 iskolai gondnoksági tag mellé három tanyasi földes gazdát neveznek ki a gondnokság tagjaivá.

A diáklétszám gyarapodásával nőtt a tanyai iskolák és a belső iskolák osztályainak a száma is. Üresedés vagy tanítói létszámnövekedés esetén a belső iskolákba a tanyai iskolákban már bizonyított tanítókat hozták be, és helyükre az iskolaszék egy éves próbaidőre pályáztatással vett föl új tanítót.

Az iparostörvény alapján 1914-ben iparos tanonciskola nyílt Magyarpécskán, amelyben vasárnap délután 2–5 óráig rajzot, hétfőn és csütörtökön 5–7 óráig közismereti tárgyakat tanítottak.

Ellennyugta.

3 frt 50 kr., azaz Három frt 50 krról
 osztrák értékben, mely összeget és pedig sem többet sem kevesebbet mint a
 salamulajások büntetést a magyar pécskai községi ele-
 mi népjárási tanuló utáni a m. pécskai községi iskolájára
 pénztárába mai nap hogy befizettem legyen, ezennel elismerem és ellennyugtat-
 ványozom.

Kelt M. Pécskán 1899. március hó 11.

Azaz: 3 frt 50 kr. *Saragi Mihály*

Annak idején, és ez tartott egészen a második világháború végéig, aki nem járatta iskolába az iskolaköteles gyermekét, azt megbüntették.

Azi vom avea onore cu St Kehrer
 Hoara Pusu e prin ca e telefonat la
 comuna, mai intai merge la saderhat
 si dupa pranz va fi la noi. —
 Bucurate ca cel fantin
 un drac trece

Praso Filipe!!
Rumy Buz

kinevete Dr. Kehrer Károly aradi iskolaigazgatót állami kerületi tanfelügyelőnek, akinek a látogatásáról egy másik cédulán értesítette a kollégáit, kifejezve abbéli örömét, hogy távozta után elmondhatja: elment egy ördög. A tanfelügyelőket azóta is nagyon szeretik.

Број 14 ex 1.908. szám.

Elemi népiskolai bizonyítvány. Сведоџба основне народне школе.

Lekeaijokov Mihóš *Милову Стасојив*
 gör. kel. szerb vallású, szerb anyanyelvű, született православне вере, по материни језику Србина,
Narjan községben *Teuca* rođen у *Вајанци*
 vármegyében a n. sz. 1896 évi *Aprilis* у *Вајанцико* жупанији дана 5 месеца
 hó 5-n, az 1907/8-ik tanévben a *varjani* *школа* год. 1896 го. ка. покази е. је
 gör. kel. szerb népiskola II. osztályába járt, 1907/8. год. IV. разред православне
 s. *go* magaviselettel *valtoro* crkve narodne škole у *Вајанци*
 előmenettel *eljegezé* általános osztályzat te je uz *400/400* владявн.

45
 1908. szám.

ELEMI NÉPISKOLAI
 BIZONYÍTVÁNY.

Tigu Szilárd
 vallású, született *opcsesha*
 községben *Arad* vármegyében,
 1896. évben *október* hó 4. n.; a
opcsesha i elemi népiskola *IV.*
(ötödik) osztályában tanított tanár-

Nr. 45/908

ATESTAT

PENTRU SCOALELE POPORALE ELEMENTARE.

Constantin Tigu
 de religione *gr. ort.* născut la *15.10.1896*
Teuca *trusău* în comuna
Arad comitatul _____;
 din studiile propuse în anul școlar 1907/8 în
 clasa a *cincea* a școlii elementare
 de confesiunea gr. or. română din comuna

Ezt a két – magyar–román és magyar–szerb – kétnyelvű iskolai bizonyítványt 1908-ban állították ki, és az írott kétnyelvűség korabeli létéről tanúskodik, bár az iskola irattára nem utal azok általános alkalmazására.

		Magyarpécska	Ópécska	
Tanév	Iskolatípus	állami	görög-keleti felekezeti	állami
1878–79	beíratott	623	?	-
	befejezte	364	210	-
	tanító	7	3	-
1910–11	tanuló	1069	547	334
	magyar	973	0	168
	román	39	546	96
	más	57	1	70
	tanító	20	5	7
1928–29	tanuló	613	-	
	magyar	593	-	
	román	6	-	
	más	14	-	
	tanító	15	-	
1930–31	tanuló		-	718
	magyar		-	66
	román		-	601
	más		-	51
	tanító		-	14
2006–2007*	tanuló	329	-	640
	magyar	118	-	39
	tanító és tanár	16	-	39

* Az összehasonlíthatóság érdekében csak az I–VII. osztályok

Ezek az adatok egyértelmű képet festenek a pécskai és azon belül a magyar nyelvű oktatás és a helyi magyarság 1918-ig tartó növekedéséről, és az utána következő zsugorodásáról.

A magyarpécskai magyar iskola épülete szálloda Pécska városához 1910 előtt, amikortól iskola működik benne. 1915-ben az egyik tanító azt írta, hogy nagyon randa ez az épület, itt betegedett meg, mert a

rossz ablakok miatt huzatosak az osztályok. 1984/85-ben a megyei főtanfelügyelő-helyettes az iskolában járva mondta, hogy ideje lenne már iskolát építeni, mert ez az épület egyáltalán nem annak való.

Mindezek ellenére 1910-ben elmaradt a megnövekedett gyermeklétszám indokolta, fölöttébb szükséges új iskola felépítése. Ezért is van az, hogy a 2010. évi Iskolanapot a Pécskai 2-es számú Iskola annak a 100. évfordulójának szenteli, hogy az 1823-ban épült magyarpécskai, a telekkönyvben nagykoctsmának nevezett épületben, immáron száz éve, tanévről tanévre iskolai oktatás van.

Érdekes az 1914 előtti pécskai román ortodox felekezeti iskolák tanítóinak az országhoz való viszonyulása, amit az I. világháború kitörésének rögzítési módja örökített meg.

1914 évi június 29-én gonosz szerb gyilkosok megölték Szerbiában a Fensége Ferenc Ferdinánd trónörökösét és fenséges nejét.

1914 évi július hó 28-án általános mozgósítás és háború üzenet Szerbiának, ugyanakkor Oroszországgal is háborúba keveredik édes hazánk.

Hedeşan Efrem: 1914. július 28-án általános mozgósítás és háború üzenet Szerbiának, ugyanakkor Oroszországgal is háborúba keveredik édes hazánk.

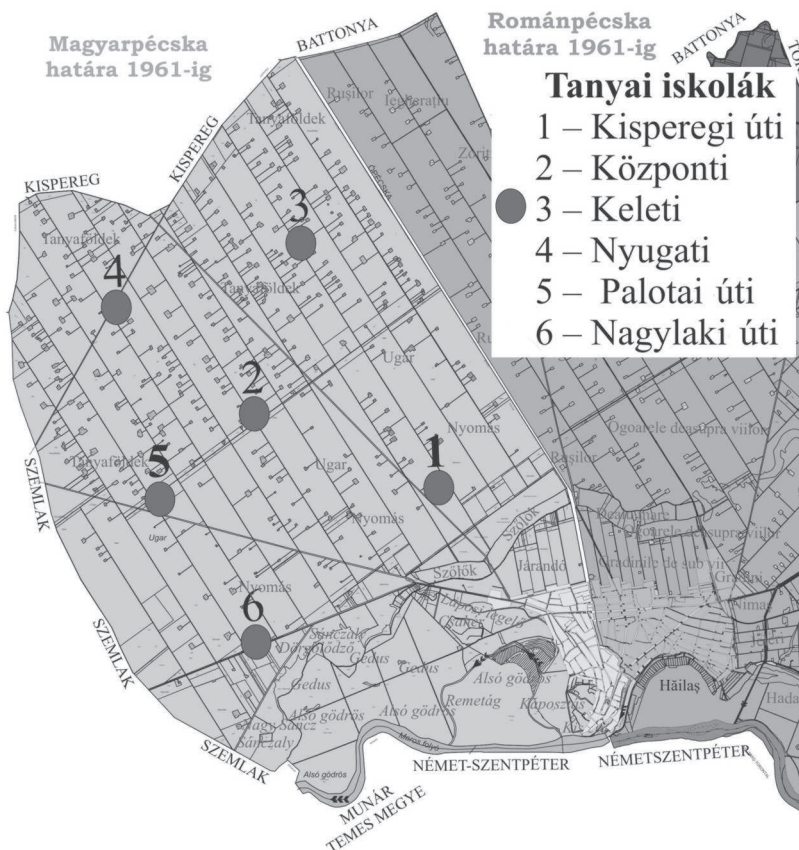
1914 év június 29 in gonos serb gyilkosok megölték Szerbiában ő fensége Ferenc Ferdinánd trónörökösét és fenséges nejét. -

1914 év július 28 in mozgósítás és háború üzenet Szerbiának, ugyanakkor Oroszországgal is háborúba keveredik hazánk. -

Ruja Ştefan: 1914. július 28-án mozgósítás és háború üzenet Szerbiának, ugyanakkor Oroszországgal is háborúba keveredik hazánk.

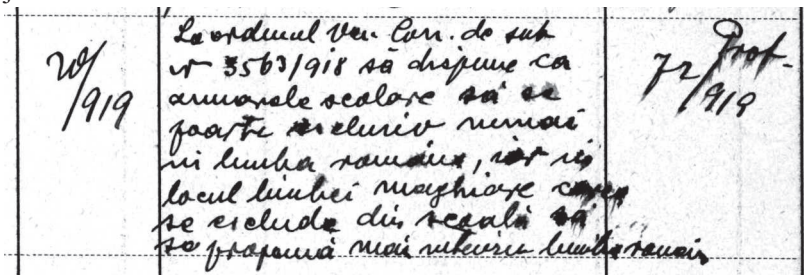
*Reșboiu mare.
Lumină electrică și Trădare
principale, sa făcut în acest an*

Russu Petre, 1919-ben iskolaigazgató: „Rezboju mare”, magyarul: nagy háború.

Miért kellett Pécskántanyai iskolák? Ezenaképpen Magyarpécska és 1900 körüli határa szerepel. A munkaképes lakosság kint lakott a tanyákon és művelte a mintegy 6000 hektáros, nagyon jó termőföldes határt, amely tele volt tanyákkal, és ha azt akarta az előljáróság, hogy az ott született gyermekek iskolába járjanak, akkor helyükbe kellett

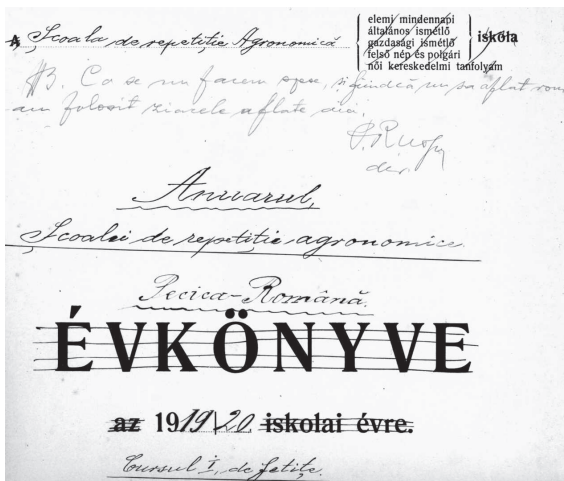
azt vinni. Az idők bent laktak a faluban és nevelték a nagyobb, a benti iskolába járó gyerekeket, akiket inkább oda járatnak, mert azok jobban fel voltak szerelve.

1919-ben írja be a román tanító a naplójába azt az 1918-ból való 3563-as rendelkezést, amelyben a felekezeti elöljáróság arról rendelkezik, hogy az iskolai anyakönyveket ettől odafele csak románul töltik ki. Addig a naplójuk bal oldalon magyarul van nyomtatva, és kitöltve egy gyermek adataival, és a jobb oldala románul a következő diák paramétereivel, 1919-ben a magyar oldalakat áthúzták, és csak a román oldalakat töltötték ki.

Resboiu mare.
Comuniă electrică și Trădăle
principale, și fântâni în acest an

kizárólag románul vezetik, mivel ez a nyelv került most a trónra,

Anaplóhasználatról Russu Petru tanító följegyezte, hogy az osztálynaplót míg a magyar megsemmisített, letaszított a trónról.

Ennek ellenére a Szebenben székelő regionális oktatási főhatóság által 1919. szeptember 22-én a Románpécskai Gazdasági Iskola igazgatójává kinevezett Russu az

került Magyarpécska keleti tanyai iskolájába állami magyar tanítónak. Lajtát 1919-ben kinevezték a magyarpécskai iskolák igazgatójának, és akként ment nyugdíjba. Gyönyörű betűkkel, és abszolút helyesen írt magyarul, de a harmincas években románul tanította a magyar gyerekeket.

Kedd Reggel

1932 február 2

Panaszkodnak az iskolaszékre Pécskán

— Nem engedik hozzászólni a szülőket az iskolák ügyeihez — Mostohán kezelik a tanyai iskolákat —

Pécska, február 1.
(Saját tudósítónktól).

Érdekes levelet hozot ma a posta egyik pécskai előfizetőnkől. A levél tartalmát a magyarság illetékes

az iskolaköteles gyermekek szülei jelenhessenek meg teljes joggal az iskolaszéki ülésen.

Az iskoláról van szó, bátorokdunk még egy panaszt felhozni. Magyarpécskán a több mint 700

1932-ben, a Reggel című aradi lap arról írt, hogy az egyik iskolaszéki tag elpanaszolta az újságnak, hogy nem a magyarok javára hozott a magyarpécskai iskolaszék egy döntést. Utána meg is regulázták az illető iskolaszéki tagot. Az az érdekes, hogy az iskolaszék elnöke a községi római katolikus plébános volt. A magyarpécskai iskolaszékben csak a jegyző volt román, az összes többi magyar volt, és mégis hoztak magyarokat nem szolgáló határozatokat is.

Proces verbal

No.32/1932

Dreptat in comuna Kovine, la 5. Februarie 1932. in sedinta ex-

Toți membrii prezenți declară că n'au avut nici un interes să facă declarații ca acelea din "Reggel" și nici nu înțeleg să se alieze aceluia articol. Toți sunt conviși că atît comitetul, cît și dl. director Ioan Laita sînt cu cele mai bune intențiuni față de tot ce înseamnă - școlă și școală.

D. C. M. S.

PRESEDINTE,

SECRETAR,

Luigi...

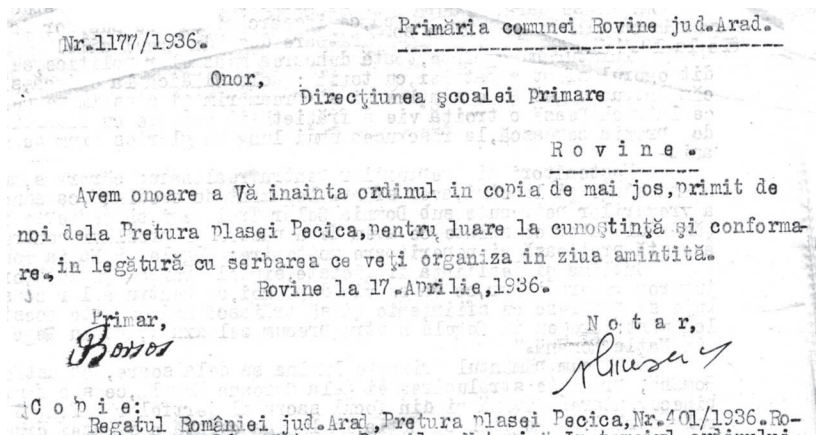
Laita

Membrii comitetului:

Az iskolaszék elnöke megmaradt a katolikus, illetve az ortodox plébános, egészen 1945-ig, 1932-ben Magyarpécskán Lengyel István.

Azzal kezdtem, hogy az oktatás a királyi felséget és a hatalmat kell szolgálja.

1936 áprilisában Magyarpécska Borsos nevű, magyar polgármestere az örómániai királyság megalapítása 70. évfordulójának országszerte kötelező megünnepléséről kapott átiratot továbbította az iskoláiknak.

1936–38-ra csökkent a pécskai iparostanonc-képzés területi és szakmai átfogása is. Az alábbi számok a két község iparostanonc-képzésének helyzetét tükrözik:

1936–37, Magyarpécska

asztalos	9
szabó	6
borbély	6
cipész	5
kádár	4
hentes	4
kereskedő	4
kalapos	2
kőműves	2
kovács	1
gépész	1
órá	1

1937–38, Románpécska

borbély	9
szabó	9
kovács	7
cipész	6
pék	2
csizmadia	2
kereskedő	1
asztalos	1
lakatos	1
hentes	1
bádogos	1
kőműves	1
közülük román	26

REGATUL ROMÂNIEI
MINISTERUL DE INTERNE
JUDEȚUL ARAD, PLASA PECICA
PRIMĂRIA COMUNEI PECICA

TRANSRIȘUL SENE. DV. DATE DV. I-a 1909/1938 4-III-1938

Privește Depunerea jurământului în ziua de 5 Martie 1938.-

In conformitate cu ord. Prefurii plasei Pecica Nr.297 din 4 Martie 1938, vă punem în vedere ca în ziua de Sâmbătă 5 Martie 1938 orele 11 a.m. să vă prezentați la Prefectura jud. Arad pentru depunere Jurământului, împreună cu toți Dnii învătători de sub conducerea Dv. Cei cari nu se vor prezenta vor fi licențiați din serviciu.-

N. nr.: S. Mager.

1938-ban a tanítók esküt kellett tegerenek az új alkotmányra. A meghívó utolsó sora úgy hangzik, hogy azoknak, akik nem jelennek meg, azonnal felbontják a munkaszerződésüket. A nemzet napszámosai akkor is kiszolgáltattottak voltak.

Judecătoria rurală Rovine-Arad.
No.1126/1938

I N N U M E R E L E G I I I !

Luându-se în desbatere contestația înscintată la 3 August 1938 sub No.1126/1938, de către școala primară de Stat din comuna Peciva, reprezentată prin D-l Director-școlar Nicolae Dima, în contra procesului verbal de sechestrul cu Nr.9 din 1 August 1938, al Primăriei comunei Peciva, reprezentată prin primarul Șiclovan Remus, pentru anularea procesului verbal de

1938-ban az ópécskai iskola megtámadta a fenntartóját, a községet, azért, mert az bizonyos forrásait elvonta. Ismeretes, hogy a község nem mindig teljesítette időben a fizetési kötelezettségét, volt, hogy éves hátraléka volt, és az iskolát beperelték a szolgáltatók, az iskolajavítók, miközben az iskola a községtől nem kapta meg a neki törvény szerint járó pénzt.

Proces verbal,

dresat astăzi 6 Octombrie 1938, în localul școlii primare de stat din Peciva jud. Arad, cu ocazia începerii activității străjeresti.

Obiect.

1. Înființarea stolului de străjeri la școlile primare de stat ne străjerite până în prezent.

1938-ban országosan, így a Pécskai román iskolában is létrehoztak egy levante-típusú szervezetet, ahol kötelező katonai

№: 98-1938.
 m.
 Corp. Didactic,
 Secuia.

Sehrivint ordinului Rev. Sclorilor № 1153-
 1938, prin care se stabilea ca în ziua de
 26 l.c. să serbăm să direa pomilor,
 cu ocazie sunteti invitatati, ca în ziua
 de 23 l.c. ora 11:30 a.m. să vă pre-
 zentati în localul școlii-gară
 având se stabilit un programul.

Secuia, la 22 Martie 1938
 Didactic

döntött az iskolaigazgatók és az alkalmazott tanítók kilétéről és munkaviszonyáról.

Az 1940-es években államközi egyezség alapján Románpécska Kokota részén létrehozták a szlovák elemi iskolát, és Magyarpécskán is indítottak német tannyelvű elemi osztálysort. A politika 1945 után is jelen volt az iskolákban. Mindig az éppen székben ülők kénye-kedve szerint.

oktatásban részesült az ifjúság. Arról nincs adatom, hogy a magyar iskolában is létrehozták, de valószínűsítem.

A környezettudatos nevelés 1938-ban is célja volt az oktatásnak. Volt faültetési nap, megfelelő kulturális programmal, és a tanítók kivonultak a diákokkal fákat ültetni.

Pécskán a román és a szerb görögkeleti egyház 1864-es szétválása után 1873-tól 1945-ig működött önálló szerb felekezeti iskola. Hivatalos papírjaikat szerbül vagy

kétnyelvűen állították ki.

A pécskai községi és közösségi oktatás a Ratio Educationistól a második világháború végéig majdhogynem önálló volt. Az iskolák és az oda gyermekeket beírató szülők között szerves kapcsolat volt. A községi elöljáróság fedezte az iskolák kiadásait a lakosság adóiból és az iskolaszékkel együttműködve

985/1947 szám. A nemzetnevelésügyi miniszterium 3936/1947 szám alatt kibocsátott rendelete értelmében a magyar tanfelügyelőségekhez kinevezett ellenőrző közegek ~~szolgálatát~~. A miniszterium ellenőrző tanfelügyelői bármilyen tannyelvű iskolát kötelesek meglátogatni. Az igazgatók, szolgálati személyek /tanítók, stb./ azon a nyelven kötelesek nekik felvilágosítást nyújtani, amilyen nyelven kérdést intéznek hozzájuk /a mi esetünkben románul vagy magyarul/. Bármilyen iratot, melyet a miniszteriumhoz terjesztünk fel, az államnyelvén, tehát románul kell megírunk. Az ellenőrző közegek jegyzőkönyveinek fordításáért annak a hivatalnak vezetője felelős, aki azt aláírásával ellátja. A miniszterium reményét fejezi ki, hogy a különböző nyelvű iskolák vezetői és tanulói között összhang fog uralkodni. /Kérjük azon, hogy ennek ellenkezője nem lesz rajtunk./

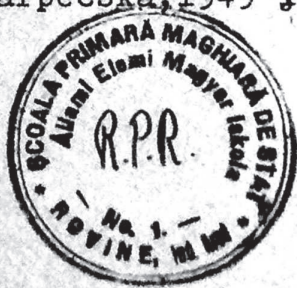
1946-tól a romániai magyar iskolahatóság havonta küldött egy 4-6 oldalas, 30-40 rendelkezéses átiratot arról, hogy mi mindennek kellett megfelelni. Csak olyan nyelven lehetett felvilágosítani az iskolalátogatót, tanfelügyelőt, amilyen nyelven az kérdezett.

Ministry of Hungarian Education, Royal Decree
 I. K ö r r e n d e l e t .
 V al l a m n y i a d a m i é s r o m á n y i a l l a m i é s f e l k ö z t i i s k o l a s
 v e t . I z g a t t a s a n k .
 S z e k c i o n .
 Szám: 11/948. Tárgy: az ország új államformája.
 Románia 1948. január 1-jevel új államformát fogadott. Népi köztársaság-
 sá alakult. Román nép, többi együtt élő néppel együtt a mi népünk
 számár a további fejlődés lehetőségét biztosítja. Amikor a népi szelvény
 alapján az uton mi is készítjük új államformánkat, a benne élő néppel
 együtt, akkor is fejlődést kívánunk, ugyan írtat tisztelettel kell
 tennünk a fejlődésünk útjainak által való előmozdítására.

Ezen az 1948-ból való körrendeleten az olvasható, hogy Románia 1948. január 1-jétől a haladás útjára lépett, és államformaváltás miatt a tanítónak össze kellett hívnia a szülői értekezletet, hogy elmagyarozza nekik: miféle új alkotmány vár rájuk.

A tanító, ha szükségét érezte, akkor idomult. Ugyanez tapasztalható a magyarpécskai iskolákban 1918 előtt és után.

Magyarpécska, 1949 január 3-án.

Bessenyei Béla
 igazgató.

Kikaparták a királyi címet a pecsét közepéből, és a helyére kézzel beírták a Román Népköztársaság rövidítését.

Sc. Elem. N° 2 Română în Maghiara
din com. Peica

Programul serbării din 10.11.1952

1. Anul R. P. R.
2. Anul Ununii Sovietice
3. Conferința
4. Pentru R. P. R. (Ardelean Ion cl. III)
5. Az országom ma - Bertha Maria cl. III
6. Anul libertății - Ardelean Maria cl. III
7. Mișcarea luptă pentru pace - Liciovan Petra cl. II
8. Pomena tov. Stalin - cor.
9. Stalin - Elis Mircza cl. II
10. Marele prieten - Liciovan Eugenia cl. II
11. Felhívítjük országunkat - ^{Căntec lui Stalin} Kallai Andras.
12. Felhívítjük a parasztok - Farkas Tamas.
13. Parba - dăns popular. cl. II - II.
14. Sans românen în maghiar
15. Indem n - Becau Ilu.
16. Kez a keraban - Beke Illes. B.
17. Edisanyam nadjedeles kása - cor.
18. Cifra palota - cor.
19. Măscova tu luminoasă - Tereteau Cosma
20. Verinti la nume - cor.
21. Crăciunul păcii - Porfinie
22. O gyarkurt - Schachelmaier Maria cl. II
23. Anul minciii - cor.
24. Anul stegon - cor.
25. A karcok oblok - cor.
26. Fehér legetetk - cor.
27. Dossa, György unokája - Beke Illes.
28. Căntec st. Il. B. I. - Liciovan Silvia
29. Le duce ionu - st. - D. Christin

1952-ben megünnepték Sztálin elvtársat, és a Szovjetunió himnuszától egészen a Dózsa György unokája vagyok én-ig sok minden szerepelt a 31 pontos iskolai műsorban.

A pécskai középfokú oktatás 1956-tól 1977-ig tartott, amikor volt két középiskolája, egy magyar és egy román tannyelvű.

CLASELE V-X

CATALOGUL CLASEI VIII-a

Școala Medie Mixtă

Comuna PECICA
Orașul

Raionul PECICA Regiunea TIMIȘOARA

ANUL ȘCOLAR 1956/1957

A románpécskai középiskola induló osztályának a naplója.

VIII. osztály

OSZTÁLYOZÓNAPLÓJA

1958-59. iskolai év

Kocsik TERÉZ
OSZTÁLYFŐNÖK,

És a rá egy évre induló Alsóvárosi magyar tannyelvű Középiskola első VIII. osztályának a naplója, és az ugyanott és akkor induló román I-IV-é.

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII

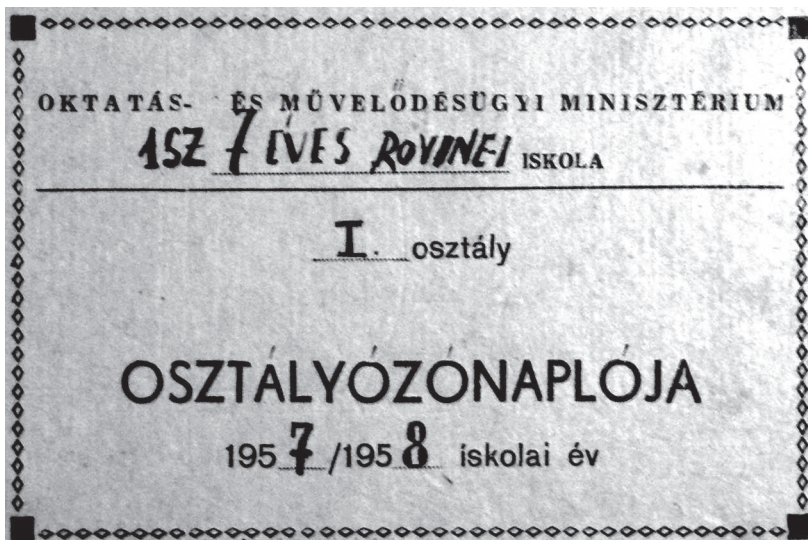
ȘCOALA de Limba Română Școala Medie

CATALOGUL

CLASEI I - IVe

Anul școlar 1958 - 1959

Litografia și Tipografia Învățământului - c. 672 - Md. 1

1961. között olyan osztálynaplók voltak rendszeresítve a magyar tannyelvű osztályoknak, amelyekbe a tantárgyak és a jegyek is magyarul voltak beírva.

T A N T Á R G Y A K													
Magyar nyelv és irodalom		Történelem		Politikai gazdaságtan Alkotmánytan		Tudományos szocializmus		Lélektan Logika		Orosz nyelv		Nyugati nyelv	
Hányzások	Jegyek	Hányzások	Jegyek	Hányzások	Jegyek	Hányzások	Jegyek	Hányzások	Jegyek	Hányzások	Jegyek	Hányzások	Jegyek
	10/17.2 9/17.8 10/17.10		10/21 10/21.4 10/21.2							10/21.3 10/21.7	10/21.9 10/21.11		10/21.3 10/21.10 10/21.11
	9		9							10			10.
	9/17.10		10/21.2							10/21.7			10/21.10
	9/17.8 10/17.11 10/17.8		10/21.15 10/21.25							10/21.7 10/21.11			10/21.15 10/21.25 10/21.11
	9		9							10			

1975-ben is esküt tettek a romániai pedagógusok. Adott napon, aki nem volt ott, az le kellett írja, miért nem jelent meg, és egy későbbi időpontban volt köteles megjelenni.

C O N V O C A T O R

Tov. mai jos notați s'nt convocați pentru data
de luni, 30 iunie 1975 orele 9 fix în cabinetul de șt. sociale
a Liceului "Gh. Lazăr" din Pecița, în vederea depunerii jurământului
de credință și devotamentul față de patrie.

Nu se admit absențe sau întârzieri.

Director Coordonator,

JURĂMÎNT

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

„Eu _____

Jur să servesc cu devotament Republica Socialistă România, poporul român, să pun întreaga mea capacitate de muncă în slujba înfăptuirii politicii interne și externe a partidului și statului, să aduc la îndeplinire, cu întreaga răspundere, atribuțiile care îmi sînt încredințate, să acționez neclintit pentru întărirea și dezvoltarea orînduirii noastre socialiste, pentru apărarea patriei, a suveranității, independenței și integrității țării.

Jur să respect Constituția Republicii Socialiste România și legile țării, să păstrez cu strictețe secretul de stat, să apăr proprietatea socialistă, să acționez potrivit principiilor democratismului socialist, ale eticii și echității socialiste.”

Acest jurămint a fost depus în fața noastră, astăzi _____ Semnătura

A pécskai oktatás 1919-ig egy európai település oktatása volt, amely a következő két és fél évtizedben elindult a balkanizálódás útján, hogy a második világháború után a szovjet típusú iskola útját járja, ami a mai napig alig változott. A helyhez és közösségéhez csak a diákjain keresztül kötődik. A pedagógusok kiválasztója, kinevezője és munkáltatója a megyei főtanfelügyelő, akit a kormány nevez ki és vált le bármikor, politikai hovatartozás alapján. A béreket a központi, de a dologi kiadásokat és a beruházásokat a helyi költségvetésből fedezik. Az oktatás színvonala a 2003-as, 45 ország általános isko-laiban elvégzett nemzetközi összehasonlító TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study – A matematika és a tudományok tanulásának alakulása) fölmérés szerint Románia a 26., Magyarország a 9. A 605 pontos Szingapurhoz képest 475 pontot értek el a romániai diákok, míg a magyarországiak 529-et. Nem látszik alagút vége. A lejtmenet nem fordult emelkedőbe. Nincs Ratio Educationist alkotó Ürményi József és Tresztyánszky Dániel sem Eötvös József vagy Klebelsberg Kunó, akik visszavinnének Európába.

Iskoláink fejlődése¹

Folyó év december hó 5-én 25 éve lesz már, hogy az 1868. évi XXXVIII. t. cz. halhatatlan emlékű Eötvös József báró vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter által megalkottatott s a nemzeti népnevelés szebb jövőjének alapját megveté. Huszonöt év, mily hosszú idő egy ember életében, de egy perc egy nemzetében s mégis mindkettőre nézve kétesen folyhat el a jövőt illetőleg. Az első nem tudja azt úgy használni, hogy boldog életet biztosítson magának, a másik ezen pillanatnyi életében korszakot alkothat magának, mely korszak tetterejének, áldozatkészségének a messze jövőbe vetheti fénysugarait s világítja meg a tért, melyen haladva erőssé, hatalmassá lehet.

Ilyen a lefolyt huszonöt év is. Míg a nemzet vezércsillagot szerzett az egységes nemzeti nevelés szükségességének felismerése s annak megindítása által, addig a tanítók felett majdnem nyomtalanul tűnt az el. Szolgáivá, eszközeivé tétettek e nagy eszmének a nélkül, hogy a munkához megkívántató anyagi javadalmazással is ellátták volna őket, hogy így az élet terheitől lehetőleg felmentve függetlenül élhessenek szent hivatásuknak s vezethessék a nép értelmét e ragyogó csillag felé. A nemzet biztosan halad vezércsillaga után, a tanítótság csak egy szebb jövő reményének s azon boldog s megnyugtató érzelemnek édes tudatában, hogy lángoló honszerelmétől nyert lelkes munkálkodásával sikerülnie fog ez országot szívében-lelkében nemessé-magyarra tenni.

Ez eszmének szolgálatában állott s áll ma is M.-Pécska közs. iskolaszéke, ennek érdekében küzdött-fáradott — s küzd-fárad ma is e község tantestülete.

Sokszor érik az egyént úgy, mint nemzetet súlyos megpróbáltatások, melyek csüggedéssel töltik el s ha nem lenne előttünk a történet, vajmi ritkán meríthetnénk erőt a jövőre nézve. A jövőbe a remény vezet, bennünket, de ezen reményt mi sem táplálhatja jobban, mint a múlt, midőn elődeink példája tette-kitartásra buzdít s elcsüggedni nem enged. A történelem tanulmányozása által nemcsak a lelkesedés szent tüze gyullad ki kebleinkben, de példát látva magunk előtt, hogy adott viszonyok között miként lehet a helyes utat megtalálni, tanulságot is szolgáltató. Tanulmányozzuk tehát a múltat, s a jövőbe a bölcseséggel induljunk el, ki azt tartja, hogy az élet bármily súlyosan nehezdedjék is vállaidra, vedd fontolóra azt, miszerint a ma után holnap következik, s csak a jó Isten tudja, mit hoz az.

Vessünk mi is egy pillantást községünk oktatásügyének fejlődésére e huszonöt év alatt, de hogy annak fonalát biztosabban felvehessük kezdjük ott, hol kutatásaim biztosabb adatokat tartalmazhatnak. Hosszúra nyúlni e cikk már csak azért sem fog, mivel sem alkalmam, sem időm nem volt arra, hogy azzal behatóbban foglalkozzam, de mivel én csak Magyar-Pécskára szorítkozom, már ezen okból sem mehetek messzire, hisz M.-Pécska is csak

¹ Írta Szomorú István igazgató-tanító, megjelent az 1993-ban Magyarpécskán kiadott *Iskolai értesítő*-ben..

1765 óta létezik e néven, s a telepítés éve sem megy vissza messzebb 1753-nál.

Nehéz dolog a történetírás, de kétszeresen nehéz az oly téren, mely mostoha volt mindig. Hosszas kutatás után sikerült az alább következő adatokat csoportosítanom, s mielőtt annak felsorolásába bocsátkoznám köszönetemet kell kifejezнем Povázsay Soma főjegyző, Harsányi István bíró s Szathmáry Geyza plébános uraknak, kik segítségemre voltak, hogy visszamenve a lehetőségig megbízható adatokat szerezhsek.

M.-Pécska községe 1765-ben külön polgári községgé alakulván a nagy számú tankötelesek, de különösen azon szép számú kincstári tisztviselői karnál fogva, mit mint kincstári telepítvény bírt, az iskola kérdése sem húzódhatott soká. Az aradi minorita szerzet, mely a lelkeszi teendőket végezte, oldotta meg e kérdést, midőn 1789-ben, Horváth Frigyes áldozárt a tanítással megbízta. Ez volt az. első rendes iskola Pécskán, s ettől, mint a mellékelt táblás kimutatás mutatja ők töltötték be e tisztet 1817-ig, midőn világi tanítók vették kezükbe az ifjúság nevelését a plébánosok, mint iskola igazgatók ellenőrzése mellett. Ekkor alkalmaztatott először Czibulás N., kit a többiek a kimutatás sorrendje szerint követtek.

A nagy számú tankötelesek befogadására azonban egy tanterem csakhamar kicsinynek-kevésnek bizonyult s így már 1820-25 között még egy tantermet kellett állítani, majd a város felső részén is 1825-30 között állíttatott egy iskola, melyekben fiúk és leányok együttes oktatást nyertek.

Ezen időkből a tanítók fizetése volt 80 frt készpénz, 20 pozsoni mérő kétszeres búza, 12 pozsonyi mérő árpa, 8 öl fa, egy fél mázsa marhahús, egy fél mázsa só s szabad lakás házi kerttel. Ezen díjazásért kellett nekik 180-200 növendéket tanítani osztályonként.

A tanítók száma változatlan maradt 1856-ig, fizetésük azonban az idők folyamán javult, s már 1848-ban a készpénz 120 frtra, majd 1852-ben 200 frtra emeltetett, elvétetett azonban a hús és só járandóság.

Szép idők lehettek ezek az oktatásügy iránt való érdeklődést illetőleg, legalább azt mutatja egy 1852-ben felsőbb meghagyásra készült statisztikai adat. E szerint, létezett egy alapítvány a szegény tanulónak könyvekkel s írószerekkel való ellátására, s ez kitett 2005 frtot váltóban; egy kisdud óvodai alap 283 frt, s iskolai építési alap 2544 frt, mind buzgó adományokból. Az első ma is meg van, ez a Styeffko-féle alapítvány, mely 1834-ik április 24-én kelt árvaszéki végzéssel létesíttetett 1800 váltó forinttal.

Az iskolai építési alap azonban 1857-ben rendeltetésére fordíttatott, telepíttetvén a belső nagy iskola, s a már 56-ban nyitott külön leányosztály is oda helyeztetett. Ekkor különíttetett el a felső iskolában a fiúosztály a leányosztálytól, s így 1856-ban két tanteremmel szaporodott a tantermek s két tanítónővel a tanítói kar száma. Az iskolába feljáró növendékek száma 150—180 között ingadozott osztályonként, a tantermek zsúfolásig megteltek, mi leginkább mutatja az érdeklődést, mellyel a szülők az iskola iránt viseltettek.

Az érdeklődés elismeréssé lett, mely ugyan nem hozott a tanítók asztalára kalácsot, de megmentette őket azon kellemetlenségtől, mellyel terményben

kiszolgáltatók illetményüknek beszédese járt. Kérelmükre 1860-ban megváltatott a búza és árpa 84 frton s így kitett fizetésük 284 frtot, mely 1861-ben 300 frtra egészített ki. 1858-ban elhalván Constantinovits Gábor zombolyai birtokos a mpécskai iskolák szegény tanulói részére 105 frtos alapítványt tett.

Hosszú lenne cikkem, ha a tanítók között beállott esetleges változást is fel akarnám említeni, ezt már csak azért is kerülöm, mivel nem az egyénnel, csak az iskola fejlődésével óhajtom az érdeklődőket megismertetni.

A tanítók száma változatlan maradt az 1868 évi XXXVIII. t. cz. életbe lépéséig, mely mint mindenütt, nálunk is felébresztette az oktatásügy iránti érdeklődést, s már 1869. május 2-án midőn az első iskolaszéket a község megalakította, felvetetett a kérdés: községi vagy felekezeti maradjon-e az továbbra is? Az eszme azonban még nem volt megérve s így történt Vinkler János apát plébános felszólalására, hogy tekintettel arra, miszerint a lakosok csak nem kivétel nélkül róm. katolikusok, a felekezeti jelleg mondatott ki. A mi késik nem múlik. 1870-ben május 6-án a községi képviselőtestület 809. szú határozatával lelkesedéssel fogadta el az indítványt s az iskolákat közös községieknek nyilvánította.

Így alakult át a 69-ben választott iskolaszék is községivé, melynek elnöke Vinkler János apát plébános úr maradt továbbra is.

Az első iskolaszék:

Elnök: Vinkler János, alelnök Issekutz István, jegyző Györffy János, gondnok Paulik István, Vajda Alajos.

Tagok: Bálint István, Issekutz Mihály, Farkas Sándor, Hegyes József, Molnár István, Borsos András, Kabát János, Fekete István, Hegyes Pál, Mosonyi Sándor, Csepella Gergely, Kelemen István, Fekete János, Issekutz Marcell, Stiff Károly, Détári József, Koncsek Ferencz, Győri István, Kurunczi János, Tóth István h., Donáth János id., Kovács Béla, Harsányi István ifj., Lengyel András, Tóth Mihály, Bialonyi Ignác, tanító, Reinlein Ádám, káplán, Stein Ferencz, káplán.

I. ciklus 1869—1870.

Működése kezdetén erős kezekkel ragadta meg az oktatásügy gyeplőjét s már első ülésén megkereste a községi eljáróságot, hogy a felső iskolához még egy tantermet építtessen, azonban ennek elég nem tétetett. Megszavazott a tanítók részére 20 frt takarítási átalányt s eltiltotta a tanulók igénybevételét. Kimondotta a tandíjmentességet, de mivel folytonos pénzzavarokkal kellett küzdenie, már 1871-ben helybeli által 2 frt, vidéki tanuló által 4 frt tandíj fizetését mondotta ki, azonban ezt már a következő ülésen olyképp módosították, hogy helybeli a tandíj fizetés alól felmentetik, csak vidéki tanuló fizet 2 frtot. A pénzhiány miatt a gondnokok is lemondottak, azonban ismételt felkérésre elfogadták újra a megbízatást. Két ízben is folyamodtak államsegélyért, de Ngos Hoffbauer Sándor Arad-csanád megyék tanfelügyelője mindkétszer visszautasította. Az iskolák költségelőirányzata volt: kiadás: 3606 frt, fedezet: 1493 frt 2 kr, s így hiány 2112 frt 98 kr.

Az iskolaszék elrendelte az ismétlő iskola tartását vasárnap d. e. 8—10-ig, s a vezető tanító díjául 100 frtot szavazott, mi már 70-ben a fizetéshez kapcsolatot s így a nagy osztályt vezető tanító fizetése a deputátumokon kívül 400 frt lett.

Érdekes az Arad megyei iskolai tanács két rendelete, melyek egyikében elrendeli az elméleti s gyakorlati próbatanítást, másikában pedig felhívja az iskolaszék figyelmét, miszerint elvárná, hogy oly nagy község jobban díjazná tanítóit. Az elsőre az iskolaszék kimondta, hogy tanítói pályára képesített egyén részéről megelégszik a személyes megjelenéssel, a másikat pedig, mivel a cassa üres volt, elhallgatta.

Ezen iskolaszék kapta a földművelési-, ipar- és kereskedelmi miniszter 1703. szú 1871. január 14-én kelt rendeletét, mely a portómentes levelezést megengedi.

Egy ismeretlen iskolai könyvtárra 65 frtot adott, Vinkler János plébános pedig az iskola részére egy földgömböt s egy telluriumot hozatott.

Az 1870-iki népszámlás szerint 6 —12 éves tanköteles gyermek volt 1145, még pedig 574 fiú, 571 leány.

II. ciklus 1871—1873.

1872. évi június 28-án alakult meg a második iskolaszék. Rövid életű volt, mert már 1873. évi június 3-án lemondott, de nem élt hiába. Látva, hogy államsegélyt nem nyerhet, felhívta a községet, hogy a közlegelőből iskola alapúi 400 holdat hasítson ki, s azon reményben, hogy ez keresztül megy a férfi tanítók fizetését 1872. évi október 5-én tartott ülésen 100-100 frttal felemelte, s az iskolaszéki jegyzőnek is 60 frt díjat szavazott meg.

Nem érdektelen, mi okozta ezen tevékeny iskolaszék lemondását.

Bizalmi kérdést látott a községi elöljáróság részéről, mivel ez ismételt kérésére sem vezetett vissza egy tanulót az iskolába, ki az iskolaszék által, mivel bicskát fogott tanulóársaira, reá mért 6 virgács kiállása elől megugrott.

Az iskoláztatás iránti kedv a tanyán is éledni kezd, s mivel a lakosok által megfogadott peregi lakos nem tanítónak való, a községi elöljáróság egy tanyai iskola állítása végett megkerestetett.

Az iskolaszék megállapított 25 kr. beíratási díjat, mely az iskolai könyvtár gyarapítására fordítandó.

III. ciklus 1873—1876.

Lemondván az iskolaszék az új megalakult 1873. szeptember 10-én.

Bérházban október 20-án megnyitván egy tanyai iskolát, eltörölte a tandíjat, s míg az előző iskolaszékek tekintettel voltak a múltra, s így a község r. kath. jellegére, addig ez szakított a múlttal s csak a vasárnapi templomba járást mondotta ki.

A község iskolaalapot létesített 900 frttal, mely célra 1875. január 21-én 11513 frt 55½ kr. közköltségi hátralékot is átengedett. Könnyebben beszélt most már az iskolaszék, s midőn államsegély iránti kérvénye visszajött, s azt nem nyerhetett, határozatilag jelentették ki, hogy arra nincs is szükség. Még jobb viszonyok közé jött, midőn a város ellen folyt úrbéri perben kötött 4573/1875 sz. a bíróilag megerősített peregyezésben a legelő felosztásnál jutott iskolai alapba 43 60/1200 hold, iskolák fenntartására s tanítók ellátására 125 hold föld. Hogy miként használta fel ezen tőkét az iskolaszék azt a következő évek mutatták meg.

Legfőbbnek mutatkozott egy tanyai iskola felállítása s e célból megkereste az iskolaszék a községi előljáróságot, hogy a legelő elosztás alkalmával 3 tanyai iskola helyéül 2-2 holdat sajátítson ki. A központi iskolának tervrajza el is készült s az építéshez haladéktalanul hozzá is fogtak. Hogy azonban az iskolába járók legalább részben hozzájáruljanak a folyó kiadások fedezéséhez, visszaállított a tandíjfizetés, még pedig helybeli tanuló után 25 kr., vidéki illetve ó-pécskai, de M.-Pécskán adót nem fizető szülők gyermekei után 1 frt.

A tornatanítás — különös tekintettel a katonai rendgyakorlatokra — minden férfi tanítónál elrendeltetett.

A képviselőtestület felhívására kijelentette az iskolaszék, miszerint a felső iskola 3 tanteremmel s 8 tanítói lakással építendő s meg kell hozzá venni a Kelemen és Laza telket, hogy legyen elegendő udvar és kert. Ez azonban a mostani építés alkalmával sem teljesült.

Működése alatt Vajda Alajos a létesítendő 4-ik osztály felállítására 200 frtot hagyományozott.

Rendszeresítetett a vasárnapi iparos tanonc iskola, s a tanfelügyelőség rendeletére a tanév tíz hónapra terjesztetett ki.

IV. ciklus 1876—1879.

A megalakult új iskolaszéknek tenni annyival könnyebb volt, mivel elnöke s alelnöke ugyanaz maradt.

Mindjárt első rendes ülésén olvastatott Hoffbauer Sándor kir. tanfelügyelő levele, ki jelenti, miszerint Arad megye külön tanfelügyelője Gajdos József lett.

A központi tanyai tanítói állásra pályázatot hirdetett 400 frt évi fizetés, 50 frt fűtési, 20 frt takarítási átalány, szabad lakás, s a két holdból fennmaradó föld haszonélvezete mellett. Ezen készpénz fizetésből azonban 50 frt elvonatott s így a tanyai tanítók fizetése 350 frtban lett végleg megállapítva. De nemcsak a tanyán működő tanító fizetése vétetett kevesebbre. Megtörtént ez a városban működőkkel is, midőn az új métermérték életbelépése után 8 öl fájuk 7-re azaz: 28 négyszög méterre csökkentetett.

Az iskolaszéki jegyző díja 100 frtra emeltetett. Veterán kartársaink közül hárman terhesnek találták már a tanítást, miért is nyugdíjaztatásukért folyamodtak, mit el is értek, Bialónyi Ignác és neje Bialónyi Anna és Vattay

Krisztina 250-250 forint végkielégítést kaptak az országos nyugdíjintézetből s egyben községi előljáróságunk utasítva lett, hogy nevezetteknek fizetésük egy harmadát azaz 100 forint nyugdíjképp évenként fizessen ki.

Tekintettel azon sok kellemetlenségre, mely az iskoláknak írószerekkel való ellátásával jár az iskolaszék megállapította az irodai átalányt, s e címen a városi tanítók részére évenként 5 forintot, a tanyán működő tanítók részére 4 forintot határozott meg.

Hogy az iskola könnyebben megfelelhessen azon fontos kívánalomnak miszerint az életre neveljen, elrendelte a kertészet tanítását, ez azonban sikerre nem vezetett.

Rendszeresített egy új tanítónői állást, s így megtett minden lehető, hogy a belé helyezett bizalomnak megfeleljen.

Nem szándékom egyeseket dicséretekkel halmozni el, de tartozó kötelességemnek ismerem külön is felemlíteni Dr. Schveszter Károly orvos nevét, ki e két cikluson át az iskolaszék elnöke volt, s ki a tanügy iránt érzett meleg rokonszenvének mindenkor tanújelét adta. Az elmondottak eléggé megvilágítják, hogy mit végzett az iskolaszék vezetése alatt, s csak azt akarom még itt megjegyezni, hogy a tantestületi s ifjúsági könyvtár is jó részben neki köszönheti megalapítását, ki maga is 30—35 művel járult annak gyarapításához. Sajnos, hogy nem rendelkezett megfelelő anyagi erővel, s egyenes eljárása nem tűrt meg diplomáciai fogást, s így követelt ott is, hol a kérésre sem igen hallgattak. Összeütközésbe jött a községi előljárósággal, mi elkedvetlenülítette s később is, mint miniszteri iskolalátogató, csak a végső esetben emelte fel szavát.

Az iskolaszék, mivel megbízatása letelt, bejelentette azt a községi előljáróságnál, mely megalakított egy másikat, hogy új mederbe terelje azon szabad szellemet, mely az előzőt átlengte.

V. ciklus 1879—1882.

Az iskolaszék elnöke lett Issekutz Mihály főjegyző, ki azonban nem sokára leköszönt. Utódja lett Szabados József dr. plébános.

Új emberek új szokások. Visszaestünk egy régi mederbe, melyből hosszas küzdelem után tudtunk kiszabadulni. Megbomlott a béke iskolaszék és tanítók között, s innen meghasonlottak a tanítók is egymás között. Meghasonlás ütött tanyát, miből minden irányban csak hátrány származott.

Működése alatt tett néhai Stiller Mihály az iskolai alapra 100 forint alapítványt, s M. Pécska közönsége Ő csász. és kir. apostoli Felsége 50-ik születési évének emlékére 110 forintot gyűjtött, mely összeg kamata egy arany értékben a községi iskolába járó minden tekintetben legkitünőbb tanulónak adatik ki.

Kovács Ferenc tanyai tanító a központi iskolában iskolai s népkönyvtárat alapított 37 kötet könyvvel s három hetilappal, azonban ez megsemmisült.

Határozatba ment a nyugati tanyák között egy iskola építése, azonban a tervet a tanfelügyelőség nem hagyta jóvá, s mivel fellebbezésüket a közigazgatási bizottság is elvetette, elnök kivételével az összes iskolaszék

leköszönt. A községi képviselő testület ismét megbízta az iskolaszéket, de új tagokat is választott be, kik azonban a ciklus leteltével a nélkül osztáltak szét, hogy valami maradandót alkottak volna.

Sikerült ugyan magatartásukkal kivinni, hogy a nyugati tanyai iskola építését a közigazgatási bizottság megengedte, de ez alig követésre méltó példa. Igaz ugyan, hogy a tanyai viszonyoknak ez a terv inkább megfelelő mint a központi iskoláé, de hogy az egészségtani követelményeknek is épp úgy megfelelt, azt bajos lenne állítani.

Elhatározottat évi értesítő kiadása s e célra a tanulók által fizetendő 10 kr. állapítottat meg.

VI. ciklus 1882—1885.

A következő iskolaszéknek legtöbb idejét a tanítók s szülők s a tanítóknak egymás közt való torzsalkodásából származó ügyek elintézése vette igénybe.

Tanügyi embert igen érdeklő határozatok hozattak, azonban e sorok kevésbé lévén azok kezeibe szánva, mellőzöm azokat.

Bármennyire igénybe volt is véve az iskolaszék a fentebb említettek által, maradt ideje tenni, s az Ó-Pécskán létesítendő róm. kath. magyar iskola vagyonát kezelni.

Hogy az iskolába járás iránt való kedvet ébressze, az évi zárvizsgálaton nagy mennyiségű jutalmakat osztatott ki, s később, hogy azok hatása intenzívebb legyen, a tantestület indítványára évzáró ünnepély tartását rendelte el, mi a közönség élénk részvétele mellett változatos műsorral ma is megtartatik, bár a jutalmak kiosztását csak az alapítványok kamatainak kiadására redukálta.

Tapasztalván az iskolaszék, hogy a félévi vizsgálatok után a tanulók nagy része elmaradt, elfogadta a tantestület indítványát, s a félévi vizsgálatot próbakép elengedte. Temetése volt ez a félévi vizsgálatnak, mert az többé vissza sem állítottat.

A vasárnapi iskoláztatásért a vezető tanítóknak 20-20 frtot szavazott meg, s az 1884. évi XVII. t. cz. alapján rendezte az iparostanoncok oktatását, mit később az ipartestület vett át s a vezetésért 80 frtot szavazott meg, ezen fizetés időközben 90 frtra emeltetett s fűtési-, világítási- s takarítási átalány címén 20 firtal jobbítottat. Működési ideje alatt meghalt Gajdos József kir. tanácsos tanfelügyelő s helyét ideiglenesen Kerner Péter képezdei igazgató, majd Varjassy Árpád úr foglalta el, ki már első látogatása alkalmával észrevételezte a túltömöttséget. Miután a keleti tanyák között egy iskola építését megkezdte s a tanítók között az osztályokat felosztotta,, mivel megbízatása letelt, bejelentette azt a községnél.

VII. ciklus 1885—1888.

Ha az iskolaszék lemondásával megszűnne minden el nem intézett ügy, úgy könnyű lenne ezen tisztet betölteni, de mivel sokszor az előd által elvetett szélből támadt vihar az utódot éri, nehéz a kibontakozás. Így történt ez most is. Panasz — hát már megint panasz sóhajtottak fel az új iskolaszék tagjai,

s ami helyzetüket még inkább megnehezítette azon körülmény volt, hogy mulasztást nem voltak képesek constatálni. Fegyelmi eljárás fegyelmi eljárást ért, s e miatt az iskolaszék nagy része le is mondott, azonban tanfelügyelő úr fölhívására megmaradtak.

Pedig tenni akart s tett is, de hogy többet nem tehetett, annak oka az elkedvetlenedés, látva a folytonos huzavonát.

Betöltötte a keleti tanyai tanítói állást, elrendelte ismételve a kertészet tanítást, új tornaeszközöket szerzett be s a belső iskoláknál elkülönítette a harmadik osztályt szervezvéen egy új tanítói állomást. Nem mulaszthatom el e helyen köszönetet mondani az izr. hitközségnek, mely régi imaházát díjtalanul engedte át az iskolaszéknek azon időre, míg alkalmas helyiségről gondoskodhatik.

A tanfelügyelő úr Bialonyi Ignác nyug. tanítónak s Pintér Ádámnak óvoda megnyitásra engedélyt adott, ezek azonban pártolás hiányában mihamarább megszűntek.

Működése alatt tétetett a Gávai Gaal-féle alapítvány, melyet azonban nem az iskolaszék kezel. Kamata M. és Ó-Pcskán egyenlően oszlik meg, s a magyar nyelvben legszebb eredményt felmutató tanulók jutalmazására fordítandó első sorban is.

Ez időben jött 11 tót fiú is Pécskára, kik közül egy némelyik szülő helyett szülőt talált.

VIII. ciklus 1888—1891.

Évről-évre szaporodván a kiadás, az új iskolaszék a tandíj emelés által vélt ezen segíthetni. Kimondá, miszerint helybeli 50 kr., vidéki 2 frt tandíjat köteles fizetni, s mivel a kertészet tanításnak elég nem lett téve, azt ismételten elrendeli.

Több család óvodát nyitott, azonban ez sem tarthatta, fenn magát, hiába volt egyesek fáradozása, rendszeresíteni nem lehetett. A község mindaddig, míg elegendő iskolával nem bír, vonakodik annak rendszeresítésétől, s ha meggondoljuk, hogy a felső iskola az építést várta, s valamennyi tanterem a zsúfolásig telve volt nem is lehet azon csodálkozni.

Nem hallgathatom el földészeink azon valóban követésre méltó szép és nemes tettét, hogy egy táncmulatság rendezése által 40-45 szegény tanulónak adtak téli ruhát. Szemeinkben az öröm könnyeivel néztük, mint változik a gyermek arca öröm és kétség között midőn átöltözve kérdezni látszott: „hát igazán az enyém az?” Midőn e helyen ismételten köszönetemet fejezem ki a nemes tettért, kérve kérem őket, hogy kezdet legyen ez, s Isten áldását kérve mindnyájukra, évenként részesítsék hasonló örömben a szűkölködőket, higgyék el, Isten áldása kíséri lépéseiket.

A tantestület tervezetét a faiskola módszeres kezelése tárgyában elfogadta az iskolaszék, azonban a faiskola, már a következő évben eladatott.

Rendszeresített a belső iskolánál egy új tanítónői állást, s így lehetővé tette, hogy több növendék befogadható, s eredményesebben tanítható.

Megkereste a községi előljárást a felső iskola felépítése s a felső rész alkalmas helyén egy új iskola építése végett.

Munkálkodása közepett érte a váratlan hirtelen csapás, midőn elnöke Issekutz Mihály főjegyző úr elhunyt. 1869 óta tagja, 79 óta csekély megszakítással elnöke volt az iskolaszéknek, s hogy az iskolaszék nem töltötte tétlenül ezen időt az elég bizonyítéka annak, mint vélekedett a tanügyről. Sokat köszönhet neki a tanügy, sok emlék fűződik nevéhez, méltó a részvételre, mit az iskolaszék egy direkt emlékének szentelt rendkívüli ülésén jegyzőkönyvileg fejezett ki.

Halála után Povázsay Soma főjegyző úr lett elnöké megválasztva, azonban részint a tanév, részint a ciklus végének közelsége miatt vezetése alatt csak a folyó ügyek elintézésére szorítkozott az iskolaszék.

IX. ciklus 1891—1894.

Nem úgy azonban, midőn megalakult. Kimondá, miszerint mindent elkövet, hogy a tanyai iskoláknál is a tanév legalább 8 hónap legyen; Kropacsek Róza tanítónő fizetését 60 firtal emelte tekintettel 13 évi sikeres működésére; a felső iskolának annyi év óta vajdó építési ügyét a községi képviselő testületnél keresztül vitte, valamint az alsó iskolánál egyik tanterem megnagyobbítását s egy új tanterem építését; a községnél a faiskola kérdését megoldotta, a mennyiben ez e célra a régi temetőt átengedte. Oly szép eredmény, mely maradandólag fogja fenntartani azok neveit, kiknek buzgalma azokat megalkotá.

Az iskolaszék mandátuma 1894. augusztus 15. telik le. Tisztában van mit kell tennie, de ami a múltban is nem egyszer kenyértörésre vitte a dolgot, a pénzhány, most is erősen kísértett. Elnökünk tapintata és szakismerete azonban egyelőre kiségitte az iskolaszéket a bajból. A tandíjnak 75 krra emelése ugyan a növendékek számának jelentékeny csökkenését vonta, maga után, s kevésbé járul az évi hiány fedezéséhez, de az iskolai földeknek bérbeadása eléggé mutatja, hogy nemcsak szellemi vezetőt, de számító gazdát bír elnökében.

Ami legégetőbb kérdés volt, a felső iskola felépítését, május hó 4-én az alapkö ünnepélyes letételével megkezdte s így a felső város régi iskolakérdését megoldotta.

Ezekben van szerencsém városunk oktatásügyének fejlődési menetét röviden előadni.

Örömmel győződhetik meg mindenki, ki nem sajnálja idejét, hogy e néhány sort átolvassa, miszerint az oktatásügyet vezető iskolaszék hivatása magaslatán állott. Meglephet azonban mindenkit, hogy míg a férfi tanítók fizetése fokozatosan emelkedett, addig a tanítónőké kik a férfiakkal egyenlő kötelességet végeznek 1861 óta egy állapotban van. Hisszük azonban, hogy fejlődő városunk ügyei között ez sem lesz az utolsó s a község méltányolva működésüket, nem fog késni elismerését ez úton is kifejezni.

Mielőtt befejezném cikkemet egy kis áttekintést is csoportosítok. Nevezetesen csatolom a községi iskolaszék tagjainak névsorát s azok tisztviseleit 1869 — jelenkorig, a M.-pécskai lelkészek s plébánosok sorrendjét, kik a felekezeti iskolánál az igazgatói teendőket végezték s végül a tanítókat a működés időtartamával; az iskolák építési sorrendjét, az összeggel mibe azok költségvetés szerint kerültek.

Az iskolaszék 1869-től maig.

Elnökök: Bialonyi Ignác, nyug. tanító 1882, Farkas Sándor, ügyvéd 1872–73, Fikker József, kereskedő 1888, Issekutz Mihály, főjegyző 1879–1891, Povázsay Soma, főjegyző 1891-től, Dr. Schveszter Károly, jár. orvos 1873–79, Dr. Szabados József, plébános 1881–82 és Vinkler János, apát-plébános 1869–71.

Alelnökök: ifj. Donáth János, kereskedő, Fikker József, kereskedő, Folly János, kereskedő, Haty Sándor, kincst. mérnök, Issekutz István, kir. járásbíró, Kleé Károly, ügyvéd és Zabojszky Mihály, r. k. éneklő.

Gondnokok: Bialonyi Ignác, Kiss András, Sisa Mihály, Bojos Mátyás, Kovács János, Tóth Mihály, Détári József, Molnár János, Vajda Alajos, Hegyes Pál, Mosonyi Sándor, Zabojszky Mihály, ifj. Katona István, Paulik István, Zabus József, ifj. Katona József és Polónyi Pál.

Jegyzők: Görffy János, Kleé Károly, Papp Károly, Kiss György, Kölln József, Szomorú István és Lind Jakab.

Tagok: a) *A község által választva.* Baranyi János, Haty Sándor, Molnár János, Bálint István, Hegyes József, Mosonyi Sándor, Bialonyi Ignác, Hegyes Pál, Nagy József, Bojos Mátyás, ifj. Issekutz István, Ördög György, Borsos András, Issekutz István, Papp Károly, Borsos János, Issekutz Marcell, Paulik István, Csepella Gergely, Issekutz Mihály, Polónyi Mátyás, Détári István, Kabát János, Polónyi Pál, Détári József, Kabát József, Povázsay Soma, Dócsák Mihály, Katona Antal, Dr. Schveszter Károly, Donáth Imre, ifj. Katona István, Sipos János, ifj. Donáth János, ifj. Katona József, Sisa Mihály, id. Donáth János, Kelemen István, Stiff Károly, Farkas Tándor, Kiss András, Szomorú István, Fekete István, Kiss György, Tóth István h., Fekete János, Kleé Károly, Tóth Mihály, Ferencsovits Károly, Kocsik János, Vajda Alajos, Fikker József, Konczek Ferencz, Vaucsik András, Folly János, Kovács Béla, Vojtek Kálmán, Garlati Lőrincz, Kún Gábor, Zabojszky Mihály, Györfy János, Kurunczi János, Zabus József, Györi István, Kurunczi Sándor, Zdrahál Ferencz, Hajas Mátyás, Lelik István, Zelko Imre, Hajas Pál, Lengyel András, ifj. Harsányi István, Molnár István.

b) *A r. k. hitfelekezet képviselőiben:* Ballauer Kristóf h. plébános, Reinlein Ádám káplán, Dobs Ferencz káplán, Stein Ferencz káplán, Gruber Antal káplán, Dr. Szabados József plébános, Hankó György h. plébános, Szathmáry Geyza plébános, Hoffmann János káplán, Vinkler János plébános.

c) *A tantestület képviselőiben:* Bialonyi Ignác, Lind Jakab, Hegedűs Taub János, Mallár Imre, Horváth Károly, Szomorú István, Kölln József, Vátzy János.

A k. felekezeti jellegű iskola alatt s előtt lelkészek voltak: Almady András 1753–, Papp Pál 1755–, Borbács Ignác 1756–, Vlalovits Brúnó 1757–, Eperjesy Pál 1758–, Ottó Rafael 1760–, Péter Adorján 1761–, Szilvási Máté 1763–, Pécsy István plébános 1765 –, Novák Honórius 1779–, Török Antal plébános, később Csanádi püspök 1792, Nagy Pál plébános, Nyéki Pál plébános, Györfy János plébános, Vinkler János plébános.

A községi iskolai épületek építése és értéke

Belső nagy iskola 1857. év, 7970 ft 48 kr; Központi tanyai iskola 1875., 3508 ft 56 kr; Nyugati tanyai iskola 1882., 1752 ft 6 kr; Keleti tanyai iskola 1885., 1662 ft 29 kr; Felső iskola 1893., 16484 ft 55 kr; Alsó tanterem 1893., 1036 ft 22 kr. Összesen 32 414 ft 16 kr.

Megjegyzem itt, miszerint a belső nagy iskola építésnél kézi s igaz megszámot a község adott s így az a fenti tételbe be számítva nem lett.

Költségvetés

1892-93 évre: bevétel 5669 ft 15, kiadás 7409 ft 52 kr, földbér 3609 ft. 1869. évre: bevétel 1493 ft 02, kiadás 3606 ft, földbér 1474 ft 70 kr. Emelkedés: bevétel 4176 ft 13kr, kiadás 3803ft 52, földbér 2045 ft 70 kr.

A községi iskolaszék által kezelt alapítványok

Az 1834-ben alapított Styeffkó-féle alapítvány 1260 ft, az 1858-nam alapított Constantinovits-féle alapítvány 105 ft és az 1880-ban alapított Ő Felsége 50-ik születési évének emlékére tett alapítvány 110 ft. Összesen 1475.

Tanítók névjegyzéke a M.-Pécskán működött tanítóknak s tanító-nőknek 1789. évtől 1893. óv június 30-áig.

1. *Horváth Frigyes* minorita 1789–1796, 2. *Tószegi Ipoly* minorita 1796–1799, 3. *Tóth Kamillus* minorita 1799–1802, 4. *Czibulás N.* 1823, 5. *Ruber József* bizonytalan–1838, 6. *Gyürki Albert* bizonytalan–1841, 7. *Simonics János* 1830 okt. 1. – 1857 okt. 1., 8. *Horváth Károly*, v. Temesváron 1829., 1839 okt. 1. – 1884 okt. 5., 9. *Mándély József* 1841 okt. 1. – 1867 okt. 1., 10. *Bialonyi Ignác*, v. Szegeden 1851, 1851 október 1. – 1878. júl., 11. *Bialonyi Anna*, v. Szegeden 1854, 1856. okt. 1. –1878. júl. 11., 12. *Vattay Krisztina* v. Nagyváradon 1859., 1856. okt. 1. – 1877. okt. 4., 11. *Borsy Lajos*, 1862. okt. 1. – 1870. aug. 14., 11. *Messer Márton* 1867. okt. 1. – 1870. okt. 16., 11. *Risztó Pál* 1870. szept. 18. – 1872. okt. 5., 11. *Lind Jakab*, v. Szegeden, 1871., 1872. nov. 10. – 1885. febr. 2., 12. *Mallár Imre*, v. Aradon, 1878., 1877. aug. 2. – 1887. jún. 9., 13. *Murády Emese*, Budán 1876., 1677. nov. 7. – 1888. júl. 1., 19 *Kropacsek Róza*, v. Szabadkán 1875., 1878. szept. 7. – 1892. aug. 12., 20. *Kovács Ferenc*, v. Szabadkán 1878., 1878. szept. 7. – 1883. okt. 21. *Horváth Szilveszter* 1878. nov. 17. – 1881. okt. 9., 22. *Ditrich Mária*, v. Szabadkán 1877., 1879. aug. 3. – 1880. ápr. 11., 23. *Fuchsmajer Mária* v. Szabadkán 1879., 1880. ápr. 11. – 1880. jún. 30., 24. *Vladár Emma*, v. Budán 1880, 1880. szept. 5. – 1883. márc. 5., 25. *Rác Károly*,

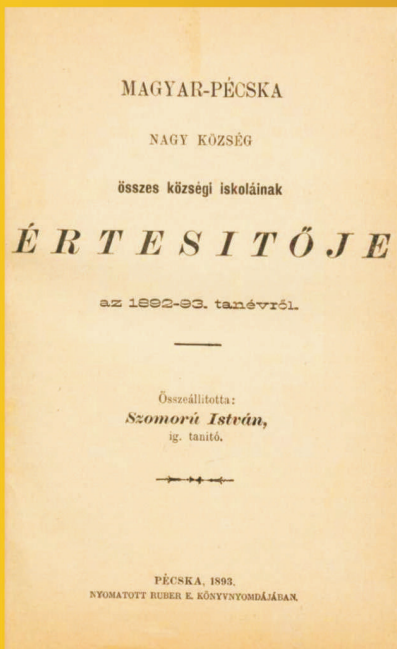
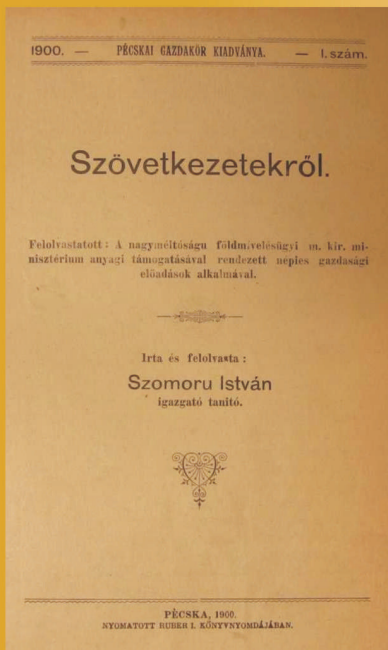
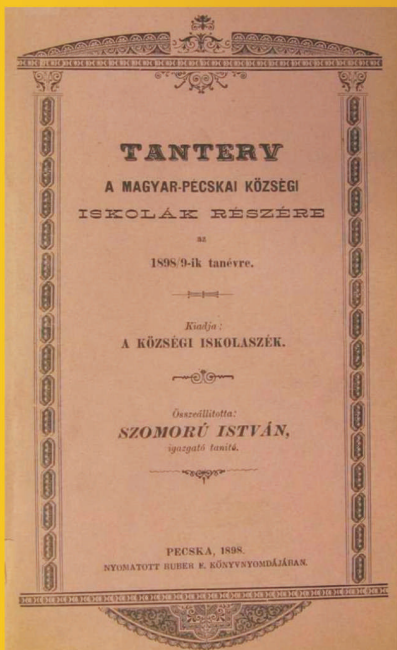
sgt., v. Aradon, 1881., 1881 okt. 9. – 1882. okt. 1., 26. *Vladár Menyhért*, v. Aradon 1882., 1882. okt. 1. –, 27. *Szomorú István*, v. Aradon 1883., 1883. okt. 1. –, 28. (*Szomorú Istvánné*) *Lovász Janka*, v. Szabadkán 1877., 1883. aug. 15. –, 29. *ifj Zabojszky Mihály*, sgt., v. Szegeden 1883., 1884. dec. 8. – 1885. okt. 18., 30. *Schnur Miklós*, v. Szegeden 1883., 1885. dec. 9. – 1886. júl. 11., 31. *Hegedűs Taub János*, v. Kassán 1880., 1885. aug. 9. – 1889. okt. 5., 32. *Zabojszky István*, v. Szegeden 1885., 1885. okt. 18. – 1885. dec. 6., 33. *Kölln József*, v. Kalocsán 1879., 1886. dec. 6. –, 34. *Vátzy János*, v. Szegeden 1870., 1887. szept. 13. –, 35. *Bucsy Mihály*, v. Aradon 1883., 1887. ápr. 23. – 1887. szept. 4., 36. *Vátzy István*, v. Kalocsán 1886., 1887. szept. 4. – 1888. jún. 2., 37. *Torma Antal*, v. Győrött, 1888. dec. 18. –, 38. *Kalina Emília*, v. Pesten, 1888. ápr. 8. – 1888. jún. 30., 39. *Salló József*, v. Kolozsvárt 1887., 1888. aug. 15. – 1889. aug. 25., 40. *Schwarz Lenke*, v. Temesvárott 1881., 1888. aug. 15. –, 41. *Maurer Mihály*, v. Aradon 1889., 1889. aug. 25. – 1892. szept. 4., 42. *Hart Flóris*, v. Győrött 1881., 1889 okt. 5. – 1891. okt. 1., 43. *Turcsányi Mariska*, v. Pesten 1884., 1889. szept. 24. –, 44. *Bucsy Kristóf*, v. Aradon 1888., 1891. okt. 16., 45. *Priegl Sarolta*, v. Szatmárt 1892., 1892. szept. 4. –, 46. *Bovátsek Mihály*, sgt. v. Félégyháza, 1892. nov. 7. –.

Oklevél nélküli ideiglenes tanítók: 45. Virág Mihály r. t. nem végzett, 1873. okt. 20. – 1878. okt. 5., 46. *Paulik István*, r. t., nem végzett, 1871–1885, 47. *Mallár Imréné*, kis., nem végzett, 1883. márc. 5. – 1883. máj.12., 48. *Konecsni János*, sgt. nem végzett, 1892. máj. 1. – 1892. jún. 30.

*
* *

Az iskola igazgatói kinevezésük sorrendjében:

1877	Lind Jakab
1887	Hegedűs János
1889	Szomorú István
1919	Lajta János / Ion Laita
1947	Bessenyei Béla
1955	Gulácsi József Zoltán
1957	Kocsik József Péter
1961	Moldován János
1980	Tóth József
1990	Bekéné Mihály Rozália
1992	Androniené Zabos Erzsébet
1994	Bacsilla Sándor

Szomorú István
hagyatékából.

1890-96. között hét iskolai
értesítőt adott ki, amelyek a
magyarpécskai Ruber István
nyomdájában készültek.

A pécskai magyar oktatás térben és időben

Tartalomjegyzék

A pécskai magyar oktatás térben és időben	45
Bevezetés	47
Használt rövidítések.....	55
Tanítóink	57
Melléletek	115
Névmutató.....	119
A pécskai magyar középiskoláról	123
1957.	123
A pécskai Alsóvárosi Középiskolában érettségire jelentkezettek	127
1990.	131
A Gheorghe Lazăr Középiskola magyar végzősei	131
A századik évfordulás ünnepi ülés.....	135

Bevezetés

Az iskola minden szinten, településein, kistérségin, regionálison és országosan egyaránt nagyon fontos szerepet tölt be.

Az ott végzett oktatói, nevelői munka kihat a térség életszínvonalának az alakulására. Vannak, akik ezt belátják, és lehetőségeik szerint áldoznak arra, hogy az óvodákból, elemi, általános és középiskolából, egyetemről minél felkészültebb, és ettől később hasznosabb, hatékonyabb, minőségibb munka végzésére képes fiatalok kerüljenek ki. És mindig voltak, és lesznek kerékkötők.

Az iskolai munka hatékonyságának egyik alapfeltétele a család viszonyulása a tudáshoz. Ha a szülők elvárják a gyermeküktől, hogy tanuljon, és számon kérik iskolai eredményeit, követik előmenetelét, akkor gyermekük később eredményesebb lesz a mindennapjaiban. Azok a szülők, akik úgy adnak meg mindent gyermeküknek, hogy semmire sem engedik, hogy rátegye a kezét, hogy nem követik annak iskolai munkáját, nem várják el tőle a teljesítést, nem kérik számon a kiszabott munka elvégzésének mennyiségét és minőségét, azok előbb-utóbb azzal találják szembe magukat, hogy a gyermekük számukra nem kedves időtöltést választ, és egyre kevésbé hajlandó a munkát élete egyik meghatározó elemének tekinteni.

A másik alapfeltétel az állandóság, a kiszámíthatóság. Rontja a nevelés és az oktatás eredményességét, ha évente változnak az iskola pedagógusai, vezetői, az oktatási intézmények mindennapjait szabályozó törvények, utasítások.

Ennek a dolgozatnak nem célja pedagógiai eszmefuttatások részletezése.

Most csupán arra vállalkoztam, hogy leltárt adok a kíváncsi olvasó kezébe. Leltárt, mely magába foglalja, hogy *kik*, *mikor*, *melyik pécskai iskolában* és *mit* tanítottak a pécskai magyar gyermekeknek

1789 és 2010 között! A *kik* kapcsán megtudható, hogy hol születtek, és hol, milyen szakképzettségű pedagógussá lettek. Vannak persze olyanok, akikről a felsorolt adatoknak csak egy részét sikerült

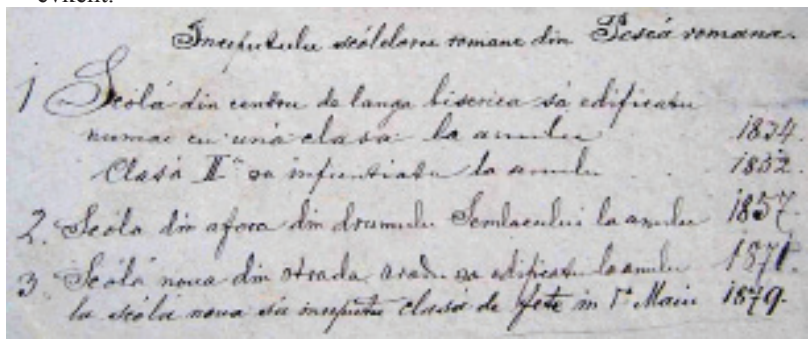

kiderítenem. És később bizonyára még találunk másokat is. A *mikor* csak a pécskai működésük időtartamát jelenti. A *mit*, milyen tantárgyakat tanítottak azért érdekes, mert az vagy kötődött szakképzettségükhöz, közel vagy esetleg nagyon távol állt attól. Ez ugyanis meggyőződésem szerint alapvetően befolyásolhatja a végzett munka szakmai minőségét, hatékonyságát. Nem mindegy ugyanis, hogy a nyelvtanár nyelvet vagy természettudományt, az

elemi iskolai tanító elemiseket vagy középiskolásokat, az általános

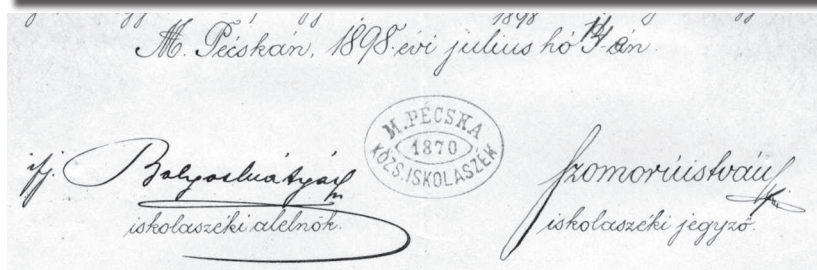
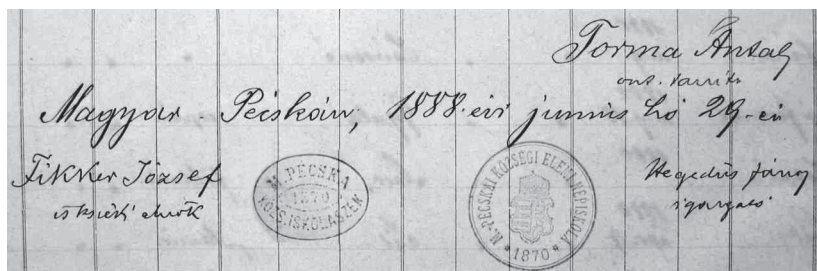
1 A magyarpécskai szervezett oktatásról elsőként Szomorú István írt részletes ismertetőt 1893-ban, amely ebben a kötetben a 34. oldaltól olvasható, és a 44. oldalon tartalmazza az addigi tanítók névjegyzékét is.

A románpécskai oktatás első írásos forrását Fináczy Ernő könyve: *A magyar közoktatás története Mária Terézia korában I.*, 1899, Budapest, I. kötetének 251–252. oldala jelenti, mely szerint 1769-ben Pécskán 30 gyermek járt a görög nem egyesült népiskolába. Azonban a pécskai román ortodox parókián található Evanghéliában – az egyházközség fontos eseményeit örökítette meg – 1834. van megjelölve iskolaindítási évként.

iskolai tanár középiskolásokat vagy elemiseket tanít-e. A tudomány továbbadási folyamatába, annak oktatásába sem kerülhetnek idegen anyagok. Árt ugyanis a gyermekeknek, gátolja az iskolai haladásukat, ha a nyelvtanártól tanulnak fizikát úgy, hogy az a mágnesek pozitív és negatív töltéséről beszél nekik azok északi és déli sarka helyett. De az sem szerencsés, ha a tudomány alapos ismerete híján tanít egy tanító érettségi tárgyat középiskolásoknak. Meggyőződésem, hogy a pedagógiai főiskolai – vagyis az általános iskolai tanári – vagy a tudományegyetemi – középiskolai tanári – végzettséggel elemiben tanító hozzájárul a rá bízott elemisek fejlődéséhez, és van, amit jobban megtaníthat nekik, mint a csupán középiskolai tanítóképzővel rendelkező tanítók.

Hogy mikor és ki taníthatott a pécskai iskolákban, az változott. Az 1789–1802 között itt tanító minorita szerzeteseket egyházi feletteseik rendelhették ide.

Az 1870-ig működő magyar-pécskai római katolikus iskolákba az egyházközség hívott meg és nevezett ki tanítókat.

Ezt követően a tanítók kiválasztása – egészen 1919-ig – a községi iskolaszék² tiszte volt³. A megmaradt iskolai dokumentumok tanúsága szerint az akkori iskolaszékek elnökei Bialonyi Ignác nyugalmazott tanító, Bolyos Mátyás községi főjegyző, Farkas Sándor ügyvéd, Fikker József fakereskedő, Issekutz Mihály és Povázsay Soma községi főjegyzők, Dr. Schveszter Károly járási orvos, Dr. Szabados József plébános, Szatmári Géza plébános és Vinkler János apát-plébános voltak.

2 A Bolyos Mátyás, Donát János id., Donát János ifj., Fikker József, Hegyes Pál, Issekutz Mihály, Kelemen István, Kleé Károly, Kurunczi Sándor, Molnár István, Molnár János, Schwester Károly, Sípos János, Toth Mihály és Zabojsky Mihály összetételű Iskolaszék 1879. szeptember 28-ai alakuló ülésének jegyzőkönyvéből:

- a községi plébános és egy tanító hivatalból tag, a többit a községi képviselő-testület választotta;
- iskolaszéki elnökválasztás titkos szavazással: Isssekutz Mihály 8, Schwester Károly 5 szavazat;
- alelnök egyhangúlag Kleé Károly ügyvéd;
- gondnok Zabojszky Mihály;
- másodgondnok Szabó Mihály;
- jegyző nem akart senki lenni, majd akkor választják, ha a tantestület kijelölte képviselőjét, és ha az alkalmas és elfogadja, akkor meg fogják választani.

3 Magyarpécska községi iskolaszék 1893. aug. 15-én Vásárhelyi Géza főszolgabíró, közigazgatási bizottsági kiküldött elnöklete alatt tanítóválasztást tart, amely az iskolaszék választott tagjai kétharmadának jelenlétében határozatképes.

1898. júl. 4-én Varjassy Árpád közli Szatmári Géza iskolaszéki elnökkel, hogy kiküldi Senk Ferenc főszolgabírót, hogy elnökölje a tanítóválasztást.

Az iskolaszék csupán az iskolákkal, azok tanítóival kapcsolatos döntéseket hozott, amelyet a gondnokság⁴ hajtott végre.

1919-ig az állam gondoskodott a tanítók képzéséről, az iskolaszékek maguk írtak ki versenyvizsgákat és választottak tanítókat. De ők is küldték el – az állandóság ismérve miatti megkötések nehézségével – a nem megfelelőket. A megyei oktatási főhatóság és a minisztérium csupán felügyelte a folyamatot, ügyelt a törvény betartására.

1919-től napjainkig a tanítókat és az iskolák elöljáróit is a megyei tanfelügyelőség nevezte ki. Volt, amikor megkérdezték az iskola vezetőségét, tantestületét, és olyan is, amikor nem. Annak a látszatnak a biztosítására, hogy nem ők döntenek, azonban többnyire ügyeltek.

Az itt következő adattömeg a magyar tannyelvű pécskai oktatás 1789–2010 közötti időszakát öleli föl. Abécérendben követik egymást a Magyar-, és Románpécskán magyarul tanítók, és a Magyarpécskán akár románul oktató tanítók, tanárok, összesen 511-en.

Az adatok az Alsóvárosi Iskola irattárában található dokumentumokból, illetve a Bán Béla tanár által összegyűjtött, az 1990-es

4 Magyarpécska iskolai gondnokságának 1902. november 8-ai ülésének jegyzőkönyvéből:

- a község a tantermek fűtésére szükséges tüzfát kiszállította, de annak fölágását megtagadta, ezért azt a gondnok az iskolai pénztár terhére vágattassa fel és hasson oda, hogy jövőre a község a tüzfát a nyár elején szállítsa ki, amikor azt az iskolaszolgákkal vágassa föl. Kevesellik a tantermenkénti 8 m³ (öl) tüzfát, a község vonakodik többet adni, ezért kezdeményezik, hogy a miniszter váltsa meg a tantermek fűtését.
- Kölln Józsefet kötelezik, hogy vegye föl az osztályába azt a diákok, aki öt megsértette;
- A minisztériumtól kapott teljes természettani és vegytani gyűjtemény átvételére bizottságot neveznek ki, elhatározták, hogy a IV–VI. leányosztályba kell elhelyezni azt, és hogy abból onnan semmi nem vihető ki, és igazgatói felügyelettel lehet használni a gyűjteményt.

tanfelügyelőségi, illetve a magyar- és románpécskai állományaiban is vannak oktatással kapcsolatos pécskai adatok, és bizonyára a Temesvári Római Katolikus Püspökség irattára is eredménnyel lenne kutatható.

években az Alsóvárosi Iskola pincéjében szerte röpködő, földön heverő iskolai dokumentumokból származnak.

Az iskola irattárában iskolalátogatási naplókából – katalógusokból –, anyakönyvekből, a személyzet mozgására, a személyzeti szervezetre vonatkozó dokumentumokat tartalmazó dossziékból, statisztikákból, fizetési ívekből, tanfelügyelői ellenőrzések és tantestületi ülések jegyzőkönyveiből nyerhetők adatok. De elszórtan az Aradi Állami Levéltárnak a megyei

A kihámozott nevek, évszámok, tanított tárgyak, gyermeklétszámok pontosságát a föllelhető, olykor hiányos dokumentumok korlátozták. Időbe telik a további részletek kibogozása és összefésülése, a mostani esetleges hibák kijavítása és egy majdan megírandó iskolatörténetbe való beépítése.

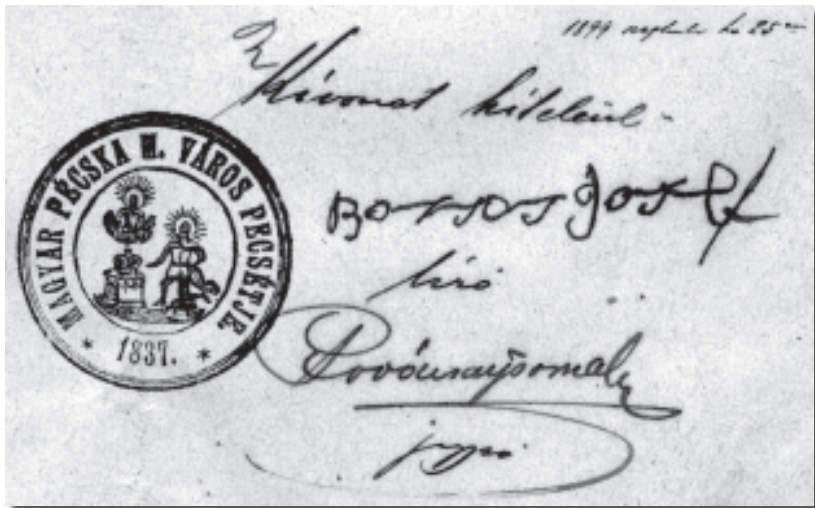
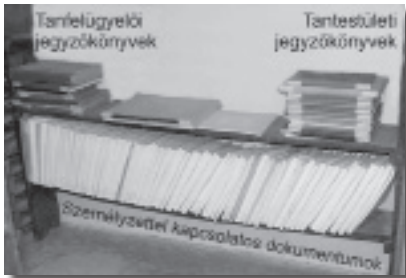
Az itt olvasható magyarpécskai gyermekek valamint a románpécskai magyar és magyar tan nyelvű osztályokba járatott román tanulók nevelését, oktatását 1789 óta végzők névjegyzékben 511 tanító és tanár szerepel de többen is lehetnek. Közülük 305 születési időpontját és 267 születési helyét

sikerült megtalálni. A születés helye szerinti megoszlás a következő:

Arad	44	Borossebes	3	Resica	2
Pécska	41	Nagylak	3	Szatmár-Németi	2
Magyarpécska	34	Vinga	3	Temesvár	2
Kispereg	5	Budapest	2	Brassó	1
Kolozsvár	5	Lugos	2	Bukarest	1
Nagyvarjas	5	Marosvásárhely	2	Szederhát	1
Kisjenő	4	Nagyvárad	2	Tornya	1
Világos	4	Németszentpéter	2	Bécs	1
Borosjenő	3	Pankota	2	máshol 1–1	90

Az itt következő névsor közé a pécskai magyar, majd magyar tannyelvű iskolákban oktató, nevelő tanítók, tanárok aláírásai kerültek. Szerintem ezeknek is örök érvényű üzenet értékük van. Azok kiolvasása, értelmezése és értékelése az olvasóra váró szellemi kaland.

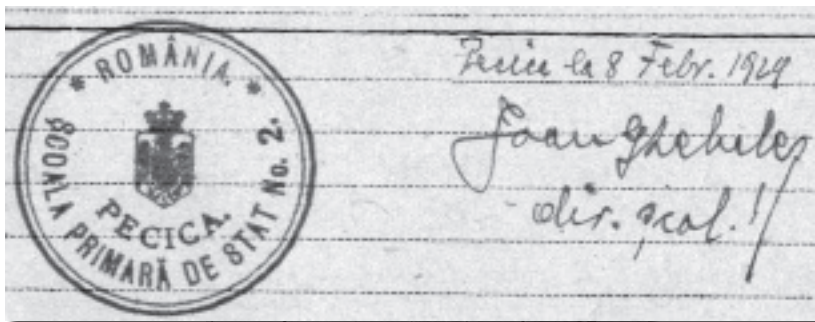
Mivel a pécskai iskolák 1919 utáni neveit szinte olyan gyakran váltogatta az éppen hatalmon lévő rendszer, mint a pedáns ember a ruháit ezért itt lemondok ezeknek a neveknek a használatáról. Róluk a kiadványban szétszórtan látható iskolapecsétek felirataiból lehet vázlatos képet kapni.

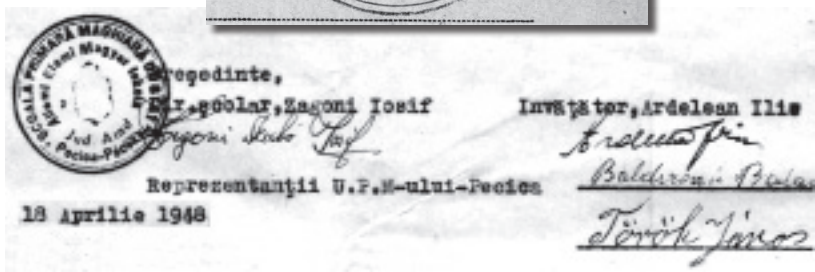
A tanyai iskoláknak az 1919 előtti neveit használom az utána használt: az 1-es tanyai, ..., 6-os tanyai helyett a Központi, Keleti, Nyugati, Palotai úti, Nagylaki úti és Kisperegi úti tanyai iskolák elnevezéseket. A tanyai iskolák helyét a 20. oldalon lévő, a belső iskolákét a 4. oldalon lévő térképeken tüntettük föl.

A belső iskolákra az Alsóvárosi és a Felsővárosi Iskola megnevezést használom, míg az országút menti belső iskolát a helyi köznyelvben használt Cigányiskola névvel illetem.

A románpécskai iskolák esetében az időközben lebontott Mustra iskolát előtte Vásártéri, a románpécskai főutcán lévő, ma Gheorghe Lazăr Középiskolát pedig Vasútmenti Iskolának hívták.

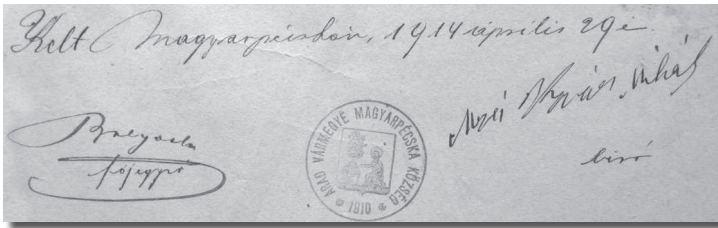

A Vásártéri
Iskola pecsétjei.

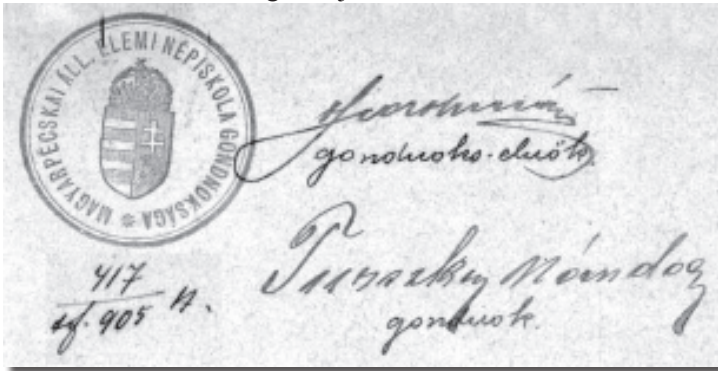

Használt rövidítések

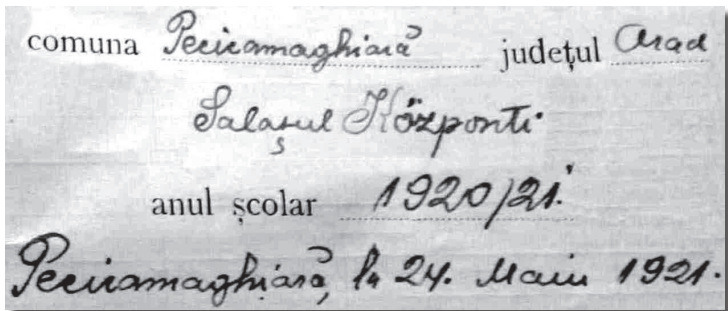
ARKFI = Aradi Római Katolikus Fiúiskola
ATK = Aradi Tanítóképző
AVGTE = Aradi Vasile Goldiș Tudományegyetem
AVGTEPF = Aradi Vasile Goldiș Tudományegyetem 3 éves Pedagógiai Főiskola
AVI = Alsóvárosi Iskola
BTE = Bukaresti Tudományegyetem
BTK = Bradi Tanítóképző
DRKTK = Debreceni Római Katolikus Tanítóképző
DSDTK = Dévai Sabin Drăgoi Pedagógiai Líceum
FVVI = Felsővárosi Vegyes Iskolában
KVBTE = Kolozsvári Bolyai Tudományegyetem
KVBTE = Kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem
KVBTEPF = Kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem Pedagógia Főiskola
KVPF = Kolozsvári 3 éves Pedagógiai Főiskola
KVTK = Kolozsvári Állami Tanítóképző
MVPF = Marosvásárhelyi 3 éves Pedagógiai Főiskola
NEBGTK = Nagyenyedi Bethlen Gábor Tanítóképző
NEÓ = Nagyenyedi 2 éves Óvónőképző
NERTK = Nagyenyedi Református Tanítóképző
NSZRKLTk = Nagyszebeni Római Katolikus Leány Tanítóképző
NVIVTK = Nagyvárad i Iosif Vulcan Tanítóképző
NVKTK = Nagyvárad i Királyi Katolikus Tanítóképző
NVPF = Nagyvárad i Pedagógiai Főiskola
NVRKTK = Nagyvárad i Római Katolikus Tanítóképző
NVTE = Nagyvárad i Tudományegyetem
NVTK = Nagyvárad i Tanítóképző
PF = 3 éves pedagógiai főiskola
PKERHF = Partiumi Keresztény Egyetem, 3 éves Református Hitoktató Főiskola
RKTk = Római Katolikus Tanítóképző
SZ-NRKTk = Szatmár-Németi Római Katolikus Tanítóképző
TATE = Temesvári Agrártudományi Egyetem
TE = tudományegyetem
TK = tanítóképző
TKF = Temesvári 3 éves Képzőművészeti Főiskola
TRKTK = Temesvári Római Katolikus Tanítóképző
TTE = Temesvári Tudományegyetem
TTEPF = Temesvári Tudományegyetem, 3 éves Pedagógia Főiskola
TTK = Temesvári Tanítóképző
TTVPTI = Temesvári Traian Vuia Politechnikai Intézet

Községi előljárók 1914-ben.

Iskolai gondnokság 1905-ben

Háztartási Gazdasági
Iskola – 1930Felsővárosi
– 3-as elemi – 19411-es Állami Elemi
Magyar Iskola – 1946

Tanítóink

ALIN IOAN, ortodox hittant tanít 2007–2008-ban.

ALMÁSI ANTAL 1912. febr. 19-én született Zimándújfalun. KVTK, 1946, *tanító*. Magyarpécskán tanító 1953–72 között. 1953–55 között románt, 1953–54-ben és 1955–56-ban magyart, 1953–54-ben biológiát és történelmet, 1954–56 között zenét tanít az Alsóvárosi Iskolában.

ANDÓ KRISZTINA ELVIRA 1973. máj. 11-én született Lippán. NVTK, 1991, *tanító*. 1992–93-ban az Alsóvárosi Iskolában tanít.

AOIȚEI – IONESCU – IULIANA GABRIELA⁵ 1960. jan. 7-én született. Jászvásári Tanítóképző, 1979, *tanító*. 1984–85-ben és 1987–88-ban az Alsóvárosi Iskola román tagozatán, 1988–99 között a Cigányiskolában⁶ tanít.

APOSTU DANIELA IONELA 1979. jan. 13-án született Vajdahunyadon. ADTK, 1999, *tanító*. 1999–2007 között a Cigányiskolában tanító. Címzetes.

ARDELEAN DOINA 1961. márc. 19-én született Szalontán, TTE, 1986, Temesvár, *közéiskolai román tanár*. 1986–88 között és 1989–90-ben románt és latint tanított.

ARDELEAN ILIE 1934–35-ben *tanító* a Felsővárosi Iskolában.

ARSENOV GHEORGHE orosz tanított 1959–60-ban általános és közéiskolai osztályokban az Alsóvárosi Iskolában.

ASZTALOS MARGIT, ATK, *óvónő*, 1956–62 között a Vásártéri Óvodában tanít.

AVRAM – OCIU – ELENA ANCUȚA 1984. máj. 28-án született Királypatakon, Arad. NVTE, 2008, biológia–kémia, *általános iskolai tanár*. Biológiát és kémiát tanított 2009–10-ben.

5 A nők nevének írásmódja: leánykori vezetéknev – férj vezetékneve, ha több volt, akkor; van közöttük – keresztnév. A névmutatóba a férjzett nők férjeik vezetéknevei szerinti sorrendben szerepelnek, utalva a leánykori vezetéknevükre.

6 Épületét 1918-ban vette Magyarpécska község.

AXINIA GABRIELA angolt tanított 1992–93-ban. Osztályfőnök.

BABIK ISTVÁN 1906–10 között a Nyugati⁷ tanyai iskolában *tanító*.

BACSILLA SÁNDOR 1951. július 13-án született Magyarpécskán. A Pécskai 2-es sz. Középkisiskolában érettségizett 1970-ben, NVPF, 1976, testnevelés, NVTE, 2000, testnevelés, *középkisiskolai tanár*. 1990–2010 között testnevelést tanít. 1994–2010 között iskolaigazgató. Címzetes. Öt tanévben osztályfőnök.

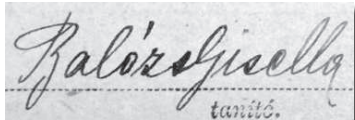

BAKOS JÓZSEF 1983. máj. 17-én született Aradon. AVGTE, 2007, testnevelés, *általános iskolai tanár*. 2009–10-ben osztályfőnök, testnevelést tanított az Alsóvárosi Iskolában. Helyettesítő.

BÁLAJ MIHAI 1940–41-ben a Cigányiskolában *tanító*.

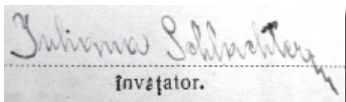
BALÁZS GIZELLA TRKTK, *tanító*.

1914–16 között a Központi⁸ tanyai iskolában, 1916–19 között a Felsővárosi Iskolában tanít.

BALÁZS MÁRTA MÁRIA 1976. febr. 10-én született Pécskán, *általános iskolai ortodox hittantanár*, 1996–97-ben hittant tanít az Alsóvárosi Iskolában.

BÁLINT – SCHLACHTER – JULIANNA 1892. jan. 1-jén született Kisbocskón, Máramaros. Szatmár-Németi RKTK, 1910, *tanító*. 1919–21 között az Alsóvárosi Iskolában tanít.

BÁLINT LAJOS 1947–50 között *tanító* a Palotai⁹ úti tanyai iskolában.

BALLA ERZSÉBET 1935–37-ben az Alsóvárosi Iskolában *tanító*.

BALOG KATALIN 1963–66-ban a Kisperegi¹⁰ úti iskolában *tanító*.

7 1882-től működött, és 1919 után 4-es tanyai iskola volt a neve.

8 1875-ben indult és 1919 után 2-es tanyai iskola volt a neve.

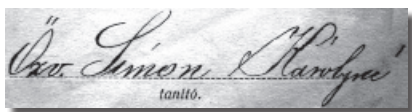
9 1906-ban indult, és 1919 után 6-os tanyai iskola volt a neve.

10 1904-ben indult, és 1919 után 1-es tanyai iskola volt a neve.

BÁN BÉLA SZ. 1947. szept. 22-én született Magyarpécskán. A Pécskai 2-es sz. Középiskolában érettségizett 1965-ben, NVPF, 1972, fizika–kémia. 1979–83 között helyettesítőként matematikát, fizikát és kémiát, 1990–99 között címzetesként fizikát és kémiát, valamint 1998–99-ben állampolgári nevelést tanított az Alsóvárosi Iskolában. 12 tanévben osztályfőnök.

BARBU GHERMAN – CONSTANTINESCU – ANGELA 1981. márc. 26-án született Aradon. AVGTE, 2007, újságírás és angol irodalom, *általános iskolai tanár*. 2007–9 között angolt, 2008–9 között franciát is tanított az Alsóvárosi Iskolában. Helyettesítő.

BARLANGHY – SIMON – MÁRTA 1910–15 között tanító a Felsővárosi Iskolában¹¹.

BARMOS ANDRÁS 1871–72-ben *tanító*.¹²

BARÓTHY GYULA 1945–46-ban igazgató *tanító* a Felsővárosi Iskolában.

BARTA MARGIT SZ. 1936. dec. 16-án született TK, 1956. aug. 25-től 1959. ápr. 30-ig *óvónő* a Felső Óvodában¹³.

BARTOK ANDREA 1985. jan. 27-én született Pécskán. Érettségi ACSGI, 2004. 2005–10 között rajzot, 2005–8 között informatikát, illetve 2008–10 között zenét tanított. *Helyettesítő*.

BÂRZAN ALINA 2008–9-ben az Alsóvárosi Iskola román tagozatán *tanító*.

BEKE ISTVÁN 1944. okt. 2-án született Monostoron, Arad. MVPF, 1965, matematika, *általános iskolai tanár*. 1990–2008 között matematikát, 1997–98, 2001–2. és 2003–5-ben rajzot is tanított. 14 tanévben osztályfőnök. Címzetes.

¹¹ 1882-ben épült.

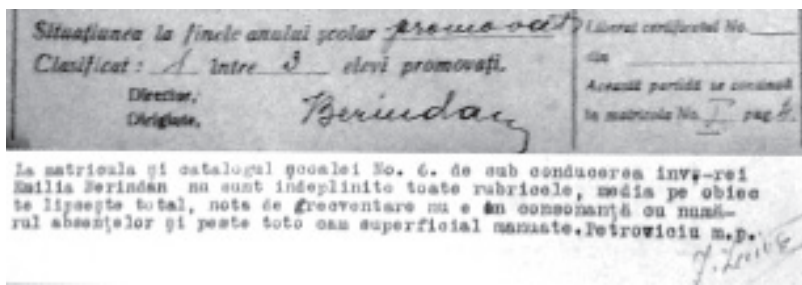
¹² *Vajda Alajos és Páulik István pénztárnok tanítók elszámolnak a magyar Pécska mezőváros községi iskoláinak ellátására folyó évre kapott 1100 ft. felhasználásáról, amiből már elfogyott 1088,30 és mert a maradék 11,70 ft és a község által még felajánlott 307,46 semmiképpen nem lenne elég ök, valamint Paulik Ferenc, Vitkovszky János, Barmos András és Nagy Mihály felmondanak és a tanítói fizetésükről is lemondanak. (1871. máj. 31.)*

¹³ Épületét 1896-ban vásárolta Magyarpécska község.

BENEDEK – KOCSIK – TERÉZ 1927. febr. 22-én született Kisbaconban, Kovászna. KVBTE, 1951, biológia, *középiskolai tanár*. Címzetes. Tanított biológiát 1955–82 között, mezőgazdaságot 1954–82 között, fizikát 1956–67-ben, földrajzot 1954–58 között, kémiát 1955–56, 1957–58, 1962–63, 1964–65, 1967–68, 1969–70, 1976–77, 1978–79 és 1980–82 között, rajzot 1954–55, 1957–59 és 1961–62 között, kézimunkát 1956–59 között, termelésszervezést 1975–76-ban, termelői gyakorlatot 1966–67-ben, termelési ismereteket 1970–71-ben és 1972–73-ban, valamint állattenyésztést 1975–76-ban az Alsóvárosi Iskolában. 28 tanévben osztályfőnök.

BERETEU – OLARI, POPOVICI – ADELA 1945. máj. 26-án született Pécskán. NVPF, 1970, román, *általános iskolai tanár*. 1979–80-ban és 1990–98 között román és latint, de 1994–96 között franciát is tanított. Címzetes.

BERINDAN EMILIA 1901. jan. 12-én született Homoródon, Szatmár. NERTK, 1921, *tanító*. 1927–28-ban a Nagylaki úti¹⁴ tanyai iskolában tanít.

BERINDE GYÖRGY 1927-ben született Tenkén, Bihar. Pedagógia-pszichológia. 1951–52-ben magyart és földrajzot tanított az Alsóvárosi Iskolában, osztályfőnök volt. Címzetes.

BERINDEA VIOLA BEÁTA 1983. jún. 26-án született Pécskán. NEBGTK, 2002, *óvónő*. 2002–2004 között a Napközi, 2004–2007 között az Alsóvárosi Óvodában¹⁵ tanít.

¹⁴ 1904-től működött és 1919 után 5-ös tanyai iskola volt a neve.

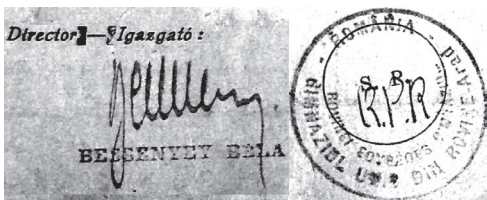
¹⁵ Ez volt az első magyarpécskai iskola és valószínű, hogy 1850-ben épült.

Kelt Pécskán 1897. évi, szeptember hó 28 án.

*Vagy ok mely tisztelij
Berzi Amália
óvónő.*

BERZI AMÁLIA óvónő 1897–26 között az Alsóvárosi Óvodában óvónő.

BESSENYEI BÉLA 1922. máj. 7-én született Kolozsváron. KVBTE, 1946, szociológia és politikai gazdaságtan, **általános iskolai tanár.**

1950. júl. 1-jén kinevezték matematika-fizikatanárnak az V–VII. osztályokba. 1950–52 között matematikát, 1950–51-ben és 1953–55 között kémiát, 1952–54 között tornát, és 1950–52 között rajtot tanít. 1947. szept. 1-től igazgatója a Magyarpécskai/Rovinei Egységes Állami Magyar Gimnáziumnak, 1948. szept. 1-től az 1-es számú Magyar Tannyelvű Magyarpécskai Elemi Iskolának, egészen 1955. aug. 31-ig.¹⁶

BIALONY IGNÁC 1851–78 között tanító a magyarpécskai külső iskolában¹⁷.

BÍRÓ – KISS – ILONA 1928. nov. 6-án született Sóváradon, Maros. TK, **tanító.** Általános és középiskolai osztályokban tanított magyart 1960–67 között és 1968–69-ben, biológiát 1959–60-ban, történelmet 1960–62 és 1963–74 között, politikai gazdaságtant 1966–67-ben, állampolgári nevelést 1960–62, 1964–72 és 1973–75 között, rajtot 1962–66 között és 1967–68-ban, kézimunkát 1970–71-ben, szépírást 1963–64-ben, termelési ismereteket 1973–75 között az Alsóvárosi Iskolában. 1975-től 1984-ig tanítónő a Felsővárosi Iskolában. 14 tanévben osztályfőnök.

16 I. sz. melléklet.

17 Valószínűsíthető, hogy a Felsővárosi Iskola elődje volt a külső iskola.

- BÍRÓ BÉLA/ALBERT *tanító*** 1950–51-ben tornát tanított az Alsóvárosi Iskolában.
- BOÁR JÓZSEF** 1911–13-ban tanít a Nyugati tanyai iskolában.
- BOBOICIOV ANA MARIA** 1978. dec. 18-án született Dettán, Temes. AVGTEPF, rajz, *általános iskolai tanár*. 2006–2008 között a Cigányiskolában tanító. Helyettesítő.
- BOER GABRIEL** franciát tanított 2000–2001-ben.
- BOGDÁN ALICE** 1950–51-ben az Alsóvárosi Iskolában *tanító*.
- Bogdan Mircea** 1942. jan. 11-én született Bălți-on, Moldávia. TTVPTI 1967, *mezőgép-mérnök*. Műszaki rajzot és mezőgéptant tanított 1976–77-ben.
- BOLCHIŞ – MILOŞ – GEORGINA EUGENIA** 1946. márc. 17-én született Nagylakon. TK, 1967, *tanítónő*. 1976–78 között az Alsóvárosi Iskola román tagozatán tanít. Címzetes.
- BOLDIZSÁR – POPA – TÜNDE** 1973. dec. 8-án született Pécskán. ACSGI, érettségi, 1992, AVGTEPF, testnevelés, 2004, *általános iskolai tanár*. 1992–97 között angolt, 1997–2000 között franciát, 1989–90-ben földrajzot, 1997–98-ban és 2000–2001-ben történelmet, 1997–98-ban és 1999–2001 között állampolgári nevelést, 1999–2001 között rajzot, és 2000–2001-ben technológiai ismereteket tanít. 2001–2003 között a Napközi Óvodában óvónő. 2003–2010 között tanítónő. Helyettesítő.
- BOLYHOS MÁRIA** 1931–32-ben a Felsővárosi Iskolában *tanítónő*.
- BORAVICZÉNY GIZELLA** 1913–14-ben a Felsővárosi Iskolában tanít.
- BORDEA – BUCĂTAŞ – ANGELICA LAVINIA** 1977. júl. 4-én született Aradon. ADTK, 1996, AVGTEPF, *tanító*. 1997–98-ban és 2009–10-ben az Alsóvárosi Iskola román tagozatán tanít. 2008-tól címzetes.
- BORSITZKY DEZSŐ** 1884. okt. 23-án született Tasnádon, Szilágy. SZ-NRKTK, 1908, *tanító*. 1920–23 között tanít a Nagylaki úti tanyai iskolában.

- BORSOS ANETT** 1989. júl. 17-én született Pécskán. ACSGI, 2008, *érettségi*. 2008–2010 között óvónő a Felső Óvodában. Szakképzetlen helyettesítő.

BORSOS TÍMEA 1978. december 5-én született Pécskán. AVGTPEPF, 2004. 2000–2008 között a Napközi Óvodában tanít. Helyettesítő.

BOVÁTSEK MIHÁLY 1870. ápr. 3-án született. TK, 1892, Félegyháza, Bihar. *Segédtanító*. 1892–1909 között az Alsóvárosi Iskolában tanít.

BÖLÖNI PÉTER 1969. jún. 25-én született Pécskán. 1994–2002 között angolt, 1997–98-ban franciát, 1997–99 között történelmet, 1997–98-ban állampolgári nevelést, 1998–2000 között rajzot, 2000–2002 között informatikát tanított. Két tanévben osztályfőnök. *Szakképzetlen helyettesítő*.

BÖLÖNI SÁNDOR 1931. okt. 16-án született Brassóban. KVBTE, 1956, magyar, *közéiskolai tanár*. 1956–90 között magyart, 1977–79 között orosz, 1962–63-ban, 1966–67-ben és 1977–78-ban pszichológiát és logikát, 1977–78-ban pedagógiát, 1960–61-ben rajzot és 1958–59-ben zenét tanított az Alsóvárosi Iskolában. 17 tanévben osztályfőnök. Címzetes.

Néprajzi gyűjtéssel is foglalkozott. Apácai Bőloni Sándor néven.¹⁸

BRENNER JÓZSEF 1909–10-ben a Keleti tanyai¹⁹ iskolában tanít.

BUCUR – BIZÁU; NISTOR – DANA MIHAELA 1963. júl. 30-án született Pécskán. ATK, 1982, *tanító*. 1982–2010 között az Alsóvárosi Iskola román tagozatán tanít. Címzetes.

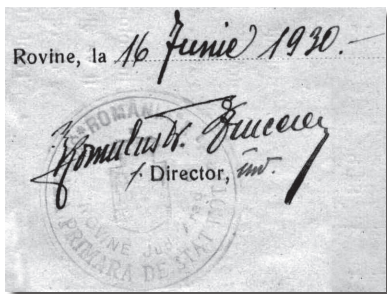
18 Hivatásáról ezt nyilatkozta: „Sohasem képzeltem, hogy Kolozsvárott fogok maradni. Már tanítóképző, később egyetemi hallgató koromban élt bennem az a tudat, hogy oda megyek tanítani, ahol szükség van rá. Tehát nem azért jöttem Pécskára, mert kineveztek, hanem azért, mert ide kellett jönnöm. Hivatást akartam betölteni. Igyekszem tanári munkámat jól elvégezni, igyekszem becsületes, jó nevelő lenni. Persze, ez nem jelenti azt, hogy sikerül a modell elernem. Mindig mindenben lehet többet és jobbat adni. Ezen a pályán nincs megállás, szellemi vakáció. Engem nemcsak hivatásom teljesítésének ügye foglalkoztatott már tanári pályám kezdetétől fogva. Valami szüntelenül hajtott, hogy foglalkozzam a tanári munkát meghaladó tevékenységgel is. Az állandó olvasás, tanulás tartja az embert frissen, szellemileg elevenen. Ezt nemcsak hivatásom becsülésének, az állandó szellemi készenléti állapotnak és a hivatás teljességéhez szervesen kapcsolódó, mondhatnám vele együtt járó szenvedélyemnek, a folklór szeretetének köszönhetem.”

19 1885-től működött, és 1919 után 3-as tanyai iskola volt a neve.

- BUCSY KRISTÓF** 1867-ben született, TK, 1888, *tanító*. 1891–1907 között a Felsővárosi Iskolában tanít.²⁰
- BUKUROV – SOLYMAJ – MÁRIA** 1918–19-ben volt *tanító* a románpécskai Vasútmenti Iskolában.
- BUZAROV MARIANA** 1963. febr. 24-én született Aradon. PF, 1984, fizika–kémia, *általános iskolai tanár*. Fizikát és földrajzot tanított 1985–88 között, valamint kémiát 1985–86-ban és 1987–88-ban az Alsóvárosi Iskolában. Egy tanévben osztályfőnök.
- BŰTE GYULA** 1927. jan. 22-én született Szatmár-Németiben. KVBTE, 1953, biológia, *középfiskolai tanár*. 1952–76 és 1982–87 között biológiát, 1958–59-ben, 1960–71, 1972–76 és 1982–87 között mezőgazdaságot, 1964–65-ben és 1966–67-ben németet, 1952–53-ban, 1955–57 között és 1961–62-ben fizikát, 1952–53-ban, 1956–57-ben és 1982–83-ban kémiát, 1955–58 között, 1973–74-ben és 1984–85-ben földrajzot, 1953–54-ben, 1963–64-ben, 1970–71-ben, 1974–75-ben és 1982–84 között rajzot, 1954–56 között zenét, 1955–60 között, 1962–63-ban és 1982–83-ban kézimunkát, 1970–71-ben műhelygyakorlatot, 1972–73-ban és 1975–76-ban termelői gyakorlatot, 1970–71-ben termelési ismereteket, 1984–86 között állattenyésztést és 1975–76-ban meg 1982–86 között agrotechnikát is tanított. 18 tanévben osztályfőnök. Címzetes.
- CĂENAR – ȚĂRMURE – ANA** 1946. ápr. 23-án született Spermezeun, Beszterce-Naszód. KVPF, 1972, biológia, *általános iskolai tanár*. 2008–9-ben biológiát tanított. Nyugdíjas helyettesítő.
- CÂMPAN – ANDRA – RALUCA CECILIA** 1978. nov. 22-én született Kisjenőn. ADTK, 1998, *tanító*. 1998–2006 között a Cigányiskolában tanít. Címzetes.
- CHEPEȚAN IOAN** 1935–45-ben az Alsóvárosi Iskolában tanít.
- CHEVEREȘAN ION** 1942–43-ban a Cigányiskolában tanít.
- CHIȘ CLAUDIA** 1984–85-ben a Cigányiskolában *tanító*.
- CHIȘ CRISTINA** 1993–94-ben fizikát tanított.
- CINTEAN LIA MARIA**, TTE, fizika, *középfiskolai tanár*. Fizikát és kémiát tanított 1983–84-ben. Címzetes.
- CISMAȘ LIVIA** 1987–89 között matematikát tanított, és osztályfőnök volt.

20 Iskolai Gondnokság, 1902. január 28.: „Az állami népiskola melletti gazdasági ismétlő iskola számára a község köteles annak céljára földet, felszerelést adni, ezért az a gyakorlati oktatásra az okleveles kertész felügyelete és vezetése alatt álló faiskolát átengedte. Szaktanítással a képesítéssel rendelkező Bucsy Kristóf és Kölln Ödön tanítók lettek megbízva.”

- CIUI RAMONA CLAUDIA** 1986. jan. 30-án született Aradon. ADTK, 2005, *tanító*. 2007–2008-ban az Alsóvárosi Iskola román tagozatán tanít.
- CIZMAŞ TRIFU CARMEN** 1990–91-ben a Cigányiskolában *tanító*.
- COCIUBA ECATERINA** 1903. febr. 28-án született Világoson. ATK, 1924, *tanító*. 1929–31 között a Kisperegi úti iskolában tanít.
- CODRIN MARINELA, agrár-mérnök**. 1983–84-ben műhelygyakorlatot, állattenyésztést és traktorvezetést tanított.
- CONDRAT – ROŞCA – ILDICO**, 1974. jún. 16-án született Pécskán. ADTK, 1999, posztliceális, *tanító*. 1995–2001 között a Cigányiskolában tanító. 2001-től ugyanitt címzetes óvónő.
- CONDRAT ADI IOAN** 1993–95-ben a Cigányiskolában *tanító*.
- COROAMĂ LOREDANA, AAVTE**, 2007, román és angol nyelv és irodalom, *általános iskolai tanár*. 2008–2009-ben románt tanít, és osztályfőnök az Alsóvárosi Iskolában. Címzetes.
- COSMA MARIANA** tornát és informatikát tanított 2002–2003-ban.
- COSMA MITICĂ** 1963. szept. 28-án született Vingán. Bukaresti Katonai Testnevelési Akadémia, 1998, *testnevelő tanár*. 2003–2006 között testnevelést, 2003–2004-ben rajzot is tanított az Alsóvárosi Iskolában. Helyettesítő.
- COSTIN – PLOSCAR – MARIA ANA** 1951. jan. 18-án született. Zilahi TK, 1973, *tanító*. 2002–2003-ban a Cigányiskolában tanít.
- CRĂCIUNAŞ DELIA** 1950. dec. 23-án született. TTE, német–román, *középsiskolai tanár*. 1978–84 között németet, 1979–84 között románt és 1982–83-ban latint tanított az Alsóvárosi Iskolában.
- CREŢ MIRELA** 1997–78-ban a Cigányiskolában *tanító*.
- CRİŞAN MARIA** 1941–45 között az Alsóvárosi Iskolában tanít.
- CRUCEAN – KROHN – ILONA/ELENA** 1889. jan. 31-én született Magyarpécskán. Nagyváradi Orsolyita Tanítóképző, *tanító*. 1909–11-ben a Keleti tanyai, 1928–45 között az Alsóvárosi Iskola tanítónője. 1912–13-ban Románpécskán, a Vasútmenti Iskolában tanító.
- CRUCEAN ROMULUS TRAIAN** 1909. jún. 19-én született Pécskán. ATK, 1926, *tanító*. 1929. szeptember 24-e és 1930. dec. 31-e között a magyarpécskai 3-as tanyai iskolában tanított.

CUREA OLIMPIA 1951. jún. 23-án született Pécskán. TKF, rajz, *általános iskolai tanár*. 1990–91-ben rajzot tanított az Alsóvárosi Iskolában.

CZANK – MIKLÓS – NOÉMI BRIGITTA 1975. dec. 8-án született Aradon. NEBGTK, 1995, *tanító*. 1996–2007 között a Felsővárosi, 2007–2010 között az Alsóvárosi Iskolában tanít. Címzetes.

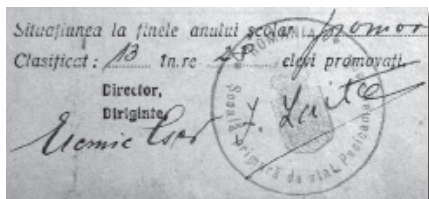
CZIBULÁS N. 1823-ban tanít Magyarpécskán.

CZIRJÁK SZABÓ IRÉN 1944. okt. 30-án született Kisperegen. NEBGTK, 1965, *tanító*. 1965–1967 között a Keleti tanyai iskolában tanító.

CSATLÓS MÁRIA 1909–10-ben Sipos Ilona tanítót *helyettesíti* az Alsóvárosi Iskolában.

CSELOVSZKI – VARGHA; FERENCZY – ELLA 1937. okt. 30-án született Kisjenőn. ATK, 1955, *tanító*. Románt 1958–64. és 1973–74-ben, magyart 1959–63 és 1969–74 között, orosz 1964–70 között, matematikát 1960–61-ben, történelmet 1958–60 és 1961–65 között, rajzot 1958–59-ben, 1960–64 és 1968–71 között, kézimunkát 1965–56-ban és 1968–70 között, valamint szépírást 1965–66-ban tanított. 13 tanévben osztályfőnök. 1974–1993 között óvónő a Felső Óvodában. 1955–68 között helyettes, 1969-től címzetes.

CSER IMRE 1891. nov. 23-án született Egyeden, Sopron vm. SZ-NRKTK 1912, *tanító*. 1920–36 között tanító a Felsővárosi Iskolában.

CSERNÁTH ERNŐ 1929. dec. 17-én született Marosvásárhelyen. KVBTE, 1953, kémia, *közéiskolai tanár*. Kémiát 1971–73-ban, fizikát 1971–72-ben tanított az Alsóvárosi Iskolában. Helyettesítő.

CSÍK – GULÁCSI – ADÉL ETELKA 1928. okt. 16-án született Nagyvarjason. NSZRKLTK, 1948, *tanító*. 1950–51-ben a Vásártéri Iskolában, 1951-től 1984-ig az Alsóvárosi Iskolában tanít.

CSIKI EDINA 1970. dec. 17-én született Aradon. TK, 1989, *tanító*. 1990–92-ben a Felsővárosi Iskolában tanít.

CSILLAG ANDREA SZ. 1969. okt. 1-jén született. NVTK, 1993, *tanító*. 1993–94-ben tanító a Felső Iskolában.

CSONCSIK LAURA MARIA IOANA 1983. máj. 8-án született Borosjenőben. AVGTEPF, angol nyelv, 2004, *általános iskolai tanár*. 2009–2010-ben az Alsóvárosi Iskola román tagozatán tanító.

CSONKA – KOVÁCS – ILONA 1921. jún. 3-án született Aradon. NVTK, 1941, *tanító*. 1946–47-ben a Felsővárosi, 1947–50 és 1951–67 között az Alsóvárosi Iskolában tanító, ahol 1950–51-ben zenét tanít.²¹

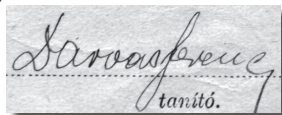
DADAY MAGDOLNA 1945–46-ban *tanító* a Felsővárosi Iskolában.

DAMIAN VIRGIL 1932. júl. 7-én született Komornokon, Temes. TK, 1951, *tanító*. 1953–56 között a Cigányiskolában tanít.

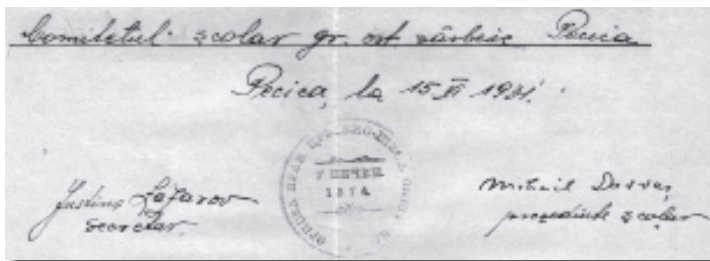
DAN ELENA MIHAELA 1996–98 között a Cigányiskolában *tanító*.

DAN VIORICA ALINA 1996–98 között a Cigányiskolában *tanító*.

DARVAS FERENC 1910–14 között a Palotai úti tanyai iskolában *tanító*. 1914. jún. 24-én hősi halált halt.

Darvas Ferenc
tanító.

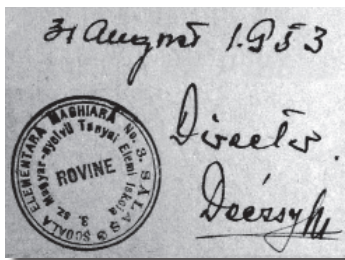

Somletul: scolar gr. cat. vârstă Păica
Păica, la 15.6.1921.
János Székely
Secretar
Mihail Darvas,
profesor de scolar

DARVAS MIHAIL 1921–22-ben tanított az Alsóvárosi Iskola román tannyelvű osztályában. Ópécskán 1923. március 8-án kéri neve megváltoztatását Deheleanra, de végül Darvas maradt és szerbként tartották nyilván.

DEÉZSY VARGA ANNA 1947–52 között a Keleti tanyai iskolában tanított.

DERMENDJIN – CRIȘAN – IOANA PETRONELA 1948. szept. 2-án született Vingán. TTE, 1973, matematika, *középiskolai tanár*. 1977–78-ban matematikát, 1974–75-ben és

31 August 1953
Director
Deészy

1977–78-ban fizikát és 1974–75-ben kémiát tanított az Alsóvárosi Iskolában. Egy tanévben osztályfőnök.

DITRICH MÁRIA 1879–80-ban a belső leányiskolában *tanító*.

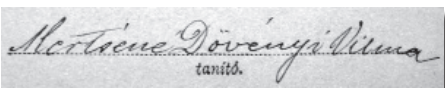
DOBROICA ZAHARIA 1983. márc. 19-én született, Bozovici-ban, Krassó-Szörény. ADTK, 2002, *tanító*, AAVTE, közgazdász, 2008. 2004–2005-ben az Alsóvárosi Iskola román tagozatán, 2009–2010-ben a Cigányiskolában tanító. Címzetes.

DON CANTEMIR 1951–52-ben a Cigányiskolában *tanító*.

DORDEA MARIANA 1987–90-ben történelmet, 1989–90-ben politikai gazdaságtant és gazdasági ismereteket, 1988–89-ben társadalmi, politikai ismereteket és 1988–90-ben állampolgári nevelést tanított az Alsóvárosi Iskola általános és középiskolai osztályaiban.

DÖVÉNYI – MERTS – VILMA *tanító*

1916–17-ben Románpécskán a Vasútmenti, 1918–19-ben Magyarpécskán az Alsóvárosi Iskolában tanít.

DRĂGĂNESCU – GULEȘ – CAMELIA SOFIA 1959. júl. 7-én született Pécskán. Aradi Mezőgazdasági Középiskola, Állategészségügy, *érettségi*, 1978. 2001–2002-ben tanító a 3-as számú elemiben. Helyettesítő óvónő a 3-as számú óvodában.

DUMITRU IONEL 1937–50-ben a Felsővárosi Iskolában *tanító*.

DVORÁK JÁNOS 1938. márc. 26-án született Magyarpécskán – 2010, Pécska. Mezőgép-mesteriskola. *Oktatómester*. 1991–94 között mezőgazdaságot, 1991–92-ben és 1993–2000 között rajzot, 1975–76-ban, 1977–78-ban, 1979–80-ban, 1981–82-ben és 1990–94 között kézimunkát, 1982–92 között műhelygyakorlatot, 1975–76-ban, 1984–86 és 1987–90 között termelői gyakorlatot, 1972–75 között termelési ismereteket, 1975–76-ban, 1977–79, 1982–86. és 1987–91 között mezőgéptant, 1978–79-ben traktorvezetést, 1981–82-ben polgári védekezést, 1984–85-ben géptant és 1994–2000

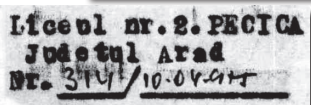
között technológiai ismereteket tanított az Alsóvárosi Iskola általános és középiskolai osztályaiban. Hat tanévben osztályfőnök volt.

EBERLE – CLOȚA; KOVÁCS – OLGA 1927. ápr. 1-jén született Magyarpécskán. TTE, matematika, államvizsga nélkül, 1958, *középiskolai tanár*. Matematikát 1957–90 között, fizikát 1959–61 között, 1962–63-ban, 1965–67 között, 1970–71-ben és 1976–78 között, csillagászatot 1969–70-ben, valamint rajzot 1958–60 között tanított az Alsóvárosi Iskolában. 14 tanévben osztályfőnök volt.

ENGI EDINA 1986. júl. 18-án született Pécskán.

AVGTE, 2008, biológia. 2008–2009-ben *helyettesítő óvónő* a Napközi Óvodában.

FĂNTÂNĂ IOAN, állatorvos, 1976–78 között állattenyésztést tanított az alsóvárosi középiskolai osztályokban.

FĂRCUȚIU ADINA, TK, tanítónő. 1996–98 között tanítónő az Alsóvárosi Iskola román tagozatán. Címzetes.

FARKAS – LELIK – ANNA MAGDOLNA 1941. szept. 8-án született Székesfehérváron. NEÓ 1965, *óvónő*. 1970–98 között a Felső Óvoda óvónője.

FARKAS MAGDOLNA 1912. szeptember 2-án született Brádon. NVTK, 1932. 1945–48 között *óvónő* az Alsóvárosi Óvodában.

FARKAS PIROSKA 1987, június 1-jén született Kisperegén. NVIVTK, 2000, *tanító*. PKERHF, 2009–10-ben a Központi Óvodában óvónő.

FAUR – IREAN – LUNIȚA 1960. ápr. 16-án született Pécskán. ATK, 1979, *tanító*. 1981–88 között a Cigányiskolában tanító. 1988–2000 között tanító az Alsóvárosi Iskola román tagozatán.

FEKETE – SFĂȚ – ÉVA 1951. jún. 4-én született Aradon. KVBBTE, angol-országi, 1977, *középiskolai tanár*. Oroszt 1978–88 között és 1990–91-ben, angolt 1984–91 és 1997–2010 között, németet 1984–5-ben, pedagógiát 1980–81-ben, valamint rajzot 1980–81,

1982–83. és 1984–85-ben tanított az Alsóvárosi Iskolában. 15 tanévben osztályfőnök volt. Címzetes.

FEKETE ERIKA 1979. márc. 4-én született Pécskán. AVGTEPF, rajz, 2000, *általános iskolai tanár*. 1997–99. és 2002–2003-ban a Napközi Óvodában óvónő, 1999–2001 között a Cigányiskolában tanító.

FEKETE ROZÁLIA 1945–46-ban a Felsővárosi Iskolában *tanító*.

FERCH GERLINDE 1944. dec. 6-án született Zábrányban, Arad. TPF, román–német, 1965, *általános iskolai tanár*. 1968–69-ben tanított román és németet általános és középiskolai osztályokban, az Alsóvárosi Iskolában.

FIÁLKOVITS GYULA 1909–10-ben a nyugati, 1910–11-ben a Központi tanyai iskolában *tanító*.

FILIMON – CORODAN – ELEONORA, 1971. dec. 20-án született Aradon. AILTK, 1990, *tanító*. 1990–91-ben, 1994–96-ban és 1998–2006 között a Cigányiskolában tanító. Címzetes.

FILIP ILIE 1908. szept. 7., Slătioara, Romanați megye. Slatinai Tanítóképző 1926, 1931–32-ben. A felsővárosi román tannyelvű I–VI. osztály *tanítója*.

FISCUTEAN MARIA TE, történelem, 1956, *középszkolai tanár*. 1977–79 között történelmet és társadalmi, politikai ismereteket, 1977–78-ban politikai gazdaságtant, 1978–79-ben gazdasági ismereteket, filozófiát és tudományos szocializmust, valamint állampolgári nevelést tanított az Alsóvárosi Iskolában. Címzetes.

FLOREA FLORINA ADRIANA 1976. febr. 13-án született Aradon. NVTE, 2000, teológia–filológia. 2000–2001-ben román tanított, és osztályfőnök az Alsóvárosi Iskolában.

FODOR – BELLA – IBOLYA ROZÁLIA 1961. dec. 27-én született Pécskán. TTVPTI, 1986, *mérnök* – hidraulikus gépek, KVBBTE, 1996, *római katolikus hitoktató*, 2003-tól címzetes. 1996–97-ben és 1998–2001 között római katolikus hittant, valamint 2008–2010 között zenét tanított a pécskai iskolákban. Nyolc tanévben osztályfőnök volt.

FRANCZISZTI – FUNKENHAUZER – FRANCISKA 1935. márc. 14-én született Aradon, ATK 1953, *tanító*. 1958–65 között a Vásártéri Iskolában, 1966-tól 1976-ig a 3-as számú elemiben tanító, 1983–

84-ben az Alsóvárosi Iskolában tanító. 1976–82 és 1984–90 között a Cigányiskolában óvónő.

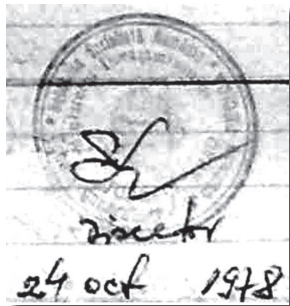
FRENKÓ ÁGNES 1926. febr. 16-án született Berecken, Kovászna. Csíksomlyói TK, 1946, *tanító*. 1947–48-ban a Palotai úti tanyai iskola, 1948–52 között a Felső Iskola tanítója. Az Alsóvárosi Iskolában 1952–73 között románt, 1960–61-ben latint, 1952–56, 1957–60, 1961–66 és 1968–73 között magyart, 1964–66 között történelmet, 1957–59 között, 1962–63-ban, 1966–67-ben és 1968–69-ben rajzot, 1954–55. és 1957–58-ban zenét, valamint 1961–63 és 1964–69 között szépírást tanít. 20 tanévben osztályfőnök.

FREŢIU LUMINIŢA 1967. júl. 17-én született Aradon. TTK, 1985, *óvónő*. 1991–1992-ben óvónő a 3-as számú óvodában.

FRIDRIK LÓRÁND TIVADAR 1974. aug. 5-én született Pécskán. *Szakképzetlen helyettesítő*. 1993–94-ben angolt, valamint 1998–99-ben földrajzot és testnevelést tanított az Alsóvárosi Iskolában.

FUCHSZMÁYER MÁRIA 1880-ban *tanító* Magyarpécskán.

FUNKENHAUZER PÁL 1932. máj. 2-án született Szakaszon, Szatmár. TK, 1953, *tanító*. Az Alsóvárosi Iskolában, V–VIII-ban németet 1958–59-ben és 1973–75 között, matematikát 1956–74 között, fizikát 1962–66 között és 1972–73-ban, kémiát 1958–59-ben, testnevelést 1957–58-ban és 1961–62-ben, rajzot 1958–60 között és 1966–67-ben, gépismeretet és könyvelési ismereteket 1962–63-ban tanított általános és középiskolai osztályokban. 11 tanévben osztályfőnök.

Ugyanitt tanító 1983–85 között. 1976–83 és 1985–1990 között a Cigányiskolában tanító.

FÜLÖP ANNA 1948–49-ben *tanító* a Felsővárosi Iskolában.

GAÁL – NAGY – MÁRIA 1950. júl. 1-jén született Magyarpécskán. A Pécskai 2-es sz. Középiskolában érettségizett 1969-ben, MVPF, 1973, román–magyar, *általános iskolai tanár*. Helyettesítő, majd 1990-től címzetes az Alsóvárosi Iskolában. 1974–75-ben és 1977–79 között román, 1974–75-ben és 2000–2010 között magyart, 1974–75-ben, 1979–81 között és 1984–85-ben történelmet, 1975–76-ban orosz, 1975–76-ban termelői gyakorlatot tanított általános és középiskolai osztályokban, 1975–79 között és 1980–81-ben kézimunkát, 1976–78 között németet, 1977–81 között rajzot, 1979–80-ban állampolgári nevelést, 1984–85-ben politikai gazdaságtant és társadalmi, politikai ismereteket. 12 tanévben osztályfőnök. 1990–2000 között tanító.

GÁBOR KÁLMÁN 1899–1903 között az Ópécskai Vásártéri Iskolában tanított.

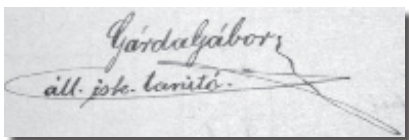
GABOS ÁGNES 1936. dec. 31-én született Temesváron. *Matematika–fizika tanár*. 1959–60-ban matematikát, fizikát és rajzot tanított az Alsóvárosi Iskolában.

GABRIAN – COTUNA – LIVIA MIHAELA 1980. nov. 7-én született Pécskán. ADTK, 1999, *tanító*, AVGTPEF, angol, valamint francia nyelv, 2006, *általános iskolai tanár*. 2006–2007-ben franciát tanított az Alsóvárosi Iskolában. Helyettesítő.

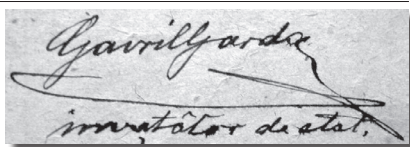
GÁL – POGÁR – MAGDOLNA 1968. nov. 6-án született Aradon. TTEPF, 1991, matematika–fizika, *általános iskolai tanár*. Matematikát 1994–2010 között, valamint rajzot 2001–2002-ben, és 2004–2006 között tanított. 15 tanévben osztályfőnök. Címzetes.

GARAI JÓZSEF 1940–42 között a Keleti tanyai iskolában *tanító*.

GÁRDA GÁBOR 1867. okt. 31-én született Galgón, Szolnok-doboka vm. Szamosújvári Görög katolikus TK, 1887,

tanító. 1911. szept. 8-tól haláláig, 1928. okt. 16-áig Magyar-pécskán tanító.²²

GÁSPÁR – KELEMEN – IZABELLA

MARIANNE 1963. jún. 5-én született Pécskán. KVBBTE, filozófia-történelem, 1986, *középiskolai tanár*. 1989–90-ben földrajzot, 1990–91-ben pszichológiát és logikát, valamint filozófiát, 1990–2010 között történelmet, 1992–2010 között állampolgári nevelést, valamint 1998–2010 között a romániai magyar kisebbség történelmét tanította az Alsóvárosi Iskolában. Öt tanévben osztályfőnök. 1991-től címzetes történelemtanár.

GÁSPÁR BRIGITTE 1969. dec. 3-án született Pécskán. 1990–93 között *sakkképzetelen tanító* az Alsóvárosi Iskolában.

GERŐCS SZABÓ ILDIKÓ 1945. jan. 20-án született. *Tanító*. 1964–65-ben tanít a 3-as sz. tanyai iskolában.

GHEŢ DACIANA LAURA 1981. febr. 13-án született Aradon. AVGTE, újságírás, angol nyelv és irodalom, 2003, *általános iskolai tanár*. Románt 2004–5-ben, angolt és franciát 2004–2006-ban tanított az Alsóvárosi Iskolában. Helyettesítő.

GHEORGHE – POPETIU – DIDINA 1941. nov. 15-én született Pécskán, TTEPF, testnevelés, 1970, BTE, testnevelés, 1978, *középiskolai tanár*. 1987–90 között testnevelést tanít az Alsóvárosi Iskolában.

GHILEA DUMITRU, *állatorvos*, 1983–84-ben állattenyésztést tanított az Alsóvárosi Iskolában.

GIORGIȚĂ R. 1966–68 között *tanító* a Cigányiskolában.

GIURGIU ERZSÉBET 1945. okt. 24-én született Kolozsváron. BBTE, 1968, magyar, *középiskolai tanár*. Magyartanár 1990–93 között az Alsóvárosi Iskolában. Három tanévben osztályfőnök.

GIURGIU IOAN, 1949. jan. 15-én született Szatmár-Németiben. TE, román–oros, 1981, *középiskolai tanár*. Románt és latint tanított 1990–91-ben az Alsóvárosi Iskolában.

GLIGOR NARCIS 1988. ápr. 30-án született Aradon. ADȚTK, 2007, *tanító*. 2007–10 között tanító a 3-as sz. elemi iskolában. Címzetes.

GONDA G. 1925–26-ban *tanító* Magyar-pécskán.

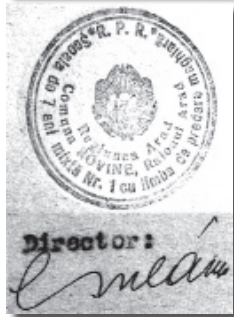
²² Az 1919-es váltás nyomán megmaradt tanítók aláírást is váltottak, ezért szerepel egyes tanítóknál két eltérő kézjegy.

GÖMÖRI KÁROLY 1925–30 között Magyarpécskán *tanító*.

GRÁCZER KÁROLY 1897–1910 között Magyarpécskán *tanító* a Nyugati, a Központi tanyai, majd a Felsővárosi Iskolában.

GULÁCSI – BACSILLA – ETELKA EMESE 1950. márc. 4-én született Nagyvarjason. A Pécskai 2-es sz. Középiszkolában érettségizett 1969-ben. MVPF, 1973, zene, Kolozsvári Gheorghe Dima Konzervatórium 1981, kantó, *középiszkolai tanár*. Zenét tanított 1977–78-ban és 1979–2008 között az Alsóvárosi Iskolában. Egy tanévben osztályfőnök.

GULÁCSI JÓZSEF ZOLTÁN 1925. máj. 25-én született Nagyvarjason. TK, 1946, *tanító*. 1950. dec. 1-től tanító Magyarpécskán. 1956–76 között zenét, 1952–61 között és 1973–74-ben románt, 1962–68, 1969–72 és 1973–75 között latint, 1952–53-ban és 1955–56-ban matematikát, 1951–52-ben fizikát, 1951–52-ben, 1955–56-ban és 1975–76-ban kémiát, 1951–52-ben biológiát, 1968–69-ben történelmet, 1951–52-ben testnevelést, 1961–63, 1965–67, 1974–76 között és 1969–70-ben rajzot tanít általános és középiszkolai osztályokban. 1976–85 között tanító az Alsóvárosi Iskolában, ahol 1955–57-ben igazgató. 15 tanévben osztályfőnök. Címzetes. 1955–57 között igazgató.

GULÁCSI MÁTYÁS 1903. okt. 30-án született Nagyvarjason. TK, 1924, *tanító*. 1951–53 között tanító a Kisperegi úti iskolában, 1953–54-ben a Vásártéri Iskolában tanító. 1954–56. és 1958–64 között orosz, 1961–62-ben latint, 1957–57-ben magyart, 1956–58 között németet, 1957–58-ban matematikát, 1956–67-ben fizikát, 1961–62-ben mezőgazdaságot, 1956–69 között rajzot, 1957–61 között, és 1962–63-ban kézimunkát, 1959–62 között és 1963–64-ben gépismeretet, valamint 1963–64-ben műhelygyakorlatot tanít általános és középiszkolai osztályokban, az Alsóvárosi Iskolában.

GULÁCSY ROZÁLIA 1938. jan. 5-én született Nagyvarjason. Lugosi TK, 1955, *tanító*. 1955–56-ban a Kisperegi úti iskolában tanító,

1956–57-ben román, rajzot és tornát tanít az Alsóvárosi Iskolában. 1958–64 között a Vásártéri Iskolában tanító. 1975–90 között a Kokotai, 1990–97 között a Napközi Óvodában tanít.

GURBAN IOAN 1911. aug. 25-én született Caporal Alexán. ATK, 1928, *tanító*. 1930–31-ben tanító a Palotai úti tanyai iskolában.

GYÉKÉNY LÁSZLÓ, 1937. dec. 28-án született. TE, fizika, *középiszkolai tanár*. 2000–2004 között fizikát és 2002–2004 között rajzot tanít. Helyettesítő.

GYÖRGY JÚLIA EDIT 1926. nov. 5-én született Gyergyóban. 1949–50-ben *tanító* a Nagylaki úti tanyai iskolában.

GYÖRKE – AMIGÓ – IDA 1938. dec. 22-én született Kisbácson, Kolozs. KVBBTE, 1961, román, *középiszkolai tanár*. 1964. szept. 23-a és 1965. aug. 31-e között román és történelmet tanított az Alsóvárosi Iskolában.

GYÜRKI ALBERT ?–1841 között tanító Magyarpécskán.

HADI TÜNDE 1968. júl. 3-án született Nagyszintyén. Faipari érettségivel *helyettes tanító* 1997–99 között a Felsővárosi Iskolában.

HELLER IMRE *tanító* 1902–1904 között a Felsővárosi Iskolában, míg 1904–1908 között az Ópécskai Állami Elemi Vasútemi Népiskolában tanít, ahol igazgató.

HAMZA – SCHÜTZ – ILDIKÓ 1945. júl. 29-én született. 1963–70 között a KVBBTE-n tanult orosz, de nem államvizsgázott. 1970–71-ben németet, mezőgazdaságot, történelmet és kézimunkát tanított az Alsóvárosi Iskolában.

HANCIUȚA VIOREL 1996–97-ben franciát, 1995–96-ban földrajzot, 1995–97 között történelmet és állampolgári nevelést tanított az Alsóvárosi Iskolában.

HANGANU – BĂLĂUȚĂ – MIRABELA CODRUȚA 1982. jún. 25-én született Moldova Nouă, Krassó-Szörény. AVGTE, pszichológia, 2005. Címzetes *iskolapszichológus*. Magyarul nem tud.

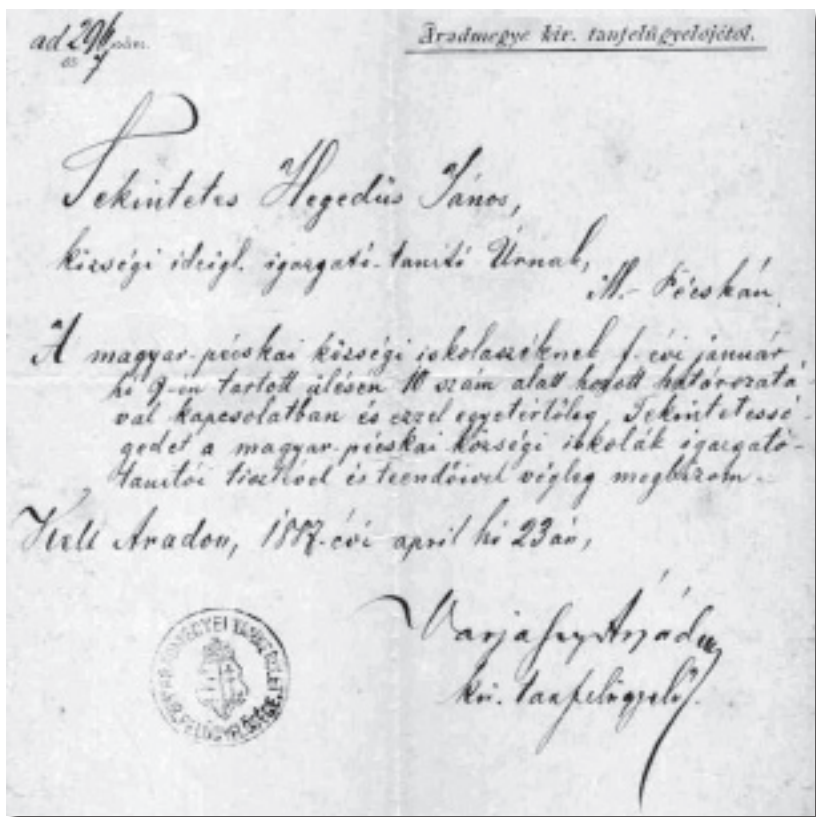
HART FLÓRIS. TK, Győr, 1881, *tanító*. 1889–93 között a Nyugati tanyai iskolában tanít.

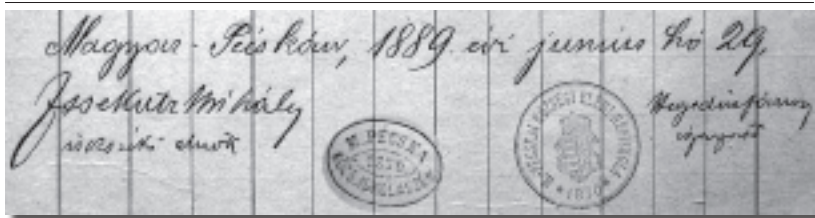
HARTL – KIMÁK – ROZÁLIA 1936. szept. 12-én született Pankotán. ATK, 1955, *óvónő*. 1955–67 között a Központi Óvodában tanít.

HAUSEL – BOTKA – ERIKA, 1950. júl. 19-én született Magyarpécskán. MVPF, 1973, román–magyar, *általános iskolai tanár*. Románt és latint 1978–79-ben, magyart 1975–88 között és 1979–80-ban, orosz 1978–79-ben, történelmet 1977–78. és 1980–81-ben, pszichológiát és logikát 1975–76-ban, állampolgári nevelést 1977–78-ban, és rajzot 1980–81-ben tanított általános és középiskolai osztályokban az Alsóvárosi Iskolában. Öt tanévben osztályfőnök.

HECKEL IARMILA 1964. júl. 2-án született Lugoson. TE, 1988, orosz–szlovák, *középkolai tanár*. Oroszt tanított 1988–90-ben, általános és középiskolai osztályokban az Alsóvárosi Iskolában.

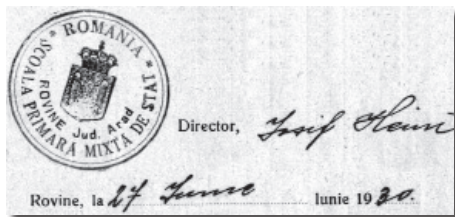

HEGEDŰS TAUB JÁNOS. TK, 1880, Kassa. 1885–89 között **tanító**, 1987-től igazgató a belső iskolában.

HEGYES – BELLA – MAGDOLNA 1964. febr. 8-án született Pécskán. 1990–2002 között a Napközi Óvodában **szakképzetlen helyettesítő**, érettségivel.

HEGYES ROZÁLIA 1952. okt. 29-én született Vadászon. A Pécskai 2-es sz. Középiskolában érettségizett 1972-ben. **Agrármérnök.** 1989–91 között állattenyésztést és fitotechnikát, 1989–91-ben agrotechnikát és 1988–91 között agrokémiát tanított középiskolai osztályokban. 1993–98 között tanító az Alsóvárosi Iskolában.

HEIM JÓZSEF 1920–30 között **tanító** a Felsővárosi Iskolában, ahol 1927-től igazgató-tanító.

HEINRICH JÓZSEF 1948. október 9-én született Csanáloson, Szatmár.

Római katolikus **plébános.** Római katolikus hittant tanított 1991–98 között és 1999–2000-ben az Alsóvárosi Iskolában.

HENT – TÁMAS – IRINA 1977. ápr. 10-én született Kisjenőn. ATK, 1996, **tanító.** 2000–2004 között tanít a Felsővárosi Iskolában.

HERBEI RAMONA OLIVIA 1980. dec. 22-én született Borossebesen. AAVTE, hitoktatás, valamint román nyelv és irodalom, 2006, **általános iskolai tanár.** 2006–2007-ben ortodox hittant tanított az Alsóvárosi Iskolában. Helyettesítő.

HERMAN MIHAELA ANCUȚA 1987. jún. 24-én született Aradon. AAVTE, román, valamint angol nyelv és irodalom, 2009, **általános iskolai tanár.** 2009–10-ben osztályfőnök, román és latint tanított az Alsóvárosi Iskolában. Helyettesítő.

- HEŦI EDITH ADINA** 1984. júl. 18-án született Lupényban, Hunyad. ADTK, tanító, 2003. AAVTE, 2007, román, valamint angol nyelv és irodalom, *általános iskolai tanár*. Tornát tanított 2007–2008-ban az Alsóvárosi Iskolában. Helyettesítő.
- HODACSEK CRISTINA MONIKA** román és latint tanított 2004–2005-ben, osztályfőnök. Címzetes.
- HORVÁT ERZSÉBET** 1999–2000-ben tanító az Alsóvárosi Iskolában.
- HORVÁT KÁROLY** 1871–84 között tanító.²³
- HORVÁTH ERZSÉBET** 1945–50-ben tanító a Felsővárosi Iskolában.
- HORVÁTH FRIGYES** minorita szerzetes 1789–1796-ban tanító Magyarpécskán.
- HORVÁTH KÁROLY**. TK, 1829, Temesvár. 1839–1884 között tanító Magyarpécskán.
- HORVÁTH MÁRIA** 1985–86-ban tanító a Felsővárosi Iskolában.
- HORVÁTH SZILVESZTER** 1878–81 között a Nyugati tanyai iskolában tanító²⁴.
- HÓRY ILONA** 1924. jún. 12-én született. VI. gimnáziummal 1956–59 között tanító a Kisperegi úti iskolában.
- HÓRY JÓZSEF** 1922. máj. 3-án született Nagyváradon. 1950–51-ben a Felsővárosi Iskolában igazgató-*tanító*. Az Alsóvárosi Iskolában matematikát 1953–56-ban, tornát 1953–54 és 1955–56-ban, rajzot 1953–54-ben tanított, és 1956–58 között a Nyugati tanyai iskolában tanító.
- HUBER MÁRIA** 1961. máj. 21-én született Aradon. TTE, 1983, fizika, *közéiskolai tanár*. 1985–86-ban matematikát és fizikát tanított, és osztályfőnök volt az Alsóvárosi Iskolában.
- IGNAT – UNGUR – MARIA** 1957. dec. 10-én született. Pitești-en, PF, 1984, francia–angol, *általános iskolai tanár*. 2003–2004 között angolt és franciát tanít.

23 A 84. elsősnek „*hittant, betűszerinti tudományt, írás tudományt, számtant és éneklést tanított*” 1880-ban.

24 1879. július 5-én az iskolaszék „*megválasztotta Magyar Pécska mezőváros tanyai községi iskoláinál okleveles tanítónak (évi) 350 ft készpénz, havonta utólagfizetendő, 50 ft fűtési, 20 ft takarítási, 4 ft irodai átalány, szabad lakás*”.

ILIE FILIP 1931–32-ben a Felsővárosi Iskola román tannyelvű, összevont I–IV. osztályában tanít.²⁵

ILIESCU ALINA 1991–92-ben angolt tanított az Alsóvárosi Iskolában.

INEOAN MIHAI 1954. márc. 8-án született Mácsán. Nagyszebeni Ortodox Teológiai Tudományegyetem, 1980, görögkeleti *pap*. 1993–98 között és 2002–2003-ban, valamint 2007–2008-ban ortodox hittant tanított.

IOJA – BELLE – ADRIANA SANUȚA 1981. dec. 3-án született Borossebesen. AAVTE, 2004, hitoktatás, valamint román nyelv és irodalom, *általános iskolai tanár*. 2005–2006-ban román tanított az Alsóvárosi Iskolában, osztályfőnök volt. Címzetes

IOJA – TÓTH – MARIA 1940. okt. 27-én született Sikulán, Arad. BBTE 1966, orosz–román, *középszkolai tanár*. Oroszt 1968–75 között, román 1969–75 között, történelmet 1968–72 között, valamint 1973–74-ben, és rajzot 1967–68-ban tanított az Alsóvárosi Iskolában.

IONUȚAȘ TATIANA 1941. okt. 24-én született. Román*tanár*. 1964 szeptemberében tanított az Alsóvárosi Iskolában.

IȘTOC ELEONORA 1991–94 között *tanító* a Cigányiskolában.

IVÁNKA JÓZSEF 1943. júl. 24-én született. TTE, 1964, fizika, *középszkolai tanár*. 1992-ben fizikát tanított az Alsóvárosi Iskolában.

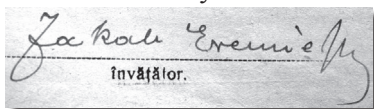
JACZKÓ – SCHERER – JULIANNA 1950. máj. 28-án született Magyarpécskán. A Pécskai 2-es számú Középszkolában érettségizett 1969-ben. KVBBTE, 1973, pszichológia. 1981–86-ban a Felsővárosi Iskolában *tanító*.

JAKAB – BARANYI – IRMA 1905. jún. 18-án született, NVTK, 1923, tanító. 1924–25-ben a Nagylaki úti tanyai, 1925–26-ban a Felsővárosi Iskolában *tanító*. 1926–50 között az elemi és az iparostanonc osztályokban tanító, 1956–57-ben németet, 1950–51-ben és 1958–59-ben matematikát, 1953–54-ben biológiát, 1950–51-ben és 1957–58-ban földrajzot, 1950–61 között

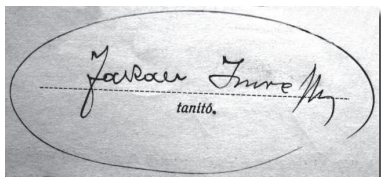
²⁵ Ebbe az osztályba jártak a magyarpécskai cigánysor gyermekei.

történelmet, 1951–55 és 1956–58 között állampolgári nevelést, 1951–52-ben és 1955–57 között rajzot, valamint 1951–54 és 1955–56 között kézimunkát tanított az Alsóvárosi Iskolában. 10 tanévben osztályfőnök.

JAKAB IMRE 1880. szept. 13-án született Aradon. ATK, 1900,

tanító. 1901–1904 között a Nyugati tanyai iskolában, 1904–1905-ben a Nagylaki úti iskolában, 1905–34 között előbb a Felsővárosi, majd az Alsóvárosi Iskolában és az iparos tanonciskolában tanít. 1947–49-ben ismét tanító, majd 1949–54 között matematikát, 1953–54-ben kézimunkát is tanít az Alsóvárosi Iskolában. Két tanévben osztályfőnök.

JAKAB IMRE 1937. okt. 28-án született Marosborsán, Arad. Vegyipari **technikus.** 1959–62 között kémiát, 1959–63 között és 1964–65-ben biológiát, 1959–65 között mezőgazdaságot, 1961–62-ben és 1963–65 között rajzot, 1964–65-ben gépismeretet és 1963–64-ben műhelygyakorlatot tanított általános és középiskolai osztályokban, az Alsóvárosi iskolában.

JAKUS NICOLETA 2006–7-ben **tanító** az Alsóvárosi Iskola román tagozatán.

JÓZSA ANDRÁS 1957. május 21-én született Pankotán. 1986–87-ben **érettségivel** tanít, matematikát és fizikát tanított az Alsóvárosi Iskolában.

JURIK – BUNGHEZ – MÁRIA 1911. jan. 27-én született Háromszék vármegyében. BTK, 1930, **óvónő.** 1931–41 között magyarpécskai óvónő.

JURIK – SÜLI – JULIANNA 1964. szept. 11-én született Pécskán. AVGTPEF, testnevelés, 2004, **általános iskolai tanár.** 1990–96 között testnevelést tanított az Alsóvárosi Iskolában, 1996–2010 között óvónő az Alsóvárosi Óvodában. Címzetes.

JUSZT SÁNDOR 1884. febr. 6-án született Aradon. ATK, 1904, **tanító.** 1905–11 között a Kisperegi úti tanyai, 1911–

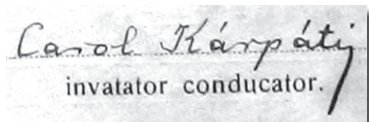
19 között a Felsővárosi Iskolában tanító. 1905. január 7-én – hasonlóan minden állami tanítóhoz – hivatalos esküt tesz.

KABÁT – ZORICI – MÁRIA 1959. máj. 29-én született Magyarpécskán, *vegyszermérnök*. 1991–92-ben kémiát tanított az Alsóvárosi Iskolában.

KALINA EMÍLIA. TK, Pest, *tanító*. 1888 tavaszán tanít Magyarpécskán.

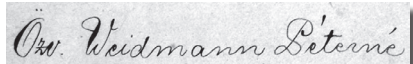
KALMÁR GYULA 1889. aug. 11-én született Ebecken, Nógrád vm. NVKGTK, 1910, *tanító*. 1916–19 között a Palotai úti tanyai iskolában tanít.

KÁROLYI ANTAL 1917–18-ban Románpécskán, a Sétatéri Iskolában *tanító*.

KÁRPÁTI KÁROLY 1892. febr. 16-án született Aradon. ATK, 1912, *tanító*. 1924–40 között az Alsóvárosi és a Felsővárosi Iskolában tanító, 1927–28-ban a lányiskola igazgatója, de a fenti átirattal leváltották, mondván, hogy nem tud románul.²⁶

KELEMEN – WEIDMAN – ANNA 1907–1910 között a Nagylaki úti tanyai iskolában, 1910–18 között a Felsővárosi Iskolában tanít.

KELLNER VILMOS 1907–1908-ban Románpécskán, a Sétatéri Iskolában *tanító*.

KERTÉSZ ESZTER 1946. aug. 24-én Bihar-félegyházán született, Bihar. TE, orosz-román, 1969, *középiskolai tanár*. 1975–78 között orosz, 1975–76-ban történelmet is tanított az Alsóvárosi Iskolában. Két tanévben osztályfőnök volt.

KESE MARIANA FLORICA 1969. dec. 8-án született Világoson. AVGTEPF, 2002, francia nyelv, *általános iskolai tanár*. 2003–2004-ben az Alsóvárosi Iskola román tagozatán tanító.

KICZKÓ – TÓTH – MARGIT 1938. jan. 2-án született Medgyesen. KVBBTE, történelem, 1960, *középiskolai tanár*. 1960–64 között

történelmet és politikai gazdaságtant, 1960–61-ben román tanított az Alsóvárosi Iskolában. Egy tanévben osztályfőnök.

KILIN CECILIA 1951–52-ben *tanító* a Felsővárosi Iskolában.

KIS ZOLTÁN 1900–1904 között *tanító* a Központi tanyai iskolában.

KISS GYÖRGY 1926. ápr. 5-én született Nagyvarjason. KVBTE, matematika–fizika, 1954. 1961–67 között matematikát, 1972–73-ban és 1976–77-ben fizikát, 1973–75-ben állampolgári nevelést és 1971–72-ben szépírást tanított általános és középiskolai osztályokban, az Alsóvárosi Iskolában. Pécska község néptanács titkára, óraadó tanár.

KISS KATALIN 1912. nov. 21-én született Magyarpécskán. Nagyszebeni TK, 1932, *tanító*. 1932–40 között a Központi tanyai, és a Keleti tanyai iskolában tanító.

KISS MARGIT 1956–67-ben román, 1956–68 között orosz tanított általános iskolai osztályokban, az Alsóvárosi Iskolában.

KISS MÁRIA 1936. márc. 21-én született Aradon. TK, 1955, *tanító*. 1985–90 között az Alsóvárosi Iskolában tanító. Címzetes.

KISS RUDOLF PÁL 1935. jan. 16-án született Magyarpécskán. TK, TTEPF, 1967, román, *általános iskolai tanár*. 1960–77 között román, 1963–64-ben magyart, 1961–65 között, 1966–67-ben és 1968–69-ben történelmet, 1962–63-ban és 1973–76 között állampolgári nevelést, 1960–62 között és 1963–64-ben testnevelést, 1974–75-ben rajzot tanított általános és középiskolai osztályokban, az Alsóvárosi Iskolában. Nyolc tanévben osztályfőnök. 1977–90 között tanító a Felsővárosi Iskolában.

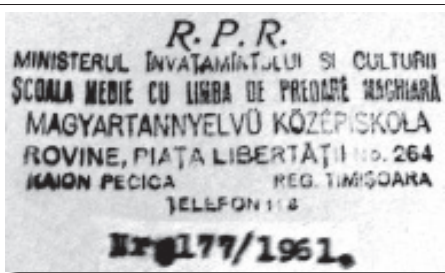

KISS ZOLTÁN 1878-ban született. TK, 1900, *tanító*. 1903–1904-ben a Központi tanyai iskolában tanító.

KOCSIK JÓZSEF PÉTER SZ. 1928. nov. 8., Magyarpécska. PF, 1957, matematika–fizika, *általános iskolai tanár*. 1954–56 között és 1965–66-ban matematikát, 1954–56 és 1957–68 között fizikát, 1955–56-

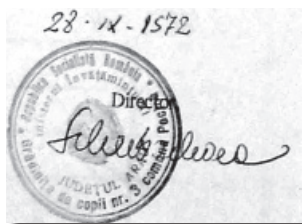
ban rajzot és 1965–66-ban gépismeretet tanított általános és középiskolai osztályokban az Alsóvárosi Iskolában. 1957–62 között igazgató, 1962–1965 között aligazgató. Egy tanévben osztályfőnök volt.²⁷

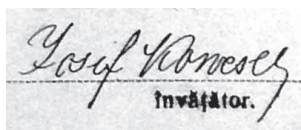
KOCSIK MÁTYÁS 1938. aug. 15-én született Magyarpécskán. PF, testnevelés, 1969, TE, testnevelés, 1978, *középiskolai tanár*. 1968–90 között testnevelést, 1968–69-ben, 1970–71-ben, 1981–82-ben, 1984–85-ben rajzot, 1984–85-ben és 1986–87-ben kézimunkát tanított az Alsóvárosi Iskolában. Hat tanévben osztályfőnök. 1975-től címzetes.

KOMÁDI SÁNDOR 1948. nov. 3-án született. NVPF, történelem-földrajz, 1970, *általános iskolai történelem-földrajztanár*. 1984–85-ben földrajzot, történelmet, filozófiát és tudományos szocializmust tanított általános, és középiskolai osztályokban.

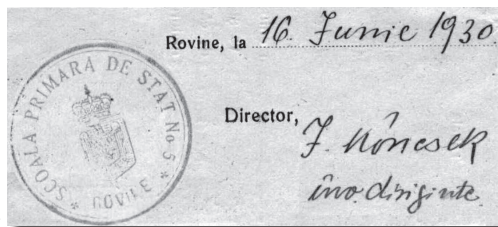
KONCSEK – SCHERER – BORBÁLA 1926. aug. 28-án született Magyarpécskán. Belényesi Óvónőképző. 1946–82 között *óvónő* a Felsővárosi Óvodában.

KONCSEK ERZSÉBET 1960. jan. 17-én született Köröstárkányban, Bihar. TK, 1979. 1988–90-ben *tanító* az Alsóvárosi Iskolában. Helyettesítő.

KONCSEK JÓZSEF 1902. jún. 29-én született

Resicán. NVTK, 1920, *tanító*. 1921–30 között és 1950–51-ben a Palotai úti tanyai, 1930–32 között a belső iskolában tanító.

²⁷ 1968–89 között az egyetlen Arad megyében, aki főállású magyar, megyei közművelődési pártaktivista, ezért a matematika-fizika katedrájára nem lehetett kinevezni címzetest.

KONCSEK JÓZSEF 1924. dec. 18-án született Magyarpécskán. TK, 1944, *tanító*. 1960–66 és 1968–74 között matematikát, 1960–61-ben, 1962–63-ban, 1964–65-ben és 1967–73 között fizikát, 1965–67 között és 1973–74-ben kémiát, 1966–70 között mezőgazdaságot, 1962–68 között testnevelést, 1961–62-ben, 1964–65-ben, 1968–69-ben, 1970–71-ben és 1973–74-ben rajzot és 1962–63-ban könyvelési ismereteket tanított általános iskolai osztályokban, az Alsóvárosi Iskolában. Tizenkét tanévben osztályfőnök. 1974–85 között tanító volt a pécskai román tannyelvű Kokotai Elemi Iskolában.

KOVÁCS – HAJAS – ERZSÉBET 1949. júl. 5-én született Magyarpécskán. TTEPF, 1978, biológia–mezőgazdaság, *általános iskolai tanár*. 1988–91, 1995–97 és 1999–2009 között kémiát, 1990–2010 között biológiát, 1989–92 között mezőgazdaságot, 1992–94 között földrajzot, és 1992–93-ban valamint 1997–98-ban technológiai ismereteket tanított. 1995-től címzetes. 14 tanévben osztályfőnök.

KOVÁCS BEATRIX 1988. ápr. 28-án született Aradon. NEBGTK, 2006, *tanító*, KVBBTEPF, pedagógia, 2009. 2009–10-ben a Napközi Óvodában óvónő.

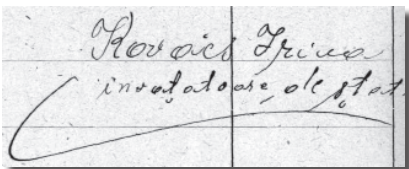
KOVÁCS DÉNES 1947–48-ban *tanító* a Kisperegi úti iskolában.

KOVÁCS ERZSÉBET 1952–53-ban *tanító* az alsóvárosi elemi román tagozaton, amely 1953-ban megszűnt. 1955–56-ban az Alsóvárosi Iskolában tanító.

KOVÁCS FERENC TK, 1878, Szabadka. 1878–83-ban *tanító* a Központi tanyai iskolában.

KOVÁCS IBOLYA 1951–54-ben *tanító* a Palotai úti tanyai iskolában.

KOVÁCS IRÉN 1897. nov. 11-én született Magyarpécskán. NVRKTK, 1918, *tanító*. 1921–22-ben a románpécskai magyar összevont osztályok, 1923–24-ben a Felsővárosi Iskola tanítója.

KOVÁCS KÁROLY 1917. jan. 9-én született Temesremete, Temes. Kolozsvári Állami Vegyes Tanítóképző, 1945, *tanító*. 1946–51 és 1953–71 között a Felsővárosi, 1951–53-ban a Vásártéri, 1971–77 között az Alsóvárosi Iskolában tanító. 1971–72-ben termelési ismereteket is tanított középiskolásoknak.

KOVÁCS LÁSZLÓ 1909–18 között a Románpécskai Vasútmenti Iskola *tanítója* és a románpécskai állami iskolák: Vasútmenti, Vásártéri és Gazdasági Iskola igazgatója. 1918-ig a románpécskai román tannyelvű iskolák görögkeleti felekezetiiek voltak.

KOZMA LAJOS 1930. máj. 18-án született Kolozsváron. TK, *tanító*. 1958–60 között állampolgári nevelést, 1958–62 között testnevelést tanított. Két tanévben osztályfőnök.

KÖLLN JÓZSEF 1860. márc. 8-án született Kéczelen, Pest megye. TK, Kalocsa, 1879, *tanító*. 1885. dec. 6-tól 1899-ig a Felsővárosi, majd 1918-ig az Alsóvárosi Fiú-, 1908-tól a Gazdasági Iskolában is tanít.

KÖLLN ÖDÖN 1896-tól a Keleti tanyai, 1900-tól a Felsővárosi, 1906-tól alsóvárosi *tanító*, 1908-tól a Gazdasági Iskolában is tanít 1917-ig. 1905-től a tanítótestület képviselője²⁸.

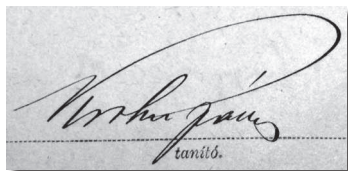
KÖMÍVES ANTAL 1934. júl. 18-án született Magyarpécskán. Temesvári Petru Groza Agronómiai Intézet, magyar tagozat, 1958, *agrármérnök*. 1976–78 között agrotechnikát tanított az Alsóvárosi Iskola középiskolai osztályaiban.

KÖTELES KAROLINA 1964. ápr. 26-án született Nagylakon. PF, 1987, biológia–környezetvédelem, *általános iskolai tanár*. 1987–90-ben kémiát, fizikát és mezőgazdaságot, 1989–90-ben földrajzot, 1987–89 között rajzot és 1987–88-ban kézimunkát tanított általános és középiskolai osztályokban az Alsóvárosi Iskolában. Három tanévben osztályfőnök. Címzetes.

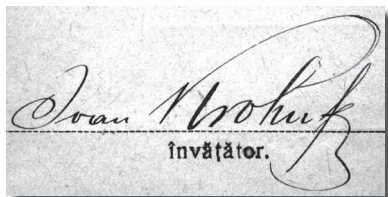
²⁸ 1898. aug. 16-án Kölln Ödönt a városi iskola III.–IV. vegyes osztály vezetésére helyezték át 400 ft, természetbeni lakás kerttel, esetleg 60 ft lakbérátalány, 20 km kemény tűzifa saját szükségletre, 8 km iskolafűtésre, 20 ft iskolasepreítés, 6 ft irodaátalány, állásában egy sikeres próbaév után véglegesítik.

KRÁLITZ VILMA a románpécskai Sétatéri Iskolában 1907–13, a Vasútmentiben 1913–17 között *tanító*.

KRIKORKA ALEXANDRU 1978–79-ben mezőgazdaságot és agrotechnikát tanított az Alsóvárosi Iskola középiskolás osztályaiban.

tanító.

inv. tátor.

KROHN JÁNOS 1887. máj. 16-án született. *Tanító*. 1924–43 között az Alsóvárosi Iskola tanítója.

KROPACSEK RÓZA TK, 1875, Szabadka. 1878–92 között az Alsóvárosi Leányiskola *tanítója*.

KUNDRAT – ZÁGONI-SZABÓ – LAURA 1977. szept. 10-én született. AVGTE, 2000, testnevelés, *általános iskolai tanár*. 2000–2001-ben testnevelést tanított.

KURUNCZI – JURCAN – MÁRIA 1952. márc. 18-án született Magyarpécskán. A Pécskai 2-es sz. Középiskolában érettségizett 1971-ben, MVPF, 1975, román–magyar, *általános iskolai tanár*. 1999–2010 között román és latint tanít az Alsóvárosi Iskolában. Tizenegy tanévben osztályfőnök. Helyettesítő.

KURUNCZI – KOZMA – IRÉN 1931. nov. 10-én született Magyarpécskán. AMPLI, 1951, *tanító*. 1952–54-ben földrajzot, 1953–54-ben fizikát és biológiát, 1952–53-ban rajzot tanított az Alsóvárosi Iskolában. Két tanévben osztályfőnök. 1954–78 között a Vásártéri Iskola magyar tagozatán tanító.

LAJTA JÁNOS / LAITA ION 1889. dec. 17-én született Világoson. ATK, 1909, *tanító*. 1912-ben önkéntes magyar katona, 1914. júl. 27-étől 1917. febr. 15-éig a háborúban van, hadnagyként tér haza. 1911–19 között a Keleti tanyai iskolában tanít. 1919–26 között igazgató²⁹, 1926-tól 1947-es nyugdíjba vonulásáig igazgató-tanító a Felsővárosi Iskolában.

tanító.
1919.

29 IV. melléklet.

LÁSZLÓ – HORVÁTH – ERZSÉBET 1971. ápr. 11-én született Aradon. AVGTPEF, rajz, 1995, *általános iskolai tanár*. 1999–2000-ben tanító az Alsóvárosi Iskolában.

LÁZÁR MARGIT 1941. aug. 29-én született Nagyváradon. TE, magyar–német, *középiskolai tanár*. 1963–64-ben magyar, németet és rajzot tanított az Alsóvárosi Iskolában.

LELIK – CHIRA – ILDIKÓ ANNA 1974. máj. 29-én született Magyarpécskán. AVGTPEF, testnevelés, 2004, *általános iskolai tanár*. 1992–93-ban a Cigányiskolában, 1993–2010 között a Felsővárosi Óvodában óvónő. Helyettesítő.

LELIK – CSEPELLA – KLÁRA 1928. márc. 27-én született Magyarpécskán. ARKFI, 1947, *érettségi*. 1961–65 között tornát és 1964–5-ben kézimunkát tanított általános és középiskolai osztályokban, az Alsóvárosi Iskolában.

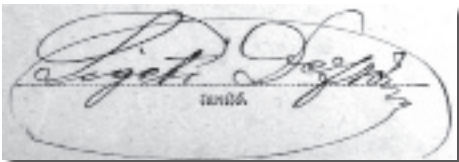
LELIK IRÉN 1990–92 között angolt, 1991–92-ben németet tanított. Egy tanévben osztályfőnök.

LELIK ISTVÁN LŐRINC LAJOS dr. 1895. aug. 8-án született Németszentpéteren. 1918-ban hivatásos katonatiszt. 1923–48 között *ügyvéd*. 1950–56 és 1962–64 között orosz, 1954–56 között román és 1962–63-ban németet tanított az Alsóvárosi Iskolában.

LELIK MÁRIA 1948. jan. 12-én született. 1978-ban áprilistól helyettesítőként németet tanított.

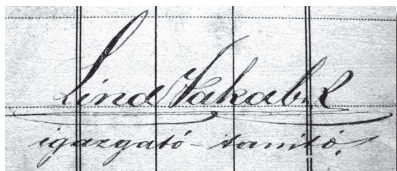
LIBUS ANDRÁS 1946. ápr. 5-én született Románpécskán. A Pécskai 2-es sz. Középiskolában *érettségizett* 1963-ban. 1970–72-ben termelési ismereteket, 1971–72-ben rajzot tanított.

LIGETI (LATINCICS) DEZSŐ
1877. máj. 20-án született. Győri RKTk, 1904, *tanító*. 1918–19-ben a Nyugati tanjai iskolában tanít.

LINCARIU – PETCO – DOINA 1931. júl. 11-én született. Balázsfalvi TK, 1950, *tanító*. 1960–81 között az Alsóvárosi Iskola román tagozatán tanít.

LIND JAKAB. TK, 1871, Szeged. 1872–85 között a „Magyar-pécskai községi elemi népiskola” tanítója. 1875-ben a Magyar Királyi Természettudományi Társulat rendes tagja, 1879. szeptember 1-jétől haláláig – 1885. február 2. – igazgató-tanító.³⁰

LIPTÁK MÁRTON 1967. jan. 13-án született Aradon. AVGTE, testnevelés, 2004. 2008–2009-ben testnevelést tanít, osztályfőnök. Helyettesítő.

³⁰ 1875. okt. 7.: *II. oszt., 36, III. oszt. 20, 46 római kat, 10 görkeleti*. A diák tanulmányi előmenetele: *hanyag, kellő, ernyedetlen, szorgalmas*. Tanított tantárgyak: *hitnan, magyar nyelv, földrajz, történelem (III), természetrajz (III), számtan, magyar olvasás, szavalat, német olvasás (III), ének*. 1877. dec. 5-én Lind Jakab igazgató és Dr. Schvester Károly iskolaszéki elnök – ő a községi orvos – megbízták, hogy ellenőrizze, hogy az első osztály tanítónője ellátja e elegendő feladattal azokat az osztályokat, amelyekkel éppen nem foglalkozik 1885. jan. 1-én 33 pengő 33 krajcár a havi fizetése.

LOVAS SÁNDOR 1937. máj. 27-én született Igazfalván, Temes. KVBTE, 1959, biológia–földrajz, *középiskolai tanár*. 1959–74 között földrajzot, 1961–62-ben és 1964–65-ben fizikát, 1963–64-ben és 1966–67-ben csillagászatot, 1971–72-ben geológiát, 1962–64 között kémiát, 1959–60-ban történelmet, 1962–64 között és 1973–74-ben rajzot, 1960–61-ben kézimunkát és 1961–62-ben gépismeretet tanított. 1971. szeptembertől 1974. jún. 19-én bekövetkezett haláláig aligazgató az Alsóvárosi Iskolában. Hat tanévben osztályfőnök.

LOVÁSZ – SCHERER – MÁRIA 1980. márc. 7-én született Pécskán. Temesvári Bartók Béla Elméleti Líceum, 3 éves posztliceális tanítóképző, 2002, *tanító*. 1999–2000, 2001–2004 és 2006–2008 között az Alsóvárosi Iskolában tanító. Helyettesítő.

LOVÁSZY – SZOMORÚ – JANKA 1860-ban született. 1877-ben *tanító*. 1884–1916 között az Alsóvárosi Leányiskola tanítója.³¹

1914.

LŐRINCZY – CSER – ROZÁLIA 1894. okt. 2-án született Nagyszébenben. DRKTK, 1913, *tanító*.

invázator.

1919. nov. 1-től 1926. aug. 31-ig tanító Magyarpécskán, utána ugyanott óvónő a 2-es számú óvodában, 1932-ben is.

LUCACI PATRICEA 2002–2003-ban angolt és informatikát tanított. Egy tanévben osztályfőnök.

31 1891. szept. 27.: „iskolaszék átadja Kropacsek Róza II. osztályát Szomorúné Lovászy Jankának a tanítónők egyenletesebb terhelése érdekében”. * 1894-ben a fizetése havi 25, takarítási átalánya 5 és irodai átalánya 6 korona. 1891-ben az Iskolai Gondnokság egy köbméter tűzifát 2,25 forintért vásárolt. 1892-ben egy gramm arany ára 3,28 lora. * 1906-ban fizetése havi 100 korona – amiből adó 1,16 –, 1909-ben 150, 1912-ben 225, 1914-ben 233,33 – amiből adó 47,23. * 1906-ban egy köbméter tölgyhasábfá tűzifának, haza szállítva, összerakva 6 korona, összevágása és berakása 2 korona. * Tanítványainak száma 1883–84-ben 71, 1886–87-ben 104, 1887–88-ban 109, 1888–89-ben 100, 1889–90-ben 106, 1890–91-ben 83, 1891–92-ben 68, 1896–97-ben 51, 1897–98-ban 45, 1901–1902-ben 64, 1911–12-ben 52, 1915–16-ban 56.”

LUKÁCS ROZÁLIA 1986–87-ben matematikát és fizikát tanított az Alsóvárosi Iskolában, osztályfőnök.

MADROANE PETRU 1955. jún. 29-én született. PF, *általános iskolai tanár*. Címzetesként történelmet tanított az Alsóvárosi Iskolában, általános és középiskolai osztályokban 1979–83 között.

MAJOROS MARGIT 1936. dec. 16-án született. TTK, 1956, *óvónő*. 1956–59 között a Felsővárosi Óvodában tanít.

MALLÁR IMRE. TK, 1878, Arad. 1877–87 között tanító a Felsővárosi, majd az Alsóvárosi Iskolában.

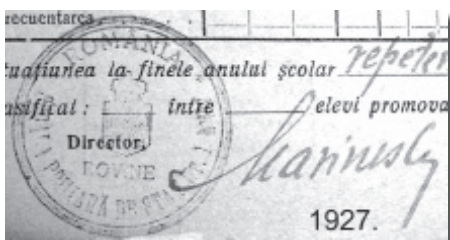
MAGHERU I. VASILE, 1909-ben Tismanán született, Gorj. Bukaresti TK, 1932. 1936-ban a Felsővárosi Iskola román osztályában *tanító*.

MÁNDÉLY JÓZSEF 1841–1867 között *tanító* Magyarpécskán.

MARCU DANA GABRIELA 1967. dec. 23-án született Resicán, Krassó-Szörény. AVGTEPF, 2000, testnevelés, *általános iskolai tanár*. 2001–2002-ben tanító a Cigányiskolában.

MARINESCU FLOREA 1926–27-ben az első román tanító a Kisperegi úti iskolában.³²

MARKOVITS KORNÉLIA
1878. okt. 12-én született Magyarpécskán. Budapesti II. Kerületi Állami Elemi Tanítóképző, 1899, *tanító*. 1902–1920 között tanít a Felsővárosi, majd az Alsóvárosi Iskolában.

MÁRKUS – SZIGETVÁRI – MÁRIA 1939. aug. 11-én született. TE, 1956, történelem, *középiskolai tanár*. 1974–76 között történelmet, 1975–77 között társadalmi, politikai ismereteket, 1975–76-ban filozófiát és tudományos szocializmust, 1976–77-ben gazdasági ismereteket tanított az Alsóvárosi Iskolában.

MAROSSY KÁROLY 1875. november 2-án született Románpécskán. ATK, 1898,

32. V. sz. melléklet.

tanító. 1898. nov. 3-án Magyarpécska Iskolaszéke megválasztotta tanítónak, és egy év próbaidőre fölvette.³³ Előbb a Keleti

tanyai, majd a Felsővárosi Iskolában tanító, 1918-ig.

MARTA HORTENSIE 1939. márc. 10-én született Aradon. KVBTE, 1960, román–történelem, **középiskolai tanár.** 1961–62-ben román tanít az Alsóvárosi Iskolában.

MARTON PÁL 1896. aug. 22-én született Cibakházán, Szolnok vm. ATK, 1915, **tanító.** 1919–44

között előbb a Keleti tanyai, majd a Felsővárosi Iskolában tanít.

MATEI VICTOR 1891. dec. 15-én született. 1961–62-ben orosz tanít a Felsővárosi Iskolában.

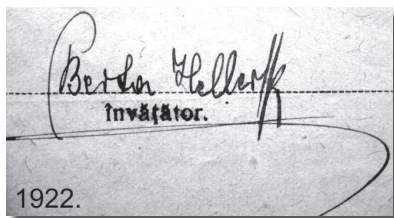
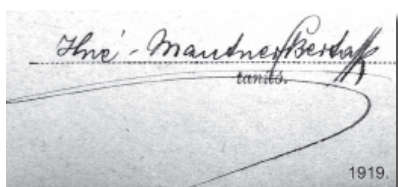
MATEȘ LORENA DANIELA 1985. jún. 6-án született Turnu Severin/Szörényváron, Mehedinți. KVBTE, 2009, angol–francia, **középiskolai tanár.** 2009–10-ben angolt és franciát tanított az Alsóvárosi Iskolában. Helyettesítő.

MÁTRAY LÁSZLÓ 1947–49-ben Magyarpécska 1-es Állami Magyar Elemi Iskolájának igazgató-**tanítója.**

MAURER MIHÁLY. TK, 1889, Arad, **tanító.** 1889–1892 között tanít Magyarpécskán.³⁴

³³ Az Iskolaszék „1898. aug. 16-án Marossy Károlyt meghívta a Keleti tanyai iskolába rendes tanítónak 350 Ft fizetés, természetbeni lakás a hozzá tartozó szántófölddel, házi kerttel mint saját szükségletre, 35 Ft fűtési illetmény, 20 Ft sepréti, 4 ft irodai, 15 ft iskolafűtési átalány, köteles 4 osztályt tanítani és külön díj nélkül hittant is tanítani, aug. 23-án át kell vegye az iskolai felszereléseket.”

³⁴ „1890. aug. 15-én az iskolaszék az összes községi iskolákban 1889–90-ben elért, s a vizsgálatokon bemutatott eredmény megnyugtató örvendetes tudomásul

MAUTNER – HALLER – BERTA 1868.

ápr. 8-án született Siklósán, Baranya vm. Szabadkai Állami TK, 1887, *tanító*. 1901–1925 között előbb a Felsővárosi, majd az Alsóvárosi Iskolában tanít.³⁵

MAZUCH VLADENKA KVETA 1998–9-ben tanító a Cigányiskolában.

MEGYES – BALOGH – KATALIN 1937. nov. 26-án született Németszentpéteren. ATK, 1956, *tanító*. 1963–66 között tanító a Kisperegi úti iskolában.

MENDEL LAURIAN 1932. szept. 5-én született. 1958–63 között orosz tanít általános és középiskolai osztályokban.

MERCEA CAMELIA 1995–96-ban tanító az Alsóvárosi Iskola román tagozatán.

MERFU – MAXA – MARIA MARGARETA TK, 1957. 1968–87 között tanító a Cigányiskolában.

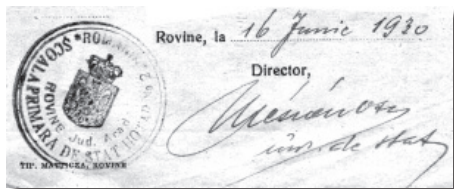
MESTER–BÖLÖNI–Ezsébet 1938. ápr. 27-én született Magyarpécskán. TK, 1956, *tanító*. 1956–57-ben a Keleti tanyai, 1958–79 között a Vásártéri Iskolában tanított, 1979–87 között az induló Napközi Óvoda igazgató-óvónője.

vétetik. Maurer Mihály és Hart Flóris községi tanító urakra nézve az elmúlt tanév nem minden tekintetben folyt le normális viszonyok között ezért még egy próba évre megválasztatnak, s megerősítettésük csak annak sikeres keresztül vitele után fog eszközölni. 1892. szept. 27-én Iskolaszék tudomásul veszi az 1415/891 főszolgabírói átiratot, amelyben végleges tanítónak nevezik ki Szomorú Istvánt, Maurer Mihályt, Hart Flórist és Torma Antalt. 1892. szept. 25-én Maurer Mihály eltávózása miatt Kölln József lejön a felsővárosi iskolából, ahova Bucsy Kristóf jön a Nyugati tanyai iskolából.”

35 Az 1902. ápr. 12-ei tantestületi ülésen „Hellerné Mautner Berta úgy véli, hogy a község által fizetendő 120 korona tanítói lakbérért Pécskán nem lehet lakást kapni. Az utasításban a 10000-nél kevesebb lakosú településekre a lakbérátalány 200 korona. A tantestület kéri a községi elöljáróságtól a 200 koronát.” * Az 1910. március 9-ei tantestületi ülésen „Kölln József és Ödön, Markovits Kornélia és Mautner Berta az iskolaépítés tárgyában interpellál.” * Csak 1922. jan 10-én volt hajlandó fölesküdni.

MÉSZÁROS GYULA 1934. márc. 4-én született Nagykárolyban. TK, 1952, *címzetes tanító*. 1985–90 között az Alsóvárosi Iskolában tanít.

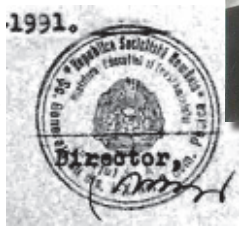
MÉSZÁROS LAJOS 1891. jan. 13-án született Rába-kövesden, Vas vm. 1921–30 között az 1-es, majd a Központi tanyai, 1935-ig (?) a Felsővárosi Iskolában *tanító*.

MIHAJLOVITS – KOCSIK – MÁRTA JUDIT 1946. júl. 11-én született Aradon. TTE 1970, fizika–kémia, *közéiskolai tanár*. 1971–80 között fizikát, 1970–76 és 1977–79 között kémiát tanít. Négy tanévben osztályfőnök. Címzetes.

MIHÁLY – BEKE – ROZÁLIA 1944. szept. 1-jén született. MVPF, 1965, román–magyar, *általános iskolai tanár*. 1990–98 között román és latint tanított. Hat tanévben osztályfőnök.

1990–1992 között iskolaigazgató. Címzetes.

MIHIȚ FLORICA 2005–2006-ban tanító az Alsóvárosi Iskola román tagozatán.

MILOTAI MÁRTA BBTE, 1983, fizika–kémia. Fizikát és kémiát tanított 1983–85 között és matematikát 1984–85-ben az Alsóvárosi Iskolában. Két tanévben osztályfőnök.

MINDA OCTAVIAN HORIA 1987-ben *érettségizett*, Resica. 2002–2004 között franciát és rajzot, 2003–2004-ben informatikát tanított.

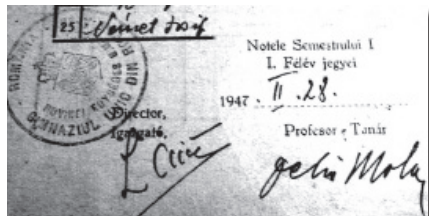

MINICHSHOFER – MOLDOVÁN – KAROLA 1933. dec. 12-én született Németperegén. KVBTE, 1963, román, államvizsga 1970, *közéiskolai tanár*. 1961–90 között román, 1977–89 között latint, 1961–62-ben, 1963–71 és 1972–75 között németet tanított az Alsóvárosi Iskolában. 24 tanévben volt osztályfőnök.

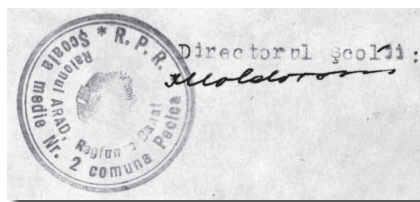
MOHOLEA GHEORGHE 1931. jan. 31-én született. Aradi Állattenyésztési Egyetem, 1955, *zootechnikus mérnök*. 1977–78-ban állattenyésztést tanított középiskolás osztályokban, az Alsóvárosi Iskolában.

MOHOLEA MONICA 2001–2002-ben franciát, rajzot, és technológiai ismereteket tanított az Alsóvárosi Iskolában.

MOLDOVAN DELIA 1940–51 között tanítónő a Felsővárosi Iskolában, 1950–52 között román, 1950–51-ben kézimunkát tanított az Alsóvárosi Iskolában.

MOLDOVÁN JÁNOS 1932. nov. 25-én született Székelyudvarhelyen. KVBTE, biológia. 1962–74 és 1975–94 között biológiát, 1980–83 és 1987–89 között mezőgazdaságot, 1981–86 között agrotechnikát, 1983–86 között fitotechnikát, 1982–90 között kémiát, 1961–62-ben fizikát, 1961–63 között polgári védekezést, 1980–82 között földrajzot, 1980–81 között rajzot, 1967–68-ban termelészervezést, 1989–90-ben latint tanított az Alsóvárosi Iskolában. Tíz tanévben osz-

tályfőnök. 1961. nov. 30-ától 1980 szeptemberéig az Alsóvárosi Iskola igazgatója.³⁶ Ő írta a 2007-ben román nyelven kiadott *Monografia Pecica* című könyv *természeti környezet* fejezetét.

MOLDOVAN MÁRIA 1960–62 között tanító a Keleti tanyai iskolában.

MOLDOVAN STELA 1949–50-ben tanító a Cigányiskolában.

MOLNÁR – TOT – EDIT 1971. okt. 5-én született Pécskán. NVIVTK, 1990, *tanító*. Címzetes. 1990–93 között a Felsővárosi, 1993–2010

³⁶ VI. sz. melléklet.

között az Alsóvárosi Iskolában tanító. 1994–98 között római katolikus hittant is tanít.

MOLNÁR GYULA 1915–16-ban *tanító* a Palotai úti tanyai iskolában.

MOLNÁR ROZÁLIA, 1939. aug. 10-én született Magyarpécskán. Kilenc osztályt végzett. 1962–63-ban *tanító*.

MONDEC ANA 1981. dec. 16-án született Aradon. ATK, 2002, *tanító*. 2002–2003-ban tanító a Cigányiskolában.

MÓRA – TESLÉR – TERÉZ 1945. okt. 15-én született Magyarpécskán. A Pécskai 2-es sz. Középiskolában érettségizett 1963-ban. MVPF, 1976, román–magyar, *általános iskolai tanár*. 1966–67-ben a Keleti tanyai iskolában tanító. 1977–78-ban és 1980–82 között román, 1977–80 és 1982–86 között magyart, 1976–78 között orosz, 1979–80-ban fizikát, 1976–77-ben biológiát, 1985–86-ban földrajzot, 1980–86 között történelmet, 1982–84 között és 1985–86-ban gazdasági ismereteket, 1985–86-ban társadalmi, politikai ismereteket, 1981–83 között és 1985–86-ban állampolgári nevelést, 1985–86-ban rajzot, 1978–79-ben kézimunkát tanított általános és középiskolai osztályokban, az Alsóvárosi Iskolában. Nyolc tanévben osztályfőnök.

MOROVAN MONICA 1990–91-ben angolt és németet tanít.

MOSONYI FERENC 1937–40 között tanító a Felsővárosi Iskolában

MOȚIU ALEXANDRU VLAD 1988. máj. 31-én született Aradon. ADȚTK, 2007, *tanító*. 2007–2008-ban tanító az Alsóvárosi Iskola román tagozatán. Helyettesítő.

MUCSI MIHÁLY 1887–88-ban tanyai *tanító*.

MURÁDY EMESE. TK, Buda, 1876, *tanító*. 1877–1888 között volt az Alsóvárosi Iskola tanítója.³⁷

37 Az Iskolaszék jegyzőkönyveiből kitűnik, hogy konfliktusos személyiség lehetett. Íme, mit öriztek meg a papírok:

Murády Emese az Iskolaszék ülésén:

1880. jún. 6. – „Murády Emese osztályában a hittanóra később kezdődött, ezért a következő órára kevesebb idő jutott.

1885. máj. 17. – Molnár János bepanaszolta Murády Emese tanítónőt, mert iskolás gyermekétől őt sértő dolgokat üzenget neki. Iskolaszék elrendeli a panasz közlését, és nyilatkozatot kérnek a bepanaszolttól.”

MUSCAN CLAUDIA 2008–2009-ben *tanító* a Cigányiskolában.

NAGY – KISS – ZSUSZANNA 1979. máj. 26-án született Pécskán. TTEPF, angol, *általános iskolai tanár*. 2000–2002 között a Napközi Óvodában óvónő, 2008–2009-ben tanító a Cigányiskolában.

NAGY FERENC 1904–1908 között a Keleti tanyai iskolában tanít.

NAGY ISTVÁN 1954. okt. 3-án született Gyorokon. TTE, 1979, fizika, *középszkolai tanár*. 1990-től címzetes. 1980–85, 1990–92 és 2004–2010 között fizikát, 1980–85 között matematikát, 2008–2010 között kémiát és 2004–2010 között informatikát tanít az Alsóvárosi Iskolában. 1992–2004 között Pécska alpolgármestere, amikor a fizika katedrájára csak helyettesítőt lehetett kinevezni. Ő írta a 2007-ben román nyelven kiadott *Monografia Pecica* című könyvnek a *pécskai római katolikusokról*, a *pécskai tanügyről*, a *pécskai magyar közművelődésről* szóló fejezeteit, és társszerzője volt a *Pécskai statisztikák* címűnek.

NAGY KATALIN 1987–88-ban matematikát és fizikát tanít az Alsóvárosi Iskolában.

1887. ápr. 3. „*Murády Emese lakáshasználatát megvonják. Fegyelmi vizsgálat végett fölterjesztik a tanítónő gyermekverési ügyét a tanfelügyelőhöz.*”

1887. okt. 2. – „*Az iskolaszék több tagja kéri lemondásának elfogadását, mert bár utasították Murády Emesét lakása elhagyására, az ezt nem tette meg, ráadásul Ópécskára költözött és beteges is, ezért károsíthatja az iskolaszéket. Issekutz Mihály elnöki kérésére sem hajlandók visszavonni kérésüket, ezért az elnök is kéri lemondásának elfogadását.*”

1887. okt. 19. – „*Várjassy Árpád királyi tanfelügyelő kéri Issekutz Mihály, az iskolaszék érdemes elnöke és más iskolaszéki tagok lemondásának fölfüggesztését addig, amíg a Murády Emese elleni fegyelmi eljárás le nem zárul.*”

1887. okt. 30. – „*Issekutz Mihály kéri Murády Emese megfenyítését, mert megvert egy tanulót, feladványa nem tudása miatt.*”

– *Kiss András bejelenti, hogy Murády Emese későn megy az iskolába.*

– *Kéri a kir. tanfelügyelő urat fegyelmi eljárás elrendelésére Murády Emese ellen.*

– *Kéri, hogy a fegyelmi vizsgálat idejére is küldjön ki a tanfelügyelő egy okleveles tanítót Murády Emese helyére havi 25 frt. fizetés mellett.*”

1887. nov. 6. – „*Murády Emese Kiss Andrást többek hallatára indulatos hangon részeg bolond szárnak mondotta, ezért kéri a tanfelügyelőt, hogy mielőbb intézkedjen Iskolaszék október 30-ai kérése szerint.*”

1887. szept. 24. – „*Murády Emese állásából fölfüggesztetik gyermek-bántalmazás miatt.*”

1879. aug. 25. – *Gajdos József kir. Tanfelügyelő közli, hogy az iskolaszék Murády Emesének a belső iskolából a külső iskolába történt helyezése teljesen szabályszerű.*”

NAGY MAGDOLNA 1997–2002 között a Napközi Óvodában *óvónő*.

NAGY MIHÁLY 1871–72-ben volt *tanító* Magyarpécskán.

NAGY PÁL 1871–72-ben volt *tanító* a Felsővárosi Iskolában.

NIESZ JÓZSEF 1886. dec. 13-án született Zádorlakon. ATK, 1905, *tanító*. 1926–42 között tanító az Alsóvárosi Iskolában.

NIGA – TELBISZ – MARGIT 1940. ápr. 17-én született Aradon. TTE, 1962, orosz–román, *középszkolai tanár*. 1963–67 között orosz, 1965–66-ban politikai gazdaságtant és 1966–67-ben tudományos szocializmust az Alsóvárosi Iskolában. Egy tanévben osztályfőnök.

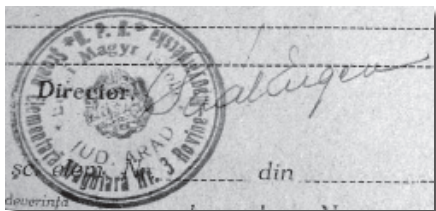
NOGHI MARIA 1982. aug. 15-én született. AAVTEPF, 2010, *tanító*. 2006–10 között tanító a Cigányiskolában.

ORGA – CĂRĂBAŞ – PERSIDA 1929. jan. 9-én született Pécskán. NVTK, 1949, *tanító*. 1956–8 között a Cigányiskolában, 1958–84 között az Alsóvárosi Iskola román tagozatán tanító, ahol 1974–77 között igazgató.

OŞAN – LUNGU – DANIELA MONICA 1966. jún. 15-én született Désen. TTEPF, 1989, matematika–fizika, *általános iskolai tanár*. 1990–94 között matematikát, 1992–94 között franciát, 1991–92-ben orosz tanított az Alsóvárosi Iskolában.

PAÁL JENŐ 1948–50-ben a Nyugati tanyai iskolában *tanító*.

PAIUŞAN IULIA PAULA 1981. júl. 9-én született Borossebesen. AAVTEPF, 2003, *tanító*. 2006–2007-ben tanító az Alsóvárosi Iskola román tagozatán. Helyettesítő.

PÁLFI SÁNDOR 1958. júl. 12-én született Aradon. *Orvos*. 2000–2002 között tanított informatikát.

PÁLFY PÁL 1889. jan. 25-én született Kiszomboron. Szegedi RKTk, 1909, *tanító*. 1919–20-ban tanító.

Palkovits Juliska
tanító. 1914.

Julianna Polcoviciu
invátor. 1920.

Juliana Palkovits
invátor. 1921.

Vugrincsics Juluana
invátor. 1922.

PALKOVICS – VUGRINCSICS;

MÜTTERMÜLLER – JULIANNA

TERÉZ ANNA 1890. júl. 25-én

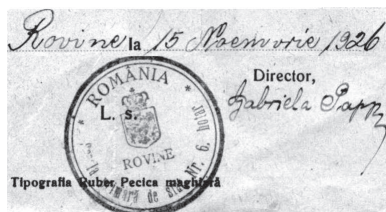
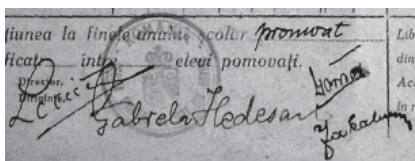
született Világoson. TRKTK,

1908, *tanító*. 1911–18 között

a Nyugati tanyai iskolában,

1918–35 között az Alsóvárosi

Leányiskolában tanít. 1926–35 között a Leányiskola igazgatója.

PAPP – HEDEȘAN – GABRIELLA 1905.

júl. 25-én született, Temes-Agán. NVRKTK, 1924, *tanító*. 1925–

1931 között a Felsővárosi Iskolában tanít.

Jenő Papp
invátor. 1922.

Jenő Papp
tanító. 1919.

PAPP JENŐ 1864. nov. 1-jén

született Ószentivánon, To-

rontál, ma Csongrád m.

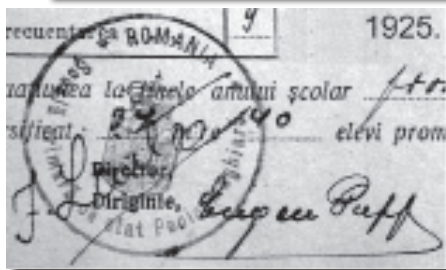
Szegedi RKTK, 1886, *ta-*

nító. 1913–18 között a

Nagylaki úti, 1918–25 kö-

zött a Felsővárosi Iskolában

tanít.

PAPSZT MÁRIA 1947–50 között a Kisperegi úti iskolában tanít.

PÄRV – CÄLUGÄRU – DANIELA 1972. febr. 1-jén született. Craiovai TE, 1998, román–francia, *középiskolai tanár*. 1998–99-ben román és franciát tanít az Alsóvárosi Iskolában, osztályfőnök.

PASCA SILVIA 1976–77-ben zenét tanít.

PASCU MIHAELA FLORINA 1978. dec. 9-én született Aradon. ATK, 1998. *tanító*. 1998–2002 között az Alsóvárosi Iskola román tagozatán tanít.

PÄSZTOR – CHILA – OLGA 1940. jún. 30-án született Tordán. KVBBTE, 1963, biológia–földrajz, *középiskolai tanár*. 1971–3 között biológiát, 1971–4 között mezőgazdaságot, 1972–4 között kézimunkát és 1973–4-ben termelési ismereteket tanított. Három tanévben osztályfőnök.

PÄTRAŞCU ALEXANDRU 1940–41-ben magyarpécskai fiúosztály *tanítója*.

PÄTRAŞCU ELISABETA 1940–41-ben magyarpécskai leányosztály *tanítója*

PAUL – BÜTE – GABRIELLA ZINA 1931. dec. 25-én született Magyarcsékén, Bihar. TK, *tanító*. 1953–87 között az Alsóvárosi Iskolában tanít.

PAULIC IOAN 1976–77-ben zenét tanít az Alsóvárosi Iskolában.

PAULIK ISTVÁN 1871–85 között *szakképzetlen* ideiglenes *tanító* Magyarpécskán.

PELE TRAIAN ALIN 1994–5-ben *tanító* a Cigányiskolában.

PEPSÉNYI KATALIN 1934–35-ben tanyai iskolai *tanító*.

PEPSILÄ DORINA 1934. ápr. 1-jén született. TK, *tanító*. 1959–61 között az Alsóvárosi Iskola román tagozatán tanít.

PÉTERSZABÓ ILONA³⁸ 1957. júl. 2-án született Tornyán. *Geológus*. A Pécskai 2-es sz. Középiskolában érettségizett 1976-ban. 1984–85-ben mélyfűrészi technológiát tanított.

PETROVICI – ACONI – ECATERINA, 1937–38-ban a négy osztályos román tagozat *tanítója*.

PIROSKA ISTVÁN 1943. szept. 10-én született Kolozsváron. KVBBTEPF, 1966, fizika–kémia, *általános iskolai tanár*. 1968–

³⁸ Leánykori neve Cucuruzan.

70 között fizikát és kémiát tanított középiskolai osztályokban, az Alsóvárosi Iskolában.

PLENICEANU DANIELA 1966. máj. 31-én született Gîntagán, Hunyad. TE, 1988, fizika, *középiskolai tanár*. Fizikát tanított 1988–90 között. Egy tanévben osztályfőnök. Címzetes.

PONTA – MARA – ELVIRA 1955. jan. 2-án született Pécskán. TTE, 1979, francia–román, *középiskolai tanár*. 1983–84-ben franciát tanított az Alsóvárosi Iskolában.

PONTA – PETE – EUGENIA Pécskán született 1965. máj. 15-én. ATK, 1983, *tanító*. 1983–90 között a Cigányiskolában tanít.

PONTA – PUȘCAȘIU – FLORICA 1908. júl. 9-én Pécskán született. ATK, 1926, *tanító*. 1956–63 között a Cigányiskolában tanító.

PONTA FLORICA 1936. jún. 17. született. TK, *óvónő*. 1958–59-ben a Cigányiskolában óvónő.

PONTA MAGDALENA 1936–44 között a Felsővárosi Iskolában *tanító*.

PONTA ROMULUS 1910. jún. 18-án született Szederháton. ATK, 1928, *tanító*. 1932–37 között a román elemis osztályban, valamint iparostanoncokat tanít Magyarpécskán.

POPA CRISTIAN ȘTEFAN 1978. nov. 8-án született Aradon. KVBBTE, 2001, testnevelés, *középiskolai tanár*. 2006–2007-ben testnevelést tanít. Helyettesítő.

POPA DUMITRU 1958–59-ben román, latint és németet tanít az Alsóvárosi Iskolában.

POPA MIRCEA görögkeleti teológia, *pap*. 1998–2001 és 2002–2006 között ortodox hittant tanít az Alsóvárosi Iskolában. Helyettesítő.

POPA SABINA ELENA 1982. szept. 27-én született, Calafaton, Dolj. AAVTE, 2005, ortodox teológia, román nyelv és irodalom. 2006–2007-ben román és latint tanít az Alsóvárosi Iskolában. Helyettesítő.

POPA TRAIAN 1892. márc. 25-én született. 1959–61 között román, latint és németet tanít az Alsóvárosi Iskolában, általános és középiskolai osztályokban.

POPOVICI NICOLAE 1987–92 között és 1993–94-ben román, 1987–90 között és 1994–95-ben földrajzot, 1986–87-ben és 1988–95 között történelmet, 1987–88-ban gazdasági ismereteket, 1987–88-

ban és 1992–95 között állampolgári nevelést tanított általános és középiskolai osztályokban, az Alsóvárosi Iskolában. Öt tanévben osztályfőnök, 1987–89 között magyar osztályban. 1990-től címzetes.

POPOVICI TRAIAN 1943–45 között a Felsővárosi Iskolában tanít.

PORONAI – ENGI – MÁRTA ILDIKÓ 1967.

máj. 15-én született Aradon. NVTK, 1993, *tanító*. 1993–2006 között tanítónő a Felső Iskolában, 2006–2010 között óvónő a Napközi Óvodában. Címzetes.

POTRA VIORICA LUMINIȚA 1976. júl. 8-án született. NVTE, 1999, román nyelv és ortodox teológia, *középiskolai tanár*. 1998–2000 között román és latint tanított és osztályfőnök volt.

PUȘCAȘIU TEODOR 1905. nov. 4-én született Gângiován, Olt. Krajovai TK, 1925, *tanító*. 1958–66 között a Cigányiskolában tanító, ahol 1966-ban igazgató.

PUTA P. 1964–66 között a Cigányiskolában *tanító*.

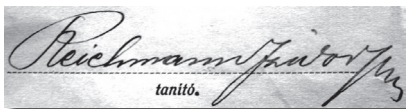
PUTA SMARANDA 1951. márc. 24-én született Pécskán. TTE, 1979, matematika, *középiskolai tanár*. 1983–84-ben matematikát tanított az Alsóvárosi Iskolában.

RÁCZ KÁROLY, ATK, 1881, *tanító*. 1881–82-ben segédtanító Magyarpécskán.

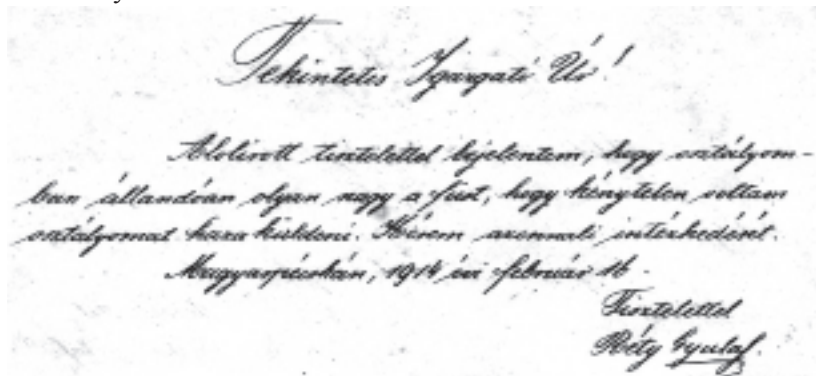
RANCU IOAN 1935–41 között tanító a Központi tanyai iskolában.

REICHMANN IZIDOR, 1917-től Bíró Sándor 1873. márc. 30-án született Losoncon, Nógrád vm., ma Szlovákia. Pécsi Királyi Katolikus TK, 1897, izraelita *kántortanító*. 1911–18 között tanító az Alsóvárosi Iskolában.

REITH LIESL 1942–44-ben tanít az Alsóvárosi Iskola német tannyelvű osztályában.

RÉTY GYULA 1884. aug. 10-én született Magyarpécskán. ATK, 1904, *tanító*. 1904–1909 között a Központi tanyai, 1909–23 között a Felsővárosi Iskolában tanító. 1905. január 7-én kollégáival együtt ő is hivatalos esküt tesz.

RISZTÓ PÁL 1870–72 között tanít Magyarpécskán.

ROGOJAN DORINA 1953. márc. 16-án született, PF, *tanító*. 1980–81-ben és 1987–88-ban a Cigányiskolában, 1985–87 között az Alsóvárosi Iskola román tagozatán tanító.

ROMUL BURCEAN 1930–31-ben a Keleti tanyai iskolában *tanító*.

ROSENBERG – TAMÁS – MÁRIA KATALIN 1948. febr. 19-én született Aradon. TTEPF, 1971, rajz. 1971–73 között rajzot, 1971–72-ben németet tanít. Helyettesítő.

ROTAR OTILIA 1977. jún. 27-én született. AVGTEPF, rajz, 2002. 1999–2010 között a Cigányiskolában *tanító*. Helyettesítő.

ROTARU MARIA 1950–52-ben a Cigányiskolában *tanító*. Helyettesítő.

ROŢCO PATRICIA MANUELA 1979. dec. 1-jén Aradon született. AVGTPEF, 2001, angol *általános iskolai tanár*. 2001–2004 között román és latint, 2004–2005-ben franciát, rajzot és informatikát tanít. Három tanévben osztályfőnök. Helyettesítő.

RUBER JÓZSEF, ?–1838 között *tanító* volt Magyarpécskán.

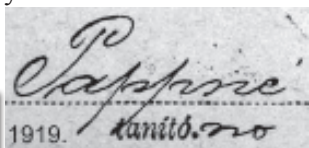
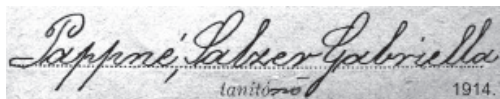
RUS GHEORGHE, TE, fizika, *középiskolai tanár*. 1987–90-ben fizikát, 1988–89-ben kémiát tanított az Alsóvárosi Iskolában. Címzetes.

RUSU V. 1963–64-ben a Cigányiskolában *tanító*.

RUSSU – KOVÁCS – VALÉRIA 1904–19 között a románpécskai Vasútmenti Iskolában *tanító*.

SĂCUI ANTONIU 1930–32-ben a Nyugati tanyai iskolában *tanító*.

SALLÓ JÓZSEF TK, 1887, Kolozsvárt. 1888–89 között Magyarpécskán *tanító*.

SALZER – PAPP – GABRIELLA 1867. okt. 11-én Bécsben született. TRKTK, 1889. A Felsővárosi Iskolában *tanító* 1913–25 között.

SÁNDOR – ARDELEAN – IULIANA 1937. november 26-án született Zerinden. ATK, 1955, *tanító*. 1986–90 között a Felsővárosi Iskolában tanít. Címzetes.

SÁNTA MIKLÓS 1943. ápr. 1-jén született Marosvásárhelyen. TTE, 1966, matematika. 1974–76 között matematikát tanít és osztályfőnök az Alsóvárosi Iskolában.

SAS EMILIA 1967. márc. 25-én született Somoskeszin. TK, 1985, *tanító*. 1988–97 között a Cigányiskolában tanító. Címzetes.

SCHWEITZNER – CSÍKY – ILONA 1931. febr. 22-én született Sajtyénban. KVBTE, 1959, matematika–fizika. 1962–77 között matematikát, 1962–65 és 1968–77 között fizikát, 1965–66-ban és 1967–68-ban kémiát, 1962–63-ban, 1965–6-ban és 1967–71 között rajzot, 1964–67 között kézimunkát, 1962–64 között és 1965–66-ban gépismertet, 1969–73 között elektrotechnikát, 1964–65-ben

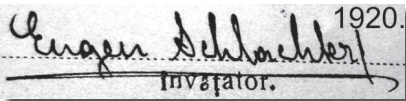

termelői gyakorlatot és 1962–63-ban géptant tanított az Alsóvárosi Iskolában. Öt tanévben osztályfőnök.

SCHERER – BULZAN – ANNA MARIA érettségivel 1978. február–márciusban némettanárt *helyettesített*.

SCHILB – GAUG – BARBARA 1951. aug. 12-én született Glogovácon. TTE, 1975, angol–német *középiskolai tanár*. 1975–76-ban németet tanított az Alsóvárosi Iskola általános és középiskolai osztályaiban.

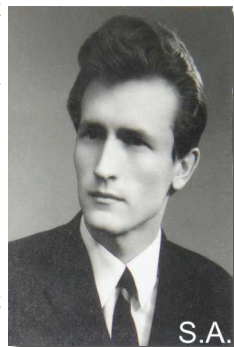
SCHIOP TEODORA ELENA 1971. nov. 16-án született Pécskán. ATK, 1991, *tanító*. 1991–93 között a Cigányiskolában tanító.

SCHLACHTER JENŐ 1884. jan. 11-én Budapesten született. Kalocsai RKTk, 1902. 1919–21 között az Alsóvárosi Iskolában tanít. 1920. *invázator.*

SCHNUR MIKLÓS TK, 1883, Szeged, *tanító*. 1885–1886 között Magyarpécskán tanít.

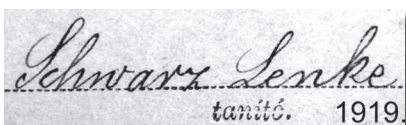
SCHROFF MARGIT 1915. nov. 15-én született Biharborsodon. KV Magyar TK, 1945, *tanító*. 1958-tól 1973-as megszűntéig tanított a Központi tanyai iskolában.

SCHÜTZ ADOLF 1941. nov. 30-án született Lugoson. KVBBTE, 1969, német, *középiskolai tanár*. 1969–73 között németet tanított az Alsóvárosi Iskolában.

SCHWARTZ PÉTER 1951–52-ben földrajzot tanított az Alsóvárosi Iskolában.

SCHWARZ KÁROLY 1953. okt. 14-én született Magyarpécskán, a Pécskai 2-es sz. Középiskolában érettségizett 1972-ben, TATE, *állattenyésztő mérnök*. 1988–89-ben állattenyésztést tanított.

SCHWARZ LENKE (MAGDOLNA ?) 1861-ben született. TTK, 1881. 1888–1918 között *tanító* a Felsővárosi, majd az Alsóvárosi Iskolában. *tanító.* 1919.

SEBESTYÉN RÓBERT, fizikatanár. 2003–2004-ben fizikát és rajzot tanított az Alsóvárosi Iskolában.

SEIDNER IMRE *tanár* 1950–51-ben tanít Magyarpécskán.

SEMAN LUCIAN 1943. dec. 10-én született Temesbökényen. TTEPF, 1964, rajz, *tanár*. 1981–82-ben, 1984–95 között és 1997–98-ban rajzot, 1984–85-ben műszaki rajzot tanított az Alsóvárosi Iskolában.

ȘERBAN LUMINIȚA 1967. júl. 22-én született Bukarestben. TE, 1989, matematika, *középfiskolai tanár*. 1989–90-ben matematikát tanított és osztályfőnök volt. Címzetes.

ȘEREMET ANA 1945–47-ben *tanító* a Felsővárosi Iskolában.

SERESS – BODNÁR – ILONA 1908–1918 között a románpécskai Sétatéri Iskolában tanít.

SIKET ROZÁLIA 1946. márc. 18-án született Aradon. TTE, 1970, matematika–mechanika, *középfiskolai tanár*. 1970–71-ben matematikát és fizikát tanított az Alsóvárosi Iskolában.

SILADI GHEORGHE 1954–56 között a Cigányiskolában *tanító*.

SIMON KÁROLY 1909–11-ben *tanító* a Felsővárosi Iskolában.

SIMONICS JÁNOS 1830–57 között volt Magyarpécskán *tanító*.

SIPOS – ALMÁSI – MÁRIA 1912. nov. 12-én született Székudvaron. ATK, 1952, *tanító*. 1953–57 között a Felsővárosi, 1957–68 között az Alsóvárosi Iskolában tanít.

ȘOD IONELA 1978. okt. 21-én született Kisjenőn. ADTTK, 1998, *tanító*. 1998–2006 között tanító az Alsóvárosi Iskola román tagozatán.

STAN – MOLDOVAN – ADELA DELIA VETURIA 1910. dec. 2-án született Sebeden, Temes. Nagyvárad Doamna Stanca TK, 1927, *tanító*. 1940-től 1951-ig tanít az Alsóvárosi Iskolában. 1942-ben igazgatója a Leányiskolának.

STOICU LAVINIA TE, 1980, *középfiskolai tanár*. 1983–84-ben történelmet és társadalmi, politikai ismereteket tanított az Alsóvárosi Iskolában.

SUCIU MONICA CORINA 1974. okt. 20-án született Aradon. 1993-ban érettségizett az Aradi Mezőgazdasági Szakközépfiskolában. 1995–99 között a Cigányiskolában *tanító*.

ȘUTEA TRAIAN 1930–31-ben *tanító* a Központi tanyai iskolában.

SZABÓ – CZIRJÁK – IRÉN 1944. okt. 30-án született Kisperegen. TK. 1965–67 között a Keleti tanyai iskolában *tanító*.

SZABÓ – KORDA – ROZÁLIA RÓZSA 1944. ápr. 25-én született Szegeden. Aradi Óvónőképző, 1969, *óvónő*. 1980–81-ben a Kokotai, 1987–89 között a Napközi és 1989–90 között a Központi Óvodában óvónő.

SZABÓ ANDRÁS 1971. dec. 2-án született Szilágysomlyón. KVBBTE, 1999, földrajz. 2001–10 között földrajzot és technológiai ismereteket, 2001–2003 között rajzot és 2002–2004 között informatikát tanított. Nyolc tanévben osztályfőnök. Címzetes. Ő írta a 2007-ben román nyelven kiadott *Monografia Pecica* című könyv *klima* fejezetét.

SZABÓ ANNA 1916–17-ben a Központi tanyai iskolában tanít.

SZABÓ ILDIKÓ 1964–65-ben Magyarpécskán *tanító*.

SZABÓ ISTVÁN 1930. dec. 23-án született Kisperegen. 1963–64-ben a Keleti tanyai iskolában *tanító*.

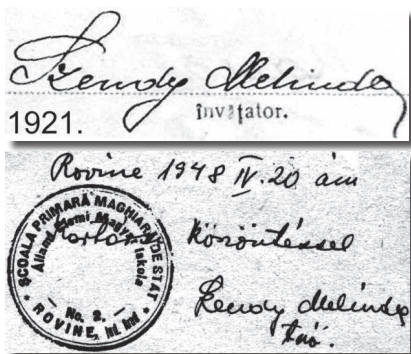
SZALINSZKI ERVIN 1952–56 között matematikát, 1952–53-ban testnevelést és 1953–54-ben fizikát tanított.

SZÁNTÓ JULIANNA 1937. dec. 1-jén született TK, *óvónő*. 1959–60-ban a Felső Óvodában óvónő.

SZEGFŰ LAJOS igazgató-*tanító* 1908–1909-ben a románpécskai Vasútmenti Iskolában.

SZÉNÁSI – TÓTH – BRIGITTA ANNA 1979. ok. 15-én született Pécskán. NVIVTK, 1999, *óvónő*. 1999–2010 között a Felsővárosi Óvodában óvónő. Címzetes.

SZENDY MELINDA 1898. júl. 2-án született Budapesten. Budapesti TK, 1918, *tanító*. 1922-től 1947-ig a 4-es, majd a Nagylaki úti tanyai iskolában, 1947–51 között a Felsővárosi, illetve az Alsóvárosi Iskolában tanító.

SZIBLA – JAKOB – MAGDOLNA ÉVA 1950. szept. 25-én született Niczkyfalván, Temes. TTE, német–román, 1973, *középiskolai tanár*. 1973–78 között németet tanított az Alsóvárosi Iskolában. Helyettesítő.

SZILÁGYI ERZSÉBET 1951–55 között *tanító* a Felsővárosi Iskolában.

SZILVAY – OROSZHEGYI – JULIANNA AURÉLIA 1936. szept. 27-én született Aradon. KVBTE, 1959, magyar–pedagógia, *középiskolai tanár*. 1963–75 és 1986–88 között magyart, 1964–65-ben németet, 1965–66-ban történelmet, 1964–65-ben, 1968–71 között, és 1972–73-ban politikai gazdaságtant, 1969–70-ben és 1971–73 között társadalmi, politikai ismereteket, 1968–74 között pszichológiát és logikát, 1968–74 között filozófiát és tudományos szocializmust, 1962–63-ban és 1972–73-ban állampolgári nevelést, 1962–63-ban rajzot tanított az Alsóvárosi Iskolában. Kilenc tanévben osztályfőnök.

SZIVÁK – BORSOS – JOLÁN ERZSÉBET 1960. okt. 10-én született Kisperegen. NVIVTK, 1980, *tanító*. 1984–2010 között az Alsóvárosi Iskolában tanít. 1987-től címzetes.

SZLAHOTKA ISTVÁN TE, matematika–fizika. 1997–2000 között fizikát, 1998–2000 között rajzot is tanít.

Gábor Lászlóné
1919. *tanító.*

Gáborné Szomorú Mária
inváktor. 1920.

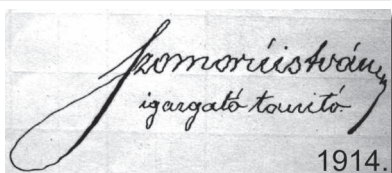
SZOMORÚ – GÁBOR – MÁRIA KVTk, 1911, *tanító*. 1916–21 között az Alsóvárosi Leányiskolában tanító.

Magyarpécskőin, 1904. évi augusztus hó 16. ón.

Szomorú Mária
áll. igazg. tanító.

1904.

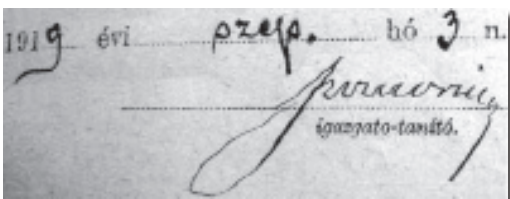

SZOMORÚ ISTVÁN 1863.

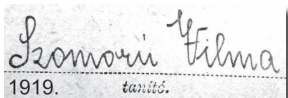
aug. 15-én született Magyarpécskán. ATK, 1883, **tanító**.

1882-től a Központi tanyai, 1984-től Felsővárosi, majd 1885-

től Alsóvárosi Iskolában tanít. 1889-től 1901-ig az Alsóvárosi Iskola igazgató-tanítója. Ez az iskola 1901. aug. 31-ig községi, attól 1919. aug. 31-ig állami iskola.

SZOMORÚ VILMA 1922–25 között a Központi tanyai, 1925–26-ban a Felsővárosi Iskolában **tanító**.

SZÓKE ANNA 1989–90-ben matematikát tanított az Alsóvárosi Iskolában.

SZUCHANSZKY JUDIT 1928. nov. 22-én született Nagylakon. NETK, 1950, **tanító**. 1959–62 között a Nagylaki úti tanyai iskolában tanít.

TAKÁCS – MOLDOVAN – MARIA TK-hallgató. 1938. máj. 10-én született Aradon. 1954–55-ben a Kisperegi úti iskolában, 1958–63 között a Keleti tanyai iskolában tanít.

TECUCIANU FLORENTINA GINA 1983. okt. 20-án született Orsován, Mehedinți. TTE, 2007, román–francia, **középiskolai tanár**. Címzetes.

TELBIS GYÖRGY 1940. márc. 31-én született Óbesenyőn, Temes. TTE, 1962, orosz, **középiskolai tanár**. 1963–64-ben és 1967–68-ban orosz tanított.

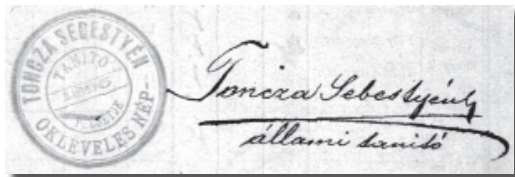
TIÁLKOVITS GYULA 1909–10-ben tanít Magyarpécskán.

ŢICA – ŢOLEA – FLORINA 1977. ápr. 13-án született Borosjenőn. AAVTE, 2000, pasztorációs teológia, **tanár**. 2001–2002-ben ortodox hittant tanított az Alsóvárosi Iskolában.

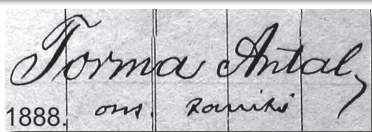
TODA RAMONA 1984. ápr. 17-én született Aradon. AAVTE, 2007, román és angol nyelv és irodalom, **tanár**. 2007–2008-ban román és franciát tanított. Helyettesítő.

TÓTH KAMILLUS *minorita szerzetes* 1799–1802-ben tanít Magyarpécskán.

TONCZA SEBESTYÉN
1904–1908 között a románpécskai Vasútmenti Iskolában tanít.

TORMA ANTAL TK, Győr, tanító.
1888–98 között előbb a Keleti, majd a Központi tanyai iskolában tanít Magyarpécskán.

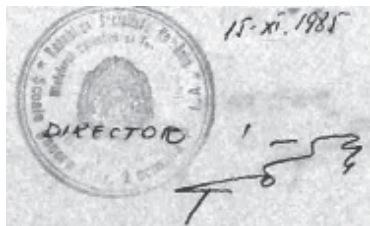
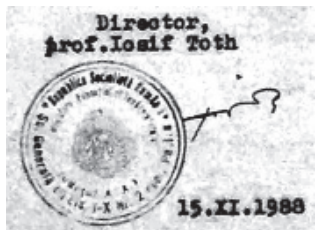

TÓSZEGI IPOLY *minorita szerzetes* 1796–1799 között tanít Magyarpécskán.

TÓTH – KONCSEK – ANNA MÁRIA 1933. dec. 1-jén született Magyarpécskán. AMPLI, 1952, *óvónő*. 1958–62 között a Kokotai, 1962–67 között a Vásártéri, majd 1989-ig az Alsóvárosi Óvodában tanít.

TÓTH – SIPOS – ERIKA 1979. márc. 24-én született Aradon. NVTK, 1998, *tanító*. 1998–2003 között tanít az Alsóvárosi Iskolában.

TÓTH IBOLYA 1973. máj. 10-én született Aradon. PF, 2009. 1993–98 között a Cigányiskolában *óvónő*.

TÓTH JÓZSEF 1937. jan. 20-án született Magyarpécskán. KVBTE, 1958, földrajz–geológia, *középiskolai tanár*. 1958–76, 1977–98 és 1999–2001 között földrajzot, 1962–63-ban, 1971–73 között és 1984–85-ben geológiát, 1958–71 között, 1973–74-ben és 1975–80 között kémiát, 1968–69-ben csillagászatot, 1958–59-ben történelmet, 1984–85-ben politikai gazdaságtant, 1963–64-ben polgári

- védekezést, 1960–63, 1964–68 és 1970–73 között rajzot tanított az Alsóvárosi Iskolában. 24 tanévben osztályfőnök. 1980-tól 1990-ig az Alsóvárosi Iskola igazgatója. Ő írta a 2007-ben román nyelven kiadott *Monografia Pecica* című könyv *geomorfológia* fejezetét.
- TRIFAN IOAN** 1914. okt. 8-án született Tiszafalván, Arad. ATK, 1932, *tanító*. 1934–35-ben a Keleti tanyai iskolában tanít.
- TUDORACHE BOGDAN** 1982. okt. 7-én született Konstancán. AAVTE, 2006, ortodox pasztorációs teológia. 2008–2001 között ortodox hittant tanít az Alsóvárosi Iskola román tagozatán. Helyettesítő.
- TURTSÁNYI – LEITNER – MARISKA** 1864. okt. 14-én született Nyitrán. Nyitra vm, Szlovákia. Budapesti Királyi Katolikus Tanítóképző 1984, *tanító*. 1889–1919 között az Alsóvárosi Iskolában tanít.
-
- URBAN FLOARE** 1960. december 8-án született Egresen, Temes. TE, 1982, *középiskolai tanár*. 1986–87-ben és 1989–90-ben matematikát, 1989–90-ben fizikát is tanít az Alsóvárosi Iskolában.
- VAJDA – BIALONYI – ANNA TK**, Szeged, 1854, *tanító*. 1856–78 között tanító a külső iskolában.
- VALTER ZSUZSANNA** 1997–98-ban a Felsővárosi Iskolában tanít.
- VARGA – VARGA – IBOLYA** 1975. okt. 27-én született Egresen, Kolozs. KVBTE, 1998, matematika, *középiskolai tanár*. 2008–10 között matematikát és informatikát tanít, osztályfőnök. Címzetes.
- VARGHA GÉZA** 1950–51-ben biológiát, állampolgári nevelést, rajzot és kézimunkát tanított az Alsóvárosi Iskolában.
- VARGHA KÁROLY** 1888. nov. 27-én Szemlakon született. ATK, 1907, *tanító*. 1921–45 között az Alsóvárosi, valamint a Felsővárosi Iskolában tanító.
-
- VÁRSZEGI JÓZSEF** 1908–1918 között *tanító* a románpécskai Vasútementi Iskolában.
- VÁRTACI DIMITRIE** 1937–42 között tanító Magyarpécskán.
- VÁRTACI FLORICA** 1933. jún. 6-án született Pécskán. 1952–53-ban a Cigányiskolában *tanító*. 1953–59 között a 3-as számú elemi román tagozatán óvónő.
- VÁRTACI GHEORGHE** 1909. febr. 12-én született Pécskán. Aradi Ortodox TK, 1926, *tanító*. 1931–41 között a Kisperegi úti iskolában tanít. 1940–41-ben igazgató az Alsóvárosi Fiúiskolában.

VÁRTACIU DIMITRIE 1912. jún. 15-én született Pécskán. 1935–41 között az Alsóvárosi Iskolában, 1941–45 között a Cigányiskolában *tanító*. Címzetes.

VAS – FRIDRIK – ROZÁLIA 1948. márc. 23-án született Magyarpécskán. A Pécskai 2-es sz. Középiskolában érettségizett, 1966-ban. MVPF, 1969, román–magyar, *általános iskolai tanár*. 1982–83-ban, 1984–90 között és 1991–92-ben románt és latint, 1981–82-ben, 1983–85 között és 1988–2000 között magyart, 1981–82-ben és 1987–88-ban orosz, 1989–90-ben és 1997–98-ban földrajzot, 1981–84, 1985–87 között és 1994–95-ben történelmet, 1983–84-ben politikai gazdaságtant, 1985–86-ban gazdasági ismereteket, 1982–83-ban társadalmi, politikai ismereteket, 1986–87-ben állampolgári nevelést, 1981–83 között rajzot, valamint 1987–89 között zenét tanított általános és középiskolai osztályokban. 12 tanévben osztályfőnök. Helyettesítő, majd 1990-től címzetes.

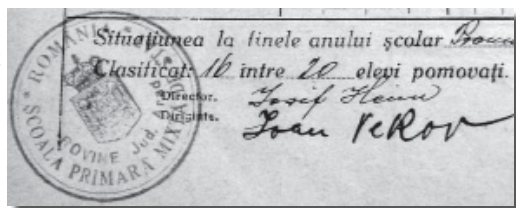
VASILIEVICI GEORGE 1952–54 között igazgató *tanító* a Cigányiskolában.

VATTAY KRISZTINA TK, Nagyvárad, 1859, *tanító*. 1856–77 között tanít Magyarpécskán.

VÁTZY ISTVÁN TK, Kalocsa, 1886, *tanító*. 1887–88 között tanít Magyarpécskán.

VÁTZY JÁNOS TK, Szeged, 1870, *tanító*. 1887–89 között magyarpécskai tanyai tanító.

VEKOV JÁNOS 1886. okt. 14-én született Vingán. ATK, 1907, *tanító*. 1924–32 között a Felsővárosi Iskolában tanító.

VERESS JÓZSEF 1883-ban született. ZK, 1901, *tanító*. 1904–1908 között a Palotai úti tanyai iskolában tanít.

VIDOVENYECZ – ZÁGONI-SZABÓ – PIROSKA 1924. aug. 12-én született Gájban.

Zágoni Szabó Piroška
1979.

SZ-NRKTk, 1945, *tanító*. 1945–79 között tanító a Felsővárosi Iskolában.

VINCZE JULIANNA 1976. márc. 21-én született Aradon. AVGTEPF, 2000, rajz, *általános iskolai tanár*. 1998–99-ben a Felsővárosi, 2000–2001-ben az Alsóvárosi Iskolában tanító.

VIRÁG MIHÁLY *szakképzetlen*. 1873–1878 között tanít a tanyai iskolában.

VITKOVSZKY JÁNOS 1870–71-ben *tanító* Magyarpécskán.

VLADÁR EMMA TK, Buda, 1880. 1880–83 között tanít Magyarpécskán.³⁹

VLADÁR MENYHÉRT TK, Arad, 1882, *tanító*. 1882–87 között tanyai tanító Magyarpécskán.

VRHNEANSKI ? 1989–90-ben orosz tanított az Alsóvárosi Iskolában.

VUGRINCICS SÁNDOR 1898. márc.

24-én született Búkán, Délvidék.

Temesvári Állami TK, 1918,

tanító. 1920-tól 1924. májusi haláláig az Alsóvárosi Iskolában tanít.

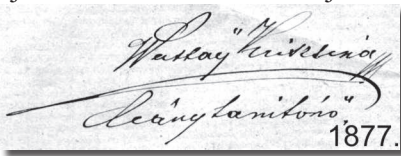
Metaudru Vugrinics
invájtatór.

VUJDEU CAMELIA PETRIANA 1989. jún. 30-án született Borosjenőn.

ADTK, 2008, *tanító*. 2008–

2009-ben az Alsóvárosi Iskola

román tagozatán tanító.

Vujdeu Camelia Petriana
"Leánytanító" 1877.

WATTAY KRISZTINA 1871-ben
belső elemi leány*tanító*.

WEIDMAN PÉTER állami *tanító*.

1909–10-ben a Központi tanyai,

1910–13 között a Nagylaki úti tanyai iskolában tanít.

Weidmann Péter
tanító.
1913.

WILD KÁROLY 1900. jan. 6-án

született Székelykeresztúron.

Székelykeresztúri TK, 1919, *tanító*. 1929–30-

ban a Nagylaki úti tanyai iskolában tanít.

WÜNSCH SZILÁRD 1941. aug. 5-én született

Temesváron. KVBBTE, 1964, földrajz;

TTEPF, 1970, testnevelés, *középiszkolai tanár*.

1965–81 között testnevelést, 1966–70 között

és 1971–72-ben földrajzot, 1964–67 között

németet, 1964–66 között történelmet tanított

az Alsóvárosi Iskolában. Kilenc tanévben

osztályfőnök volt.

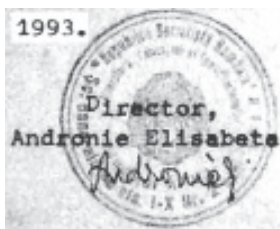

39 „A Budapesti Állami Tanítónőképzőben képezített tanító-nőt M. Pécska iskolaszéke egy év próbaidőre évi 300 forint készpénzfizetésért és más, a pályázati hirdetőnyelven kiált mellékkeltményekkel megválasztotta a belső iskola I-II. leányosztályába segéd-tanítónőül.” A pályázatra 37-en jelentkeztek Székelyudvarhelytől Pozsonyig és Szabadkáig.

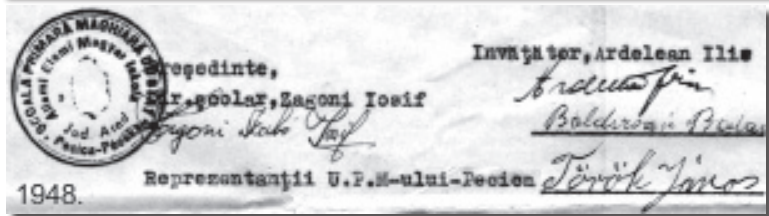
ZABOJSZKY ISTVÁN TK, Szeged, *tanító*. 1885 őszen tanít Magyar-pécskán.

ZABOJSZKY MIHÁLY ifj. TK, Szeged, 1883, *tanító*. 1884–1885 között Magyarpécskán segédtanító.

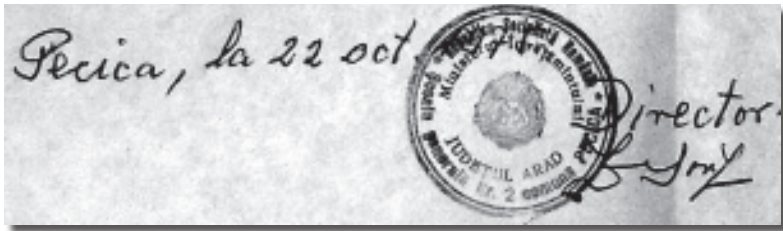
ZABOS – ANDRONIE – ERZSÉBET 1963. máj. 22-én született Pécskán. TTE, 1985, matematika, *középiskolai tanár*. 1988 és 1994 között matematikát, 1988–89-ben fizikát tanított. 1992–94 között az Alsóvárosi Iskola igazgatója. Három tanévben osztályfőnök. Címzetes.⁴⁰

ZÁGONI-SZABÓ ANDRÁS 1956. okt. 18-án született Magyarpécskán. A Pécskai 2-es sz. Középiskolában érettségizett 1975-ben, TTVPTI, *mezőgép-mérnök*. 1981–83 között mezőgéptant, 1981–82-ben anyagismeretet tanított az Alsóvárosi Iskolában.

ZÁGONI-SZABÓ JÓZSEF 1926. szept. 12-én született Kolozsváron. KVTK, 1945, *tanító*. 1947–52 között a románpécskai Vásártéri

Iskolában, 1956–1980 között a Felsővárosi Iskolában tanító. 1953–56 között az Alsóvárosi Iskolában matematikát, testnevelést, 1953–54-ben földrajzot, rajzot és kézimunkát tanít.

ZAMFIR – GĂVAZĂ – ECATERINA 1942. nov. 25-én született Jászvásáron. Jászvásári TE, 1965, történelem, *középiskolai tanár*. 1972–73-ban történelmet tanított az Alsóvárosi Iskolában.

ZAVODA DINA GEORGETA 1941. nov. 19-én született. *Tanítónő*. 1966–68 között oroszot tanított általános és középiskolai osztályokban, az Alsóvárosi Iskolában.

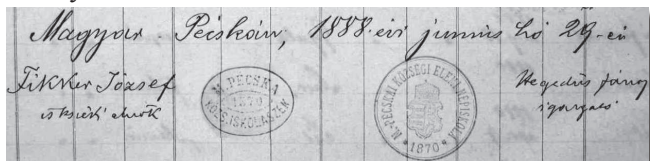
ZAVODA GELU 1967. júl. 11-én született Pécskán. AVGTE, 1999, testnevelés, *általános iskolai tanár*. 1995–98 között és 1999–2000-ben testnevelést, 1997–98-ban rajzot tanított.

ZELLER JÓZSEF 1905. jan. 13-án született Medvepatakán/Boicán, Hunyad. Nagyenyedi TK, Római Katolikus Egyetem, 1935, KVBTE, irodalom–filozófia. 1950–54 között magyart, 1951–54 között zenét, 1953–54-ben rajzot tanít az Alsóvárosi Iskolában.

ZNOROVSKY ANDREA BIANKA 1982. nov. 6-án született. AAVTE, 2005, ortodox teológia, román nyelv és irodalom. 2009-től címzetes román nyelv- és irodalomtanár.

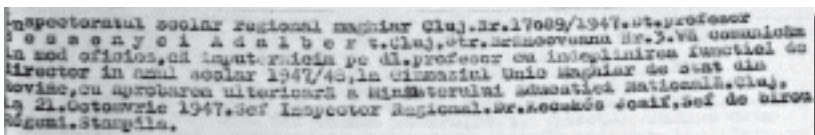
ZUBER FRANZ 1941–42-ben tanított az Alsóvárosi Iskola német tannyelvű osztályában.

Iskolaszéki
vezetők

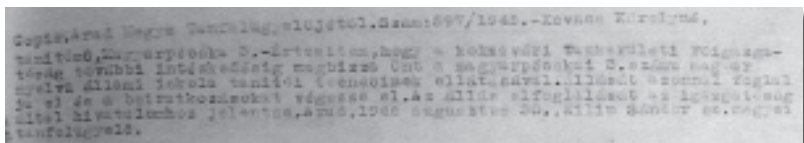
Melléletek

I. sz. melléklet

A Kolozsvári Regionális Magyar Tanfelügyelőség, Brâncoveanu u. 3. sz., Kolozsvár, 17089/1947-es szám alatt fölhatalmazza Bessenyei Béla tanárt – az 1947/48-as tanévre – a Rovinei Egységes Állami Magyar Gimnázium igazgatói tisztségének betöltésére, a Nemzeti Oktatásügyi Minisztérium utólagos jóváhagyásával. 1947. október 21., Kolozsvár. Dr. Kecskés József Regionális főfelügyelő, Régeni, irodavezető.

II. sz. melléklet

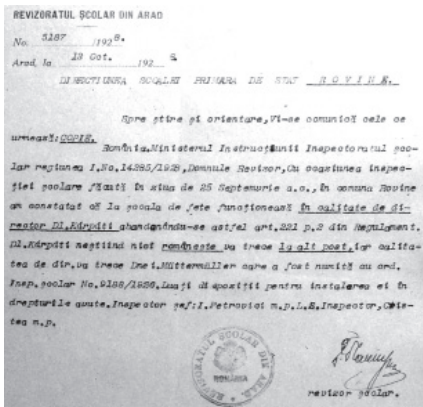

Arad Megye Tanfelügyelőjétől. Szám: 597/1945. – Kovács Károlyné, tanítónő, Magyarpécska 3. – Értesítem, hogy a kolozsvári Tankerületi Közigazgatóság további intézkedésig megbízza Önt a magyarpécskai 3. számú magyar nyelvű állami iskola tanítói teendőinek ellátásával. Állását azonnal foglalja el, és a beiratkozásokat végezze el. Az állás elfoglalását az igazgatóság által hivatalomhoz jelentse. Arad, 1946. augusztus 30. Kilin Sándor ss., megyei tanfelügyelő.

Iskolaszéki
vezetők

III. sz. melléklet

România, Aradi Tanfelügyelőség
5187/1928, 1928. okt. 13., Arad
TC

Állami Elemi Iskola
igazgatósága, Rovine

Tudomásulvételért és igazodásért
közöljük az alábbiakat:

MÁSOLAT.

România. Oktatási Miniszterium I. régió Tanfelügyelőisége,
14285/1928. sz., Felügyelő Úr, A

folyó év szeptember 25-én Rovine községben tartott iskolalátogatáson megállapítottuk, hogy a Leányiskolában Kárpáti úr az igazgató, amely ellentétes a Szabályzat 221. § 2. bekezdésével. Kárpáti románul sem tud, ezért átmegy egy másik állásba, és az igazgatóság átszáll Müttermüller Juliannára, aki a 9188/1926-os rendelettel lett kinevezve. Rendelkezzen utóbbi szék-, és jogfoglalásáról. Petrovici I. főfelügyelő, Cristea felügyelő, Marinescu tanfelügyelő.

IV. sz. melléklet

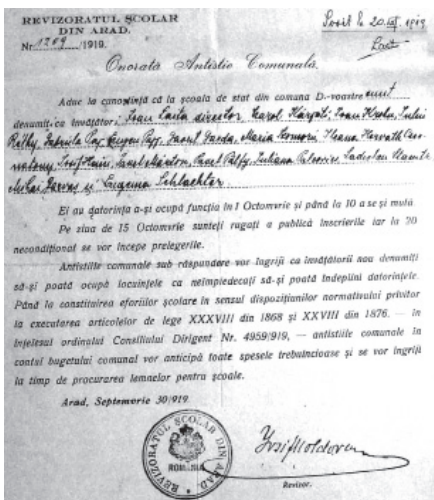
Iskolafelügyelet Arad

1919. IX. 20-án

érkezett: 1209/1919. Laita

Tisztelt Községi Elöljáróság

Tudomásukra hozom, hogy az Önök községében lévő Állami Iskolánál a tanítók: *Ioan Laita igazgató, Carol Kárpáti, Ioan Krohn, Iuliu Réthy, Gabriela Pop, Eugen Papp, Gavril Garda, Maria Szomorú, Ileana Horvath Csernatony, Iosif Heim, Pavel Márton, Pavel Pálfy, Iuliana Palcovics, Ladislau Stanitz, Mihai Darvas és Eugenia Schlachter.*

Ők október elsejéig kötelesek elfoglalni tisztségüket, és 10-éig oda is költözni.

Kérjük, hogy október 15-én közöljék a beiratkozásokat, és 20-án feltétlenül kezdődik a tanítás.

A községi elöljáróságok felelősséggel tartoznak, hogy az újonnan kinevezett tanítók elfoglalhassák lakásaikat, hogy akadálytalanul betölthessék kötelezettségeiket. Az Iskolaszékeknek az 1868. évi XXXVIII., és az 1876. évi XXVIII. törvény végrehajtási utasítása szerinti megalakulásáig – a Kormányzó Tanács 4959/919-es rendelete értelmében – a községi elöljáróságok a községi költségvetés terhére megelőlegeznek minden szükséges kifizetést, és idejében gondoskodnak az iskolák tüzfájának beszerzéséről.

1919. szeptember 30-a, Arad

Románia, Aradi Iskolafelügyelet, Iosif Moldovan revizor

V. sz. melléklet

Tartományi Tanfelügyelőség, Temesvár, 9188-1926.

Igazgató Úr,

Hogy idejében föl lehessen készülni az új tanévre, figyelemzetjük, hogy az elemi oktatás törvényének 68. §-a értelmében elrendeljük a község felosztását tankerületekre.

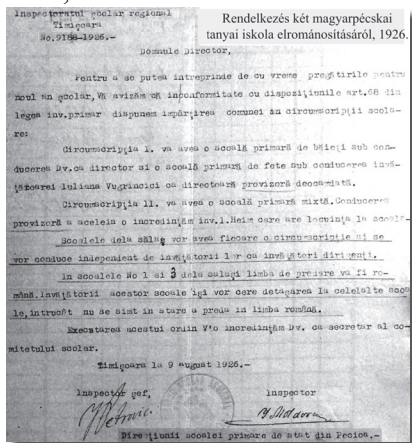
Az I. tankerületnek lesz egy főiskolája, az ön igazgatói, és egy leányiskolája Vugrinicsics Julian-na tanítónő –, egyelőre ideiglenes igazgató – vezetése alatt.

A II. tankerületnek lesz egy egyes elemi iskolája, amelynek ideiglenes vezetését Heim J-ra bízuk, akinek a lakása is az iskolában van.

Minden tanyai iskolának saját körzete és tanítók általi független irányítása lesz, osztályfőnök tanítói címmel.

Az 1-es és a 3-as tanyai iskolákban a tanítási nyelv román lesz. Ezen iskolák tanítói kérik fogják áthelyezésüket a többi iskolába, mivel nem képesek románul tanítani.

E rendelet a végrehajtásával Önt, az iskolai bizottság titkárát bízuk meg.

1926. augusztus 9., Temesvár

I. Petrovici főfelügyelő

I. Moldovan felügyelő.

A Pécskai Állami Elemi Iskola Igazgatóságának.

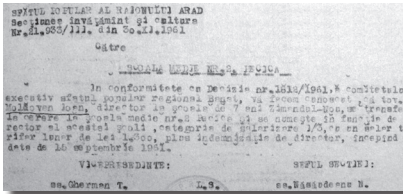
VI. sz. melléklet

Arad Megye Néptanácsa

Oktatási és Művelődésügyi Osztály

21933/III., 1961. XI. 30.

A Pécskai 2-es számú Középiskola részére

A Bánáti Tartományi Néptanács végrehajtó bizottságának 1812/1961-es rendelkezése értelmében tudomásukra hozzuk, hogy Moldován János elvtárs, a Zimándújfalui 7 Osztályos Iskola igazgatója 1961. szeptember 15-ei hatállyal, kérésre, áthelyeződik a Pécskai 2-es számú Középiskolához, és kineveződik ezen iskola igazgatói tisztségébe, 1/3-as fizetési besorolással, havi 1300 lejes bérrel, amihez hozzáadódik az igazgatói illetmény...

Gherman T., alelnök

Nășăudeanu N., osztályvezető

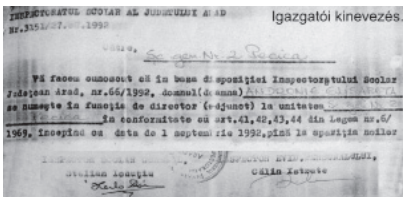
VII. sz. melléklet

Arad Megye Tanfelügyelősége

3151/2992. 08. 27.

TC,

Pécskai 2-es számú Általános Iskola

Tájékoztatjuk, hogy 1992. szeptember 1-jétől, az 1992. évi 66. számú törvény 41., 42., 43. és 44. §-a értelmében, Andronie

Erzsébet úrhölgy a Pécskai 2-es számú Általános Iskola igazgatójává neveződik ki ...

Ionuțiu Stelian
főtanfelügyelő

Călin Istrate
személyzeti tanfelügyelő

Névmutató⁴¹

- Aconi Ecaterina ► Petrovici – Aconi – Ecaterina
 Almási Mária ► Sipos – Almási – Mária
 Amigó Ida ► Györke – Amigó – Ida
 Andra Raluca Cecilia ► Câmpan – Andra – Raluca Cecilia
 Andronie Erzsébet ► Zabos – Andronie – Erzsébet
 Ardelean Iuliana ► Sándor – Ardelean – Iuliana
- Bacsilla Etelka Emese ► Gulácsi – Bacsilla – Etelka Emese
 Bălăuță Mirabela Codruța ► Hanganu – Bălăuță – Mirabela Codruța
 Balogh Katalin ► Megyes – Balogh – Katalin
 Baranyi Irma ► Jakab – Baranyi – Irma
 Beke Rozália ► Mihály – Beke – Rozália
 Bella Ibolya Rozália ► Fodor – Bella – Ibolya Rozália
 Bella Magdolna ► Hegyes – Bella – Magdolna
 Belle Adriana Sanuța ► Ioja – Belle – Adriana Sanuța
 Bialonyi Anna ► Vajda – Bialonyi – Anna
 Bizău Dana Mihaela ► Bucur – Bizău; Nistor – Dana Mihaela
 Bodnár Ilona ► Seress – Bodnár – Ilona
 Borsos Jolán ► Szivák – Borsos – Jolán Erzsébet
 Botka Erika ► Hausel – Botka – Erika
 Bölöni Ezsébet ► Mester – Bölöni – Ezsébet
 Bucătaș Angelica Lavinia ► Bordea – Bucătaș – Angelica Lavinia
 Bulzan Anna Maria ► Scherer – Bulzan – Anna Maria
 Bunghez Mária ► Jurik – Bunghez – Mária
 Búte Gabriella ► Paul – Búte – Gabriella Zina
- Călugăru Daniela ► Pârv – Călugăru – Daniela
 Cărăbaș Persida ► Orga – Cărăbaș – Persida
 Chila Olga ► Pásztor – Chila – Olga
 Chira Ildikó Anna ► Lelik – Chira – Ildikó Anna

41 Mivel házasságkötésük után a nők gyakran felvették és felveszik férjük vezetéknevét, indokoltnak látszott egy olyan névmutató készítése, amelyben későbbi vezetéknevükön is felsoroljuk a Pécskán 1789–2010 között dolgozó óvó-, tanító- és tanárnőket.

Cloța Olga ► Eberle – Cloța; Kovács – Olga
 Corodan Eleonora ► Filimon – Corodan – Eleonora
 Cotuna Livia Mihaela ► Gabrian – Cotuna – Livia Mihaela
 Crișan Ioana Petronela ► Dermendjin – Crișan – Ioana Petronela
 Czirják Irén ► Szabó – Czirják – Irén

Csepella Klára ► Lelik – Csepella – Klára
 Cser Rozália ► Lőrinczy – Cser – Rozália
 Csíky Ilona ► Scheitzner – Csíky – Ilona

Engi Márta Ildikó ► Poronai – Engi – Márta Ildikó

Ferenczy Ella ► Cselovszki – Vargha; Ferenczy – Ella
 Fridrik Rozália ► Vas – Fridrik – Rozália
 Funkenhauzer Franciska ► Franciszti – Funkenhauzer – Franciska

Gábor Mária ► Szomorú – Gábor – Mária
 Gaug Barbara ► Schilb – Gaug – Barbara
 Găvăză Ecaterina ► Zamfir – Găvăză – Ecaterina
 Gulácsi Adél Etelka ► Csík – Gulácsi – Adél Etelka
 Guleș Camelia Sofia ► Drăgănescu – Guleș – Camelia Sofia

Hajas Erzsébet ► Kovács – Hajas – Erzsébet
 Hedeșan Gabriella ► Papp – Hedeșan – Gabriella
 Haller Berta ► Mautner – Helber – Berta
 Horváth Erzsébet ► László – Horváth – Erzsébet

Ionescu Iuliana Gabriela ► Aoiței – Ionescu – Iuliana Gabriela
 Irean Lunița ► Faur – Irean – Lunița

Jakob Magdolna Éva ► Szibla – Jakob – Magdolna Éva
 Jurcan Mária ► Kurunczi – Jurcan – Mária

Kelemen Izabella ► Gáspár – Kelemen – Izabella
 Kimák Rozália ► Hartl – Kimák – Rozália
 Kiss Ilona ► Bíró – Kiss – Ilona
 Kiss Zsuzsanna ► Nagy – Kiss – Zsuzsanna
 Kocsik Márta Judit ► Mihajlovits – Kocsik – Márta Judit
 Kocsik Teréz ► Benedek – Kocsik – Teréz
 Koncsek Anna Mária ► Tóth – Koncsek – Anna Mária
 Korda Rozália Rózsa ► Szabó – Korda – Rozália Rózsa

Kovács Ilona ▶ Csonka – Kovács – Ilona
Kovács Olga ▶ Eberle – Cloța; Kovács – Olga
Kovács Valéria ▶ Russu – Kovács – Valéria
Kozma Irén ▶ Kurunczi – Kozma – Irén
Krohn Ilona/Elena ▶ Crucean – Krohn – Ilona/Elena

Leitner Mariska ▶ Turtsányi – Leitner – Mariska
Lelik Anna Magdolna ▶ Farkas – Lelik – Anna Magdolna
Lungu Daniela Monica ▶ Oșan – Lungu – Daniela Monica

Mara Elvira ▶ Ponta – Mara – Elvira
Maxa Maria Margareta ▶ Merfu – Maxa – Maria Margareta
Merts Vilma ▶ Dövényi – Merts – Vilma
Miklós Noémi Brigitta ▶ Czank – Miklós – Noémi Brigitta
Miłoș Georgina Eugenia ▶ Bolchiș – Miłoș – Georgina Eugenia
Moldovan Adela ▶ Stan – Moldovan – Adela Delia Veturia
Moldován Karola ▶ Minichshofer – Moldován – Karola
Moldovan Maria ▶ Takács – Moldovan – Maria
Müttermüller Julianna ▶ Palkovics – Vugrincsi; Müttermüller –
Julianna Teréz Anna

Nagy Mária ▶ Gaál – Nagy – Mária
Nistor Dana Mihaela ▶ Bucur – Bizău; Nistor – Dana Mihaela

Ociu Elena Ancuța ▶ Avram – Ociu – Elena Ancuța
Olari Adela ▶ Bereteu – Olari, Popovici – Adela
Oroszhegyi Julianna ▶ Szilvay – Oroszhegyi – Julianna Aurélie

Papp Gabriella ▶ Salzer – Papp – Gabriella
Petco Doina ▶ Lincariu – Petco – Doina
Pete Eugenia ▶ Ponta – Pete – Eugenia
Péterszabó Ilona ▶ Cucuruzan – Péterszabó – Ilona
Ploscar Maria Ana ▶ Costin – Ploscar – Maria Ana
Pogár Magdolna ▶ Gál – Pogár – Magdolna
Popa Tünde ▶ Boldizsár – Popa – Tünde
Popețiu Didina ▶ Gheorghe – Popețiu – Didina
Popovici Adela ▶ Bereteu – Olari, Popovici – Adela
Pușcașiu Florica ▶ Ponta – Pușcașiu – Florica

Roșca Ildico ▶ Condrat – Roșca – Ildico
Reichman Izidor ▶ Bíró Sándor

Scherer Borbála ► Koncsek – Scherer – Borbála
 Scherer Julianna ► Jaczkó – Scherer – Julianna
 Scherer Mária ► Lovász – Scherer – Mária
 Schlachter Julianna ► Bálint – Schlachter – Julianna
 Schütz Ildikó ► Hamza – Schütz – Ildikó
 Sfát Éva ► Fekete – Sfát – Éva
 Simon Márta ► Barlanghy - Simon - Márta
 Sipos – Erika ► Tóth – Sipos – Erika
 Solymay Mária ► Bukurov – Solymay – Mária
 Süli Julianna ► Jurik – Süli – Julianna

Szigetvári Mária ► Márkus – Szigetvári – Mária
 Szomorú Janka ► Lovászy – Szomorú – Janka

Tămaş Irina ► Henţ – Tămaş – Irina
 Tamás Mária Katalin ► Rosenberg – Tamás – Mária Katalin
 Țărmure Ana ► Căienar – Țărmure – Ana
 Telbisz Margit ► Niga – Telbisz – Margit
 Teslér Teréz ► Móra – Teslér – Teréz
 Tot Edit ► Molnár – Tot – Edit
 Tóth Brigitta Anna ► Szénási – Tóth – Brigitta Anna
 Tóth Margit ► Kiczkó – Tóth – Margit
 Tóth Maria ► Ioja – Tóth – Maria

Țolea Florina ► Țica – Țolea – Florina

Ungur Maria ► Ignat – Ungur – Maria

Varga Ibolya ► Varga – Varga – Ibolya
 Vargha Ella ► Cselovszki – Vargha; Ferenczy – Ella
 Vugrincsi Julianna ► Palkovics – Vugrincsi; Mütter Müller –
 Julianna Teréz Anna

Weidman Anna ► Kelemen – Weidman – Anna

Zágoni-Szabó Laura ► Kundrat – Zágoni-Szabó – Laura
 Zágoni-Szabó Pirooska ► Vidovenyecz – Zágoni-Szabó – Pirooska
 Zorici Mária ► Kabát – Zorici – Mária

A pécskai magyar középiskoláról

1957.

A pécskai magyar tannyelvű oktatás említésre méltó fejezete az, amikor Magyarpécskán beindult a középfokú oktatás. Ez 1958-ban történt, egy évvel később, mint Románpécskán. Elmondása szerint az indulásban elévülhetetlen érdemei voltak Funkenhauzer Pál tanítónak, aki közeli ismerőse volt a tanügyminisztérium illetékes főigazgatójának, Banner Zoltánnak. Az iskola igazgatója Kocsik József volt. Íme a dokumentálható részletek.⁴²

Magyarpécska Néptanácsa nevében 1957. június 3-án írták azt a művelődés- és oktatásügyi minisztériumnál 044722/1957.06.05 számon iktatott irományt, amelyet Sinka István elnökként, Sipos községi párttitkárként és Kocsik József jegyzőként írt alá. A dokumentumban hivatkoznak egy 1957. március 29-ei, valamint egy 1956-ban a minisztériumnak küldött memóriumra, amelyben kérték egy magyarpécskai önálló magyar középiskola létrehozását, de válasz még nem kaptak. A memóriumban leírták a leendő középiskolának biztosítható működési körülményeket, és csatolták hozzá a szülők aláírásait.

1957. június 20-án a községi végrehajtó bizottság – a zavarás miatti bocsánatkéréssel – a Nagy Nemzetgyűlés elnökének, Petru Grozának is küldött egy átiratot, amelyben arra hivatkoznak, hogy Románpécskán rosszabb körülmények között már 1956-ban létrehozták a középiskolát.

1957. augusztus 10-én Bányai L. tanügyi miniszternek címezve egy magyar nyelvű levelet küldtek a Román Munkáspárt központi vezetősége nemzetiségi osztályához.⁴³

42 15B4-P/1957, 15, az iskola irattára.

43 *Szó szerinti átirás.*

Román Munkáspárt Központi Vezetősége
Nemzetiségi Osztály
Bányai L. tanügyi miniszter elv.-nak

Rovine község – Pécska rajon – Néptanács Végrehajtóbizottsága, valamint a helyi Pártalapszervezet a következő előterjesztményt nyújtják be Rovine községben magyar tannyelvű középiskola létesítése érdekében.

Rovine és Pécska községek egyetlen települést alkotnak. 1927-ig mint Románpécska és Magyarpécska néven szerepeltek. Rovine lakossága kb. 6000, melyből kb. 97% magyar, míg Pécskán 1500-2000 magyar él. Pécska rajon szervei Rovinén vannak. Rovinén /Magyarpécska/ erős Kollektív gazdaság, Gép- és traktorállomás, Mezőgazdasági Társasgazdálkodás, Fogyasztási Szövetkezet működik.

A rovinei magyar tannyelvű 7 osztályos iskola helyiségei 2 épületömből tevődnek. Egyike emeletes, melyben van: 7 osztály terem, iroda, tanácsterem, szertárak, laboratórium, könyvtár, díszterem, internát konyhája, ebédlők, raktárak. A második épületben, mely szemben van az előbbivel, van: 4 osztályterem, internát hálói, munkaterem, fürdő, pedagóg lakása stb. Ezen épület mellett van az iskola kísérleti kertje, valamint a mellékgazdaság épületei. /A mellékgazdaság 9,20 ha szántóföldet használ./ Az emeletes épület mellett a Községi Néptanács tulajdonában van egy nagy épület, több teremmel és egy nagy teremmel – mely tomateremnek – felelne meg. Jelenleg ebben az épületben a rajoni étkezde működik.

A rovinei 7 oszt. iskola épületei, terjeszkedéssel megfelelénének egy középiskolai épület követelményeinek.

Az utóbbi években önadóból 60 drb. új kétszemélyes padot, az internát részére fürdőt készítettünk, a villanyhálózatot részben Bergmannsöveztük. Az 1957-es évre az iskolák takarítására és javítására 15.000 lejt szavazott meg a közgyűlés. Ezen összegből már az osztályok bővítése, általános takarítások folynak.

Rovine községből minden évben kb. 15 tanuló folytatja tanulmányait Aradon és a 7 osztályt végzettek nagyobbik száma a felmerülő költségek, valamint a naponti utazgatások következtében nem tanul tovább, sőt a beiratkozottak egy része is félbeszakítja tanulmányait. Ha helyben létezne középfokú iskola, minden évben legkevesebb 20 helybeli tanuló lenne, valamint 15-20 tanuló a tornyai és peregi 7 osztályos iskolákból.

Már 1956-ban kértük az iskola létesítését – Pécska meg is kapta a román nyelvű középiskolát – mi pedig azt a választ kaptuk, hogy kérjük újra 1957-ben. Ez év márciusában újból kérelemmel fordultunk a Tanügyi minisztériumhoz és írásban azt a választ kaptuk, hogy Temes tartománynak átadták elintézés végett. Temesvárról július 16-án a 34884/IX sz. átirattal azt a választ kaptuk, hogy erre a az évre nincs újabb VIII. oszt. jóváhagyásuk és jövőre terjesszük fel újra kérésünket. Szóban egy igazgatói gyűlésen – Szócs Gyula, a tanügyi osztály főnöke 1957. május 1-ig, – azt a kijelentést tette, hogy az 1957/58-as tanévi hálózatban szerepel a rovinei magyar tannyelvű középiskola. Azóta semmi hír, sőt egyes tanulók /Molnár Júlia/ ki VII.be menne, átment a pécskai román iskolába, a rajoni tanügy engedélyével, holott a beiratkozási utasítások értelmében abba az iskolába kellene beiratkoznia, ahol a VI.-kat végezte.

Az internátban is van megfelelő számú hely, szóbeli ígéretet kaptunk, a szülők aláírásával terjesztettük fel kérésünket, az iskolai év közeledik és bizonytalanság előtt állunk. Az 1957-es költségvetési évben nem kértünk támogatást, csak a tanerők fizetése maradna. Jelenleg működik 4 egyetemet végzett szaktanár és egy újabb van még kinevezve.

A tanügyminisztériumtól 1957. szeptember 3-án küldték a 70580-as számon iktatott magyar nyelvű, elnapoló választ.⁴⁴

1958. március 12-én az iskola igazgatója, Kocsik József, titkárnöje Kamenszky Magdolna, a községi párttitkár Ungureanu Cornel és Sinka István, a Néptanács elnöke küld átíratot a minisztériumba, mellékelve az iskola indításának óhaját megalapozó memóriumot is.

1958. július 31-én Martin Aurel Pécska Rajon Oktatási és Művelődésügyi Osztályának nevében küld kérvényt az oktatási minisztériumba, amelyben kijelenti, hogy tévedtek, amikor azt kérték, hogy a románpécskai középiskola magyar tagozataként induljon a már jóváhagyott osztály, mert a működési körülmények és a lakosság kérése is azt indokolják, hogy az 1958–59-es tanévben indulhasson önálló magyar tannyelvű középiskola Magyarpécskán.

1959. május 12-én a magyarpécskai általános iskola igazgatója, a románpécskai középiskola igazgatója, valamint Magyarpécska Néptanácsa elnöke és községi párttitkára a románpécskai magyar tagozat helyett egy átíratban közösen kéri az önálló magyarpécskai magyar tannyelvű középiskola létrehozását.

1959. szeptember 11-én a pécskai rajoni pártbizottság végrehajtó bizottsága a temesvári tartományi pártbizottság végrehajtó bizottságának küldött átíratában közölte, hogy az 1957. július 31-ei 3790/

Figyelembe véve a Román Munkáspárt II. Kongresszusának határozatait az iskolai hálózat bővítésével kapcsolatban, a Párt és a Kormány határozatait az együttélő nemzetek kérdéseinek megoldása érdekében, a szülők kérését – kérjük támogassák a Rovine községben a magyar tannyelvű középiskola létesítését – még az 1957/58-as tanévben.

Rovine, 1957. augusztus 10.

Az aláírók lemaradtak a lapról.

44 Ministerul Învățământului și Culturii

Direcția Generală a Învățământului și Culturii Naționalităților Conlocuitoare

Nr. 70550/1957

Rovine Község Néptanácsa Végrehajtó Bizottságának

Rovine

Beadványukra, melyben községükben a hétosztályos magyar tannyelvű iskola mellé a VIII-ik osztály engedélyezését kéri, a következőket közöljük:

Tekintettel arra, hogy levelük augusztus 21-én érkezett hozzánk, az idő előrehaladottsága miatt az 1957/58-as tanévre a kért VIII-ik osztályt az oktatás és Művelődésügyi Minisztérium már nem engedélyezheti. Erre csak az 1958-/59-es tanévben kerülhet sor.

III-as átiratukban belátták tévedésüket, hiszen a románpécskai iskolában nincsenek meg a magyar tagozat működéséhez szükséges körülmények – az 1958-ban indult VIII. osztály is a magyarpécskai iskola épületében működött –, és kérték az önálló magyarpécskai magyar tannyelvű középiskola indítását. Mindezek figyelembe vételével kérték a tartományi jóváhagyás megadását az új magyar tannyelvű középiskola beindításához. Ugyanakkor reményüket fejezték ki, hogy Pécskán meg fog épülni egy új, középiskolának való épület – ami nem valósult meg –, amelyben majd egy intézményben és helyen lehetnek a román és magyar tannyelvű osztályok.

A tartományi végrehajtó bizottság az 1959. december 26-ai 1627-es határozatával az 1959–60-as tanévtől jóváhagyta az önálló magyarpécskai, magyar tannyelvű középiskola indítását, amit az 1960. január 12-ei 11/III. átiratban közölt a rajoni pártbizottság a magyarpécskai iskolával.⁴⁵

Ebben a folyamatban a magyarpécskai kisiparos szövetkezet vállalta négy tanterem építését az általa használt, az iskola tőszomszédságában lévő műhelyek tulajdonjoga fejében. A tantermek soha nem épültek meg, a szövetkezet sem kapta meg az épületet.

Ez a középiskola 1977-es megszűnéséig 19 évet ért meg, és közben kibocsátotta tizenhat évfárat tizenöt évfolyamát. 1968-ban nem voltak végzősök, mert az 1964-es VII-esek nem középiskolai, hanem általános iskolai VIII-ban folytatták, és középiskolásként az addigi VIII-XI. helyett IX-XII-t jártak.

Az Alsóvárosi Iskolában működő, 2-es számúnak nevezett pécskai magyar tannyelvű középiskolában 414-en végeztek. Az 1962–76 közötti érettségiken megjelent 385 maturandusból 372-nek sikerült az érettségije.⁴⁶

Az érettségiig eljutó tizenöt generáció 414 diákja közül 159, 45 Pécska Rajon Néptanácsa, oktatási és Művelődésügyi Osztály
Nr. 11/III. 1960. január 12-én

TC

Középiskola

Rovine község

Értesítjük, hogy a Tartományi Végrehajtó Bizottság 1959. december 26-ai 152? sz. határozatával, az 1959/1960-as tanévtől, engedélyezi a magyar tannyelvű középiskola létrehozását Rovine községben.

Osztályvezető, aláírás; pecsét, Tanfelügyelő, aláírás

46 Az 1977-es érettségi eredményeit még nem találtam meg.

azaz 38,41% született Pécskán; 51 (12,32%) Aradon; 25-25 (6,04%) Fazekasvarsándon, illetve Pankotán; 22-en, 5,31% Kisperegen; 19-en, 4,59% Tornyán; 12, vagyis 2,90% Kisiratoson; 9-en, 2,17% Németszentpéteren; 5-en, 1,21% Zerénden; 4-4-en, 0,97-0,97% Gyorokon, Vadászon, illetve Zimándújfalun; 3-3-an Borossebesen és Kürtösön; 2-2-en Simonyifalván, Szederhárton, Dettán, Kisbaconban, Nagyváradon, Temesváron, illetve a Temes megyei Porgányon és további 45 településen 1-1, akiből 16-an más Arad megyei településen, illetve szerte az országban, négyen Magyarországon és egy Ausztriában.

A pécskai Alsóvárosi Középiskolában érettségire jelentkezettek

1958–1962, osztályfőnök Kocsik Teréz

Bartos Ildikó Karolina, Beke István, Czirják Irén, Budacsek István László, Ehling János Lajos, Galambos László, Goschi Zsuzsanna, Hadik Mihály, Kádár Klára Erzsébet, Kovács Zoltán, Maliga Mihály, Matusinka Zoltán Ferenc, Pačenka Rudolf, Samu Mária Viktória, Szabó Ildikó Erzsébet, Zsoldos Ilona Erzsébet

1959–1963, osztályfőnök Bölöni Sándor

Bakos Károly, Budacsek István, Fekker Péter, Fodor György Tamás, Gáspár András, Harsányi Erzsébet, Havas Lídia, Hegyes László, Horváth Antal, Jaczkó János, Korda Mária, Libus András, Martini Anna Mária, Móra Teréz, Nagy Ibolya, Nagy Katalin, Rab János István, Rohács Katalin, Szarka Ágnes Mária, Szeicheli János, Széplaki György, Tóth Géza, Tóth Sándor István

1960–1964, osztályfőnök Eberle Olga

Bartucz Rozália, Bányai Ferenc, Bányai László, Borzák Rozália Mária, Böde Mihály György, Burian Sándor, Hegyes András, Huma László, Husztik Sándor, Juhász Erzsébet, Kapás Etelka Mária, Kecskés Sándor, Keller László József, Kovács Rozália, Kovács Tibor József, Kun Mihály, Kurunczi Hegyi Margit, Molnár Attila Zsolt, Nagy Ilona Gabriella, Necula Ibi Erzsébet, Patkó Tibor, Piroska Mária, Zalányi Anna Sarolta

1961–1965, osztályfőnök Tóth József

Acsán Edit, Baranyi János Mihály, Barta Erzsébet, Bán Béla, Bárdi Katalin, Bede Sándor, Berta Mária, Csatlós Etelka Anna, Csatlós Irén, Darók Julianna, Dudás Ilona, Fekete László, Geck Márta, Hegyes Rozália, Kalmár László, Kálnaki Julianna, Kulcsár Piroska, Mester Anna, Mikuska Mária Magdolna, Németh Éva, Németh József, Németh István, Ordódi Erzsébet, Polónyi József, Sinka Rozália, Soós István, Szoliar Mária Anna, Tanász Sándor, Tomicici Zoltán, Tóth Sándor László, Varga Ferenc, Zabos Teréz Mária

1962–66, osztályfőnök Kocsik Teréz

Acsán Ferenc, Almási Gellért János, Baranyi Rozália, Bartok Mária, Bartos Antónia Klára, Blaskó Sándor, Czank Mária, Csepella János Mátyás, Dísz Julianna, Horváth Jenő Ferenc, Horváth Piroska, Juhász Erzsébet Mária, Kiss Katalin, Korda László József, Lelik Erzsébet, Magyar Mária Magdolna, Maghiaru Mária, Megyes Katalin, Molnár Éva Margit, Oláh Rozália, Opántya Kálmán, Péter Ágnes Mária, Rabb Károly, Solymosi János, Szabó Margit, Szekercés Rozália, Szénási Mária Magdolna, Szeredi András Lajos, Széplaki Miklós, Szűcs Ágnes, Török Ilona, Túróczi Ibolya Magdolna, Vajda Sándor, Vas Rozália Mária

1963–1967, osztályfőnök Moldován Karola

Aracs Mihály, Bartha Emília, Bernát József, Boldos Mihály, Botka Pál, Daragus Erzsébet, Csík János, Fridrik József, Hanyecz Erzsébet, Hóry Tünde Éva, Kelemen Mihály, Keresztes Ilona, Kovács Erzsébet, Péter Éva, Lelik Mária, Kiss Mátyás Mihály, Kovács István, Mátyás László, Mester József, Majercsik László, Mód Irén, Polónyi István, Rákóczi Mihály, Robb András, Szabó Margit, Kiss Magdolna, Scherer Péter, Sipos Erzsébet, Sztojka Mihály, Tóth Margit, Virág Rozália Mária, Vörös Ida Ibolya, Vrbny Miklós András István, Zabos Anna, Zöldy Dezső, Szabó István

1965–69, osztályfőnök Tóth József

Acsán Mária, Albertzki Ferenc, Balla Erzsébet, Baranyi Károly, Gaál Mária, Bartok Katalin, Bedő Sándor, Boda Levente Ákos, Bulexa Emese, Fekete István, Göcző Erzsébet, Gulácsi Etelka Emese, Hausel Erzsébet, Havrán Erzsébet, Horváth István, Jaczkó

Julianna, Katona Erzsébet, Kelemen Irén, Köles Mária, Mitacz Teréz, Németh Gizella Margit, Róka Erzsébet, Tóth Erzsébet, Szimcsák Mihály, Takács Anna, Török László, Varga András

1966–1970, osztályfőnök Bölöni Sándor

Bacsilla Sándor, Baliga Anna, Barják Emília Katalin, Béres János, Bokor Julianna, Daragus Endre, Dániel Mária, Gyovai Rozália, Juhász Ilona, Kecskés István, Keresztes András, Kiss János, Kiss Mária, Kocsik Katalin, Kovalik Irén, Kovács János Gábor, Köles István, Lázár Rozália, Maghiaru Emil, Onyeczki Zoltán Mihály, Pántya Anna Erzsébet, Suttyák István, Tóth István Sándor, Varga Mária, Zágoni-Szabó József

1967–71, osztályfőnök Oroszhegyi Júlia

Brezán Anna, Búte Gyula, Czirkó Mária, Fekete Mária, Fischer Piroska, Gál Mária, Gulácsi Zoltán, Kocsik Julianna Erzsébet, Laczkó János, Lengyel László Pál, Lőke Mária Éva, Kurunczi Mária, Márton Etelka Anna, Solymosi Gáspár, Veres Margit

1968–1972, osztályfőnök Moldován Karola

Botka László András, Boda Csaba, Bíró Mária, Bumba Péter, Czeglédi András, Dancs Rozália, Faragó András, Farkas Katalin, Gál János, Gál Mária, Gutí Zsuzsanna, Györki Anna Mária, Hajas Mihály, Hajdu Mária, Halasi Gábor, Hegyi Katalin, Hóry Emese Ilona, Horváth Erzsébet, Horváth Ernő Péter, Kiss Eleonóra, Lukács László, Magyar Mária, Molnár Erzsébet, Németh György, Pántya Judit Mária Magdolna, Papp Margit, Pettenkoffer Pál, Pettenkoffer Péter, Schwarz Károly, Szabó Katalin, Szabó Margit, Szilágyi Lajos Ferenc, Vágó Rozália, Veres Mária, Vígh Éva, Virág János, Zabos Mária

1969–1973, osztályfőnök Búte Gyula

Botka András, Ordódi Mária, Takács Mária, Veres Imre, Veres Ida, Almási Etelka, Barta Anna Mária, Bondár Julianna, Csík Erzsébet, Farkas Julianna, Gyapjas Erzsébet, Hajas Sándor, Jurca Mária Erzsébet, Katona Mária, Kiss Mátyás, Kovács András, Kovács Gábor, Kutnik Mária, Ordódi Gábor, Petrozsák Piroska, Pettenkoffer Katalin Magdolna, Péter Veronka, Raffai Erzsébet Lina, Szabó Katalin, Szanda László, Teslér Zsuzsanna, Túri István, Vágó Zsuzsanna, Várady Jolán Ibolya

1970–74, osztályfőnök Tóth József

Balázs István, Bárdi József, Benke Klára Imola, Both István, Brezán Sándor, Budai Mária, Engi Mihály János, Farkas József Lajos, Fekete Erzsébet, Fekete Jolán Mária, Gál Mária, Győri Gyula László, Jaczkó Julianna, Juhász Mária, Kilincs Erzsébet Ilona, Kiss Ilona, Kurunczi Rozália, Kurinczi István, Laza Klára Erzsébet, Mester István Tamás, Miskolczi András József, Nagy István, Nagy Haska Mátyás, Oláh Sándor, Rostás Imre, Suttyák András, Szabad Erzsébet, Szabó Katalin, Szabó János, Tóth Dalma Ilona, Vágó Julianna

1971–75, osztályfőnök Wünsch Szilárd

Béres Anna, Bíró Éva, Bukva Mária, Burlász Mária, Dragoş Tekla, Eötvös János, Gáspár Mihály, Györky Sándor, Komáromi Imre Miklós, Koncsek Anna, Kovács Julianna, Lábás Pál, László Mátyás, Magyar Rozália, Matei Edith Jolán, Mód Margit, Nagy Mária, Ordódi Mihály, Ördög Anna Mária, Szeicht Erika Eleonóra, Varga László, Zágoni-Szabó András, Zsizsik Katalin

1972–1976, osztályfőnök Moldován Karola

Baji Éva, Bereczki Erzsébet, Bódi János, Bodonyi Erzsébet, Botka Mária, Burlász Rozália, Cucuruzan Ilona, Farkas Mária, Fekete Erzsébet, György Anna, Gyuricza Rozália, Hozspodar Miklós Zoltán, Józsa András, Kalmár Mihály, Kiss Margit, Kocsik Erzsébet Mária, Kocsik Julianna, Kocsik István, Kun Mátyás, Kurunczi Rozália, Lénárd Piroska, Lénárt Katalin, Lévai Béla Adalbert, Mester Irén, Moldován Ágota, Nagy Mária Erzsébet, Szabó Mária, Szabó Mária, Szakács Dénes, Szegedi Sándor László, Szellelki Pál, Tatár Katalin, Török Mária, Vargha Iván Géza

1973–1977, osztályfőnök Bölöni Sándor

Bús Ferenc, Barbu Sándor József, Botka Teréz, Bölöni György, Csík Jolán, Dvorák Károly, Gulyás Irén, Gúti Károly, Haller Mihály Márton, Kelemen Lajos, Kothai Katalin, Kovács Katalin, Kovács Irén Erzsébet, Lelik Rozália, Mester Mária, Nagy Gyula, Nagy Lídia, Novák György, Ördög Ilona, Papp Attila István, Sipos Barbara, Suhayda László Gáspár, Szabó Margit, Szabó István, Szekerczés Rozália, Teslér Ilona Mária, Tóth György Csaba, Tóth Illés, Zabos Mária

1990.

A 1989. decemberi romániai változásokat követően fölmerült a pécskai magyar tannyelvű középiskola újraindítása.

1990. február 26-án a két pécskai általános iskola igazgatója, Bila Constantin a román- és Tóth József a magyarrészi, valamint a szülői bizottságok elnökei átiratban kérték a tanfelügyelőségtől egy két tannyelvű – román és magyar – középiskola beindítását. Hónapokon keresztül folyt a vita és a meggyőzés, hogy indulhasson újra a különálló magyar középiskola. A bukaresti jóváhagyásért Bacsilla Sándor szülőként, míg Bila Constantin iskolaigazgatóként utazott Bukarestbe. A két tannyelvű középiskola jóváhagyásával tértek vissza. A Gheorghe Lazăr nevét visszavevő román középiskola magyar tagozata 1990–2001 között nyolc magyar évfolyam 120 végzősét bocsátotta ki. A tagozat gyermekhiány miatt szűnt meg.

A Gheorghe Lazăr Középiskola magyar végzősei

1993–94, XII. B, osztályfőnök Moldován János: Bacsilla Eszter, Beke Levente, Bernát Sándor, Dobre Mónika, Győri Katalin, Hajas Mária, Horváth Attila, Horváth Barnabás, Koncsek Ildikó, Kun Erzsébet, Laza Mónika, Lobotka Ibolya, Mátyás Izabella, Mester Erzsébet, Nagy Katalin, Ordódi Katalin, Rab Márton, Ruscsánszki Mónika, Sipos Mária, Széles Mihály, Tajcs Erika, Tajcs Tünde

1994–95, XII. C, Takács – Cugerian Rațiu – Andrea: Almási Nóra, Aracs Eleonóra, Covaci Tibor, Győri Erzsébet, Hajas Pál, Hajas Szilvia, Horváth Ildikó, Horváth József, Ilie Ibolya, Kelemen Gabriella, Kocsik Károly, Lengyel Rozália, Molnár Andrea, Rabi Gyöngyi, Radu Niculina, Szénási Tibor, Vigh Júlia

1995–96, XII. C, osztályfőnök Sfāt Éva: Bedő Gabriella, Beke Henrietta, Csepella János, Fodor Imre, Hajas Daciana, Hajas Enikő, Hajas Zoltán, Hegyes Andrea, Jován Tímea, Kiss Erika, Kovács Karolina, Kőmíves Gabriella, Kurunczi István, Lovász

Tibor, Makó József, Molnár Sándor, Sipos Mihály, Szomorú József, Szőke Anna Mária, Tóth Csaba, Vancsik Mária

1996-97, XII. C, osztályfőnök Giurgiu Erzsébet: Borsos Tímea, Fekete Erika, Hanyecz Lajos Ödön, Hegyes Emese, Kocsik Imre, Lazán Piroska, Lobotka Ferenc, Plaştin Ildikó, Rab Nóra, Sipos Eszter, Szabó Klára, Varga Laura, Veres Ilona, Zágoni-Szabó Levente

1997-98, XII. C, osztályfőnök Gáspár – Kelemen – Izabella: Barbu Róbert, Bedő Norbert, Brezán Márta, Csatlós Csilla, Csatlós Rozália, Hegyes Anikó, Kecskés Zsolt, Kurunczi Mária, Kurunczi Rozália, Lacsán Ilona, Lobotka Magdolna, Lovász Mária, Nagy Zsuzsanna, Szalai Sándor, Sztójka Róbert, Túróczi Róbert

1998-99, XII. C, osztályfőnök Moholea Monica: Czüvek Csaba, Fábíán Zita, Garlati Erzsébet, Kása József, Kurunczi Andrea, Lantos Mihály, Libus Zsolt, Rác Erika, Sipos Mária, Szénási Erzsébet, Vörös Endre Kálmán

1999-2000, XII. C, osztályfőnök Mihók Valéria: Cseri Tünde Izabella, Dancs Terézia Réka, Faragó Erzsébet, Farkas Zoltán, Horváth Csaba, Kőműves Erika, Nagy Jenő, Nagy Zsolt, Suhajda Henrietta, Szabó András

2000-2001 XII C, osztályfőnök Mihók Valéria: Balogh Franciska, Csapó Csilla Ilona, Kuhn Brigitta Irén, Kutasi Judith, Miskolczi András József, Niţă Mónika Katinka, Rohács Mihály, Szabó Tünde, Szomorú Rozália

Ennek az osztállysornak a tanárai:

román: Chifor Camelia, Giurgiu Ioan, Gligor Gabriela, Nicolăiţă – Ardelean – Doina, Niţu Elena, Pantea Floarea, Petescu Doru Ioan és Pop Maria Georgeta;

latin: Giurgiu Ioan, Gligor Gabriela, Nicolăiţă - Ardelean - Doina, Niţu Elena és Pop Maria Georgeta;

magyar: Giurgiu Erzsébet és Vas – Fridrik – Rozália;

angol: Avramescu Camelia, Balas Claudia, Iercuşan Elena, Jerca Adriana, Miklós Diana és Sfăt Eva;

orosz: Sfăt Eva;

francia: Borcea Alexandru, Ciulică Elisabeta, Coste Doina, Iercuşan Elena, Konti Emese, Moholea Monica, Ordodi Monica és Pop Maria Georgeta;

matematika: Zabos – Andronie – Erzsébet, Gál Magdolna, Takács – Cugerian Raţiu – Andrea és Zakariás Judith;

informatika: Krausz Cornel, Popescu Monica, és Takács – Cugerian Raţiu – Andrea;

csillagászat: Batki Liliana, Ivánka József és Puta Smărăndiţa;

fizika: Gyékény László, Ivánka József, Nagy István és Szlahotka István;

biológia: Moldován János;

kémia: Bán Béla, Kabát – Zorici – Maria, Mihók Valéria és Szöllösi Tamás;

földrajz: Róza Mária, Savulov Simona és Tóth József;

geológia: Tóth József;

gazdaság: Grozav Cristina és Gáspár – Kelemen – Izabella;

filozófia: Gáspár – Kelemen – Izabella és Ivánka József;

logika: Gáspár – Kelemen – Izabella;

pszichológia: Giurgiu Erzsébet és Gáspár – Kelemen – Izabella;

történelem: Balaş Ştefan, Giurgiu Erzsébet, Grozav Mihai, Gáspár – Kelemen – Izabella és Stoenescu Adelina;

testnevelés: Bacsilla Sándor, Kertész Pál, Miloş Alin, Popeţiu Didina és Toth Daniel;

római katolikus vallás: Balogh Árpád és Heinrich József;

tudománytörténet: Nagy István.

A századik évfordulós ünnepi ülés

2010 szeptemberében volt száz éve, hogy a Pécska központjában lévő egykori szálloda rendeltetését iskolára változtatta a helyhatósági és kormányzati akarat. Az évforduló jegyében lett megrendezve szeptember 12-én, vasárnap az Iskolanap, amelynek fél tíztől fél tizenegyig tartó részére ezen iskolatörténeti kiadvány bemutatása és egy előadás volt tervezve.

Tekintettel arra, hogy a rendezvényen jelen lehetett az iskola utóbbi ötven évének minden igazgatója, az előadó – alulírott – úgy döntött, hogy ezt az egy órát elsősorban az ő visszaemlékezéseik töltsék ki.

Alább az általuk elmondott beszédek szerkesztett változata olvasható.

Bacsilla Sándor, iskolaigazgató: Megkérem Nagy István tanár urat, hogy tartsa meg előadását.

Nagy István: (*Kivisz még egy széket az asztalhoz.*) Igen. Úgy néz ki, hogy egyedül vagyok, és mégis hat szék kell.

Mindjárt kiderül, hogy miért.

Mivel máris öt perces késésben vagyunk, és a fél tizenegykor kezdődő tanévnyitó szentmisére illik odaérni, és mert összesen ötven perc áll rendelkezésünkre, no meg azért is, hogy ebbe az időkeretbe beleférjünk, én leszek a szelep. Ezen az értendő, hogy utánam mások fognak beszélni, és miután ők befejezték, akkor én kitöltöm a rendelkezésünkre álló 50 percet.

Megkérem tehát – időrendben visszafele menet – Bacsilla Sándor igazgató urat, hogy foglaljon helyet az asztalnál.

Bacsilla Sándor: Köszönöm. Helyet foglalok, de mindjárt elmegeyek, mert szervezési teendőim vannak.

Nagy István: Elengedünk igazgató úr.

Bacsilla Sándor előtt Andronie Erzsébet volt az iskola igazgatója. Őt a helyiek Gyöngyinek ismerik.

Andronie Erzsébet előtt Beke Rozália volt az iskola igazgatója.

Beke Rozália Tóth József székébe ült.

Tóth József: Előzetesen leporoltam a széket.

Nagy István: Tóth Józseffel Moldován Jánost váltották le.

Moldován János Kocsik Józsefet váltotta, aki nem tudott eljönni.

Kocsik József Gulácsi Zoltán után következett, aki 1985-ben meghalt.

Gulácsi Zoltán Bessenyei Béla után lett az iskola igazgatója. Bessenyei Béla 1922-ben született Kolozsváron. Most Budapesten él, 88 éves, és 14 éve paralízálódott, ezért nem tud itt lenni.

Bessenyei Béla előtt, 1919-től – a trianoni határ-megállapítástól 1947-ig – Lajta János volt az igazgató, aki '19 után Laita Ioannak nevezte magát.

Lajta János előtt, 1889-től – 30 éven keresztül – Szomorú István volt az igazgató.

Előtte Hegedűs János és Lind Jakab vezette a magyarpécskai iskolákat.

Akkor legyen úgy, ahogy az elején mondtam. Átadom a szót az igazgató úrnak.

Bacsilla Sándor: Én nem vártam arra, hogy most ide ülhetek. Ha már Kocsik József igazgató urat főlemlítette Nagy István tanár úr, akkor azt javasolom, hogy hallgassuk meg – az én beszédem helyett – a Kocsik József igazgató úrnak erre az alkalomra írott ünnepi üzenetét. Felolvassa Dancu Gréta.

Drága barátaim!

Tisztelt Pedagógus Társak!

Kedves Szülők és Gyerekek!

Mint szeretett iskolánk egykori igazgatója és tanára mély meghatódottsággal vettem megtisztelő meghívásokat a pécskai magyar iskola százéves fennállásának ünnepségre.

Az idő azonban szalad, és én – végtelen sajnálatomra – erősen hajlott korom miatt csak lélekben tudok veletek lenni. Pedig nagyon büszke vagyok Rátok, hogy a történelem minden vihara ellenére álljátok a sarat.

Nyugdíjazásom óta az anyaországban élek, és itt mi valahányszor aggódo figyelemmel kísérjük a határon túli magyar iskolaügyet. Ugyanakkor fájdalommal és megdöbbenéssel kell látnunk, hogy közben a határon túl, még az öntudatos Erdélyben is – sajnos még Nálátok is –, félreértelmezett, és alaptalan karrierizmussal indokolva magyar gyerekeket román iskolába járatnak. Pedig a magyar tehetség akkor is kivirul, sőt csak akkor igazán, ha édes anyanyelvén és magyar pajtások közt indul neki a tanulásnak. Az állam nyelvét úgyis elsajátítja, és végül is kétnyelvű, de kettős műveltségű lesz. És minden ember annyit ér, ahány nyelvet beszél.

Kedveseim!

Üdvözlétemet – ha lehet – olvassátok föl ünnepségeinken. Azonban csak lassan, érthetően. Ugyanis az utóbbi években a tévében és rádióadásokban érthetetlenül gyors hadarásoknak lehetünk fültanúi. Az idősebbek szépen beszélnek, de az ifjúság közül sokan olyan sebességgel hadarják a magyart, mintha a tatár kergetné őket.

Kérlek tehát, legyenek szószólói a szép, értelmes, jól hangsúlyozott, megfontolt magyar beszédnek, még ha mostanában „divat” is a hadarás. Vigyázzatok a magyar nyelvre, amely a világon egyedülállóan hangzatos – és idegen fülnek is dallamos, és nagyon kifejező.

Javasolnám, legyen a pécskai magyar iskola a „Szépen Mondott Magyar Beszéd” mozgalom elindítója. Ennek megszervezése a nemes cél mellett dicsőséget is hozna iskolátokra.

A Jó isten áldását kérem Rátok, a 100 éves szeretett iskolánkra, a nagyszerű és önzetlen tantestületi tagokra és Rátok, gyerekek (családtagjaitokkal együtt), mert Ti vagytok a jövő.

Budapest, 2010 szeptembere

Kocsik József,

iskolátok volt igazgatója és tanára

Nagy István: Olykor érik az embert meglepetések. Ilyen meglepetés volt számomra ez a levél is. Hétfőn beszéltem Kocsik Józseffel telefonon. Mondta, hogy csütörtökön Pécskán lesz, és eljuttatja hozzám azt a levelet, amit az alkalomra ír. A levél megérkezett. Nem hozzám, de most megkaptam. Köszönöm neki. Egyébként a telefonban az utolsó mondata így hangzott: Üdvözlöm a szervezőbizottságot.

Andronie Erzsébet: Tisztelt vendégek, kedves házigazdák!

Örömmel fogadtam a 2-es számú Általános Iskola meghívását, erre a magas szintű rendezvényre, erre a nagyon fontos alkalomra.

Egyszer fordul az elő, hogy egy iskola százéves.

Szerény és egyelőre rövid tanári pályafutásom alatt sok iskolában megfordultam, de egyet mondhatok, és szerintem sokan vagyunk így.

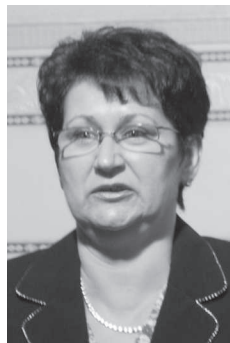
Mindig úgy jövök ide, mintha haza jönnék. Sose érzem magam vendégnek. Amikor belépek a kapuján melegség fog el, és jó, hogy itthon vagyok. Ez – bár csak hat évet tanítottam ebben az iskolában – a kollégáknak, a diákoknak köszönhető maradandó emlék.

Itt kezdtem a negyedik tanári évemet. Szerencsém volt nagyon lelkes, szakképzett, odaadó kollégákkal dolgozni, akiknek ezúton is megköszönöm a támogatását, segítségét. Nagyon sokat tanultam itt. Kitűnő igazgatók alatt dolgozhattam: Tóth József és Beke Rozália.

Amit ma tudok – és ugye folyamatosan fejlődünk –, annak az alapjait itt szereztem meg. Mindenkinek köszönöm.

Más időket éltünk, úgy anyagi, mint más szempontokból. Nem voltak pályázati lehetőségek. Kisebbségi iskolaként nem részesültünk támogatásban. Ez, amint látjuk az iskolán – mivel már korábban is voltunk itt – mára pozitív irányba változott. Úgy az iskola, mint a diákok, a vezetőség is nyitott a kapcsolatteremtésre. Pályázatokat nyernek, és ez látszik. Nagyon fontos szempontnak tartják a gyerekek életre való nevelését. A munkájukért én gratulálok nekik. Minden elismerésem.

Kívánok minden kollégának, minden jelenlevőnek jó egészséget, eredményes munkát a pécskai 2-es Számú Általános – magyar nyelvű – Iskolának pedig még sokszor száz évet.

Beke Rozália: Végighallgatva Kocsik tanár úrnak az üzenetét, levelét, gyönyörűen megfogalmazott mondatait én egy kicsit most bajban vagyok.

Évek óta nem volt alkalmam, hogy beszédet mondjak egy nagyobb közösség előtt. Most egy kicsit izgulok, mert nem egy előre megírt szöveget kell elmondanom, hanem ami most a szívemből, a lelkemből jön.

Megköszönöm Nagy István tanár úrnak, hogy meghívott erre az előadásra, erre az alkalomra, és örülök, hogy itt vagyok.

Kezembe fogom azt a kis könyvecskét, amit szintén őtőle kaptam, amelyben az utolsó oldalon az iskola igazgatói – kinevezésük sorrendjében – vannak felsorolva, és a tizedik helyen én is olvashatom a saját nevemet.

1990-ben, a rendszerváltás után, több évi, más iskolában folytatott munka után – együtt a férjemmel – sikerült a pécskai iskolához kerülni, és a '90-es évben az a megtiszteltetés ért, hogy rám bízta az iskola igazgatói funkciójának a betöltését.

A körülmények úgy adódtak, hogy ez két évig tartott, de ha hozzá teszem azt a tíz évet, amit szintén igazgatóként dolgoztam egy másik általános iskolában, akkor úgy érzem, hogy 12 év igazgatói időszak elég ahhoz, hogy egy pár olyan gondolatot tolmácsoljak önöknek, ami az én meggyőződésemmé vált, és lényegében a tapasztalatom.

Aki azt gondolja, hogy tanárnak, igazgatónak lenni egy nagyon könnyű feladat, az nagyon-nagyon téved.

Az igazgató – aki különben elvállalja ezt a funkciót – tudatában kell, hogy legyen annak, hogy ez egy nagyon felelősségteljes munka. Felel a tanári kar munkájáért, és az egész iskola tevékenységéért.

Meghajtom a fejem azon kollégák előtt, akik ezt a funkciót valaha is – egy pár évig, esetleg több évtizedig – betöltötték, mert munkát, időt, energiát nem kímélve azt tették, amit tenniük kellett, és éveken keresztül dolgoztak azért, hogy ennek a településnek az ifjú nemzedéke valóban majd, az idő folyamán, más iskolákban, munkahelyeiken megállják a helyüket.

Én ez alatt a 12 év alatt egy pár következtetésre juthattam.

Igazgatónak lenni nem is olyan könnyű dolog. Az igazgató nem egy magányos farkas, aki jár-kezel az iskolában, parancsokat osztogat,

esetleg ellenőriz. A munkájának csak akkor van eredménye, ha egy szakmailag felkészült, fegyelmezett, munkájában pontos tanári közösség veszi körül.

Az igazgató feladata nem az, hogy alattvalóként kezelje a kollégáit, hanem egyenlő embertársként, egyenlő értékű kollégaként. Nemcsak szakmai irányítónak, hanem egy kicsit pszichológusnak is kell lennie, mert együtt kell éreznie a kollégáival, jóban, rosszban, sikerben, sikertelenségben. Akkor van értelme az egésznek. Amit hangsúlyozni szeretnék: tiszteletadás nélkül – ez fentről lefele vagy fordítva –, kellemes közérzet és nyugalom az iskolában nincsen.

Az iskolai tevékenység oktatói-nevelői folyamatának – szerintem – van néhány kulcsszava. Ahhoz, hogy minden rendben menjen, és eredménye legyen az oktatói-nevelői munkának egy pár dolog kell.

Kell egy alaposan *felkészült*, szakmai tudással rendelkező tanári kar.

Szükségeltetik – minden további nélkül – a *fegyelmezettség*.

A *pontosság* a munkában.

Az egymás iránti *tiszteletadás*.

A tanár, az igazgató, az egész közösség részéről nagyon-nagyon sok *türelem*.

És nem utolsó sorban *szereénység*.

Az iskolában *a gyerek van a központban*. Őérte történik minden. A tanári kar őértük dolgozik.

A másik tényező, ami szintén a sikerhez, az eredményekhez vezet, az a *szülőkkal való* nagyon jó *kapcsolat* kiépítése.

Az *együttműködés*.

A *jó viszony*.

Mert végül minden a gyerekért történik.

A kollégáim előtt, akik igazgatói funkciót töltöttek be, meghajolok. Tudom, hogy milyen nehéz dolog. Annak nehéz, aki komolyan veszi. Aki nem veszi komolyan, annak könnyebb.

Tisztelettel meghajolok minden kollégám előtt, akik most is aktívan dolgoznak, és akik mindent megtesznek annak érdekében, hogy a munkájukat siker koronázza, becsülettel megállják helyüket – falu szót használnék, bár itt városban vagyunk – és megpróbálnak a falu igaz lámpásai lenni.

Én kívánok mindenkinek nagyon jó egészséget, a munkához elsősorban, és minél több sikert, megalégedést, hogy a gyerekek,

akiket mi tanítottunk vagy Önök tanítanak, mindig kellemes emlékekkel maradjanak meg az iskola iránt, és mindig jó szívvel térjenek vissza oda, ahol megkapták az alapokat, és ahol szeretettel oktatták, nevelték őket.

Tóth József: 1980. szeptember elsején neveztek ki igazgatónak.

Az olyan módon történt, hogy épp egy retyezati hegyi túráról érkeztem haza diákjaimmal. Arra se volt időm, hogy a túrabakancsot megpucoljam. Behívtak a tanfelügyelőségre, és azt mondták: holnaptól te vagy az iskolaigazgató, indulj haza, és végezd a munkádat.

Majdnem úgy éreztem, hogy sántítok hazafelé, mert nem sok fogalmam volt, hogy mit is kell tenni. Amikor hazaértem kiderült, hogy a titkárságot is megszüntették. Az iskolai adminisztrációról pedig nem sok fogalmam volt. Úgy éreztem, hogy: na, sánta itt egy púp is a hátadon. Aztán ez így ment. Évekig nem volt titkárság. A nyolcvanas évek második felétől fél normával kaptam titkárnőt. 1990-ben az új tanévet már úgy kértem, hogy mentsenek föl. Elég volt az a tíz év.

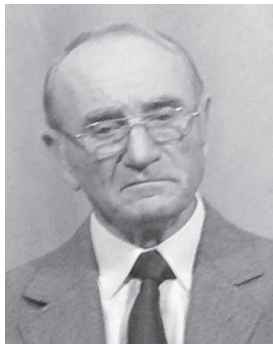
1977-ben végzett az utolsó líceumi osztály. Utána⁴⁷ tíz osztállyal működött az iskola mezőgazdasági, majd kőolajipari profillal. Mindenféle profilok voltak. Indítottunk egy esti líceumi osztályt is – ugyancsak mezőgazdasági profillal –, amelyik befejezte. Tehát elég sok volt a teendő.

A nyolcvanas évekre volt jellemző igazán, hogy a pártpolitika keményen rátenyerelt a tanügyre, az iskolában folyó munkára. Főleg a tanügyért felelős pártaktivistáknak a rosszindulatú, akadékoskodó, merev magatartása volt nyomasztó.

Milyen is volt ez a tíz év, a nyolcvanas évek?

Nagy nehézségeket okozott az iskolaépületek karbantartása. Nem kaptunk elegendő pénzt. Gond volt mindenféle, a javításokhoz szükséges beszerzéssel.

Nagy gond volt a tüzelőanyag beszerzése. Voltak olyan telek, hogy 7-8 fok volt az osztályokban, a gyermekek félóránként kérezkodtek,

⁴⁷ Gyakorlatilag 1973-tól, hiszen az utolsó középiskolai felvételi 1972-ben volt.

hogymenjenek ki a WC-re, mert úgy fölfáztak. A tüzelőfáért a kollégákkal és a diákokkal kellett menjünk az erdőbe, és nagy nehezen szereztük be.

Előfordult, hogy a kiutalt fát más iskola kapta meg. Nekem csak ideküldték, hogy írjam alá, hogy megkaptam. Aztán mondtam, hogy mondják meg az autó rendszámát, amelyekkel ide küldték, mert én nem kaptam semmit. Úgy kellett télen menni, és nyárfát vágtak ki nekünk, ami annyira vizes volt, hogy nem lehetett vele fűteni.

Másik nehézséget az jelentett, hogy a tantervet nagyon nehezen lehetett teljesíteni, mert szeptember 15-étől majdnem november elsejéig – őszi mezőgazdasági gyakorlatnak nevezték – munkán kellett részt vennünk, ami másfél hónapot elvett. Utána május elején megkaptuk a selyemhernyót, és egészen a tanév befejezéséig azzal kellett küszködnünk. A tantermeket ki kellett ürítsük, nem volt hova tegyük már a diákokat. A végén a hernyók mind megbetegedtek, és teljesen haszontalan volt a tevékenység.

Ez mind-mind az oktatás és a tanterv teljesítésének a rovására történt.

Mellékesen még olyan dolgokat is a nyakunkba akasztottak, mint juhtenyésztés. Ötven kos kaptunk, és azokat kellett nevelni. Persze nem voltak meg a szükséges feltételek. A kollektív gazdaság besegített, és szénát biztosított. Egy juhászra rábíztuk. Együtt tartotta az ő nyájával, de egy hónap múlva jelentkezett a szép juhászné, hogy valamit csináljunk a kosokkal, mert mégis sok ötven kos az ő kis nyájának. Kiderült, hogy kasztrálni kellene, de az arabok nem veszik át. Ilyen módon – teljes csőd és ráfizetéssel – végül felnevelték a kosokat.

Ilyen dolgok mentek. Az oktatás mintha nem is lett volna fontos. Mondván, hogy az életet be kell vinni az iskolába, hát behozták, de nagyon birka szagú lett.

Nem akarom tovább mondani, mert tragikomédia volt az egész.

Nyomasztó volt, hogy feszültség alakult ki a tantestületben. Mindenki gyanakodott. Félték egymástól. Az az érzése volt a kollégáknak, hogy a belügyieknek az embere biztos, hogy ott van. Mert mindenütt ott volt. Ez feszült hangulatot teremtett.

Ne is beszéljünk olyan esetekről, amikor Ceaușescu jött, és a látogatását megszervezték.

Az hihetetlen, hogy hogyan történt.

Az, aki lejött Bukarestből, és előkészítette, olyan kifejezéseket használt, hogy „te belesc”, tehát kibelezlek. Hihetetlen. Éreztük, hogy tobzódik a terror és a diktatúra.

Attól rettegtünk, hogy a gyerekeink – ott, ahol sorfalba álltunk – valami olyat mondanak, amitől az iskolának sok kellemetlensége származhat, mert öt méterenként idegen emberek – nem tudtuk, hogy kik – ott lökdösték, hogy tapsoljanak.

Mindezek ellenére folyt az oktatás, és a tanterveket sikerült megvalósítanunk.

A kollégák a lehetőségeknek megfelelően, becsületesen helyálltak. A tantárgyversenyeken, ahol lehetett, kultúr-megmozdulásokon, Megéneklünk Románia megszervezésben részt vettünk. Ez is inkább megterhelés volt az iskolára.

Fényes éveknek mondták ezt az időszakot, de mi nagyon sötét éveknek éreztük.

Én azt mondom, és azt kívánom, hogy soha többet ilyen fényes, sötét éveket ne éljünk meg.

Végül is vége szakadt ennek az örületnek és jött az 1989-es forradalom. Még azt a tanévet befejeztem, és kértem, hogy mentsenek föl az igazgatóságból.

Akkor, amikor megkaptam ezt a kinevezést nem nagyon értettem, hogy miért kaptam. Elöttem egy nagyon jól felkészült, szakmailag is kitűnő, vezetői adottságokkal rendelkező kolléga volt az igazgató, János, és az egy nagyon kellemes és kedves időszak volt.

A sporttevékenységtől kezdve mindenféle, pezsgő iskolai élet volt. A Bolyain végzett kollégák egymás után jöttek. Jókedv volt, nagy munkalendület, hegyi túrák, sportesemények. Igazán szép időszak volt, de a nyolcvanas évekre nem szívesen emlékszem.

Ilyen körülmények között mentek a dolgok. Dehát valahogy végigcsináltuk.

Ennyit szerettem volna elmondani.

Nagy István: A gyanakvásról csak annyit, hogy 1984 augusztusában söpörtem az utcát. Jött egy katonaruhába öltözött fiatalember, és azt mondta: hogy jöjjenek be a rendőrségre. Ott Rusu titkosszolgálati alezredes várt, és több órán keresztül beszélgettünk. Aztán írtam egy

sok oldalas akármit, ami úgy kezdődött, hogy alulírott Nagy István, két kiskorú gyermek apja... Biztos ott van még mindig az egyik polcukon. A fiunk akkor három éves volt, a lányunk meg egy.

Moldován János következik. Nézem az órát. Tíz óra hét perc.

Beke Rozália: Nem jut idő neked.

Nagy István: Az, hogy nekem nem jut idő, nem gond.

Moldován János: Szeretettel köszöntöm mindannyiukat. Köszönöm a meghívást, a lehetőséget, hogy ezen a tevékenységen részt vehetek. Olyan értelemben, hogy még két lábon járó lényként jöhettek el ide, és mint lélegző valaki mondhatok egy-két gondolatot, ami a múltat illeti.

Nem illő az alkalomhoz, de mondanám, hogy nagyon sajnálom, személy szerint, hogy ilyen satuba fogott időbeosztású ez a tevékenység, mert tulajdonképpen egy magasabb szintre emelkedő fórumjellegűt kellett volna, hogy öltjön. Ugyanis én ismerem a volt diákok hozzáállását az ebben az iskolában évtizedeken keresztül zajlott munkához, és tudom, hogy nagyon sokan eljöttek volna, ha fórumként lett volna megszervezve, ahol sok mindenről lehetett volna beszélni.

Rengeteg sok esemény volt ennek az iskolának az életében, amit ki kéne itt teregetni és megbeszélni, mert ők is részesei voltak, mi is. Sajnos erre idő, lehetőség nincsen.

Azért beszélek kicsit hangosabban, mert 16 alkalommal – tanév végén, júniusban – itt álltam, és a líceumi osztály búcsúztatásakor én mondtam a búcsúztató beszédet. Ugyanis én voltam a főmufti – ahogy mondták annak idején –, én voltam az iskolaigazgató, tehát rám volt akasztva ez a dolog.

Abban az időben nem úgy volt, hogy megpályáztuk, megnyertük stb.

Kaptam egy átiratot, Zimándújfalun dolgoztam. Az átirat így szólt: szeptember elsejétől a pécskai 2-es Számú Középiskolához ki vagyok nevezve igazgatónak. Kész. Mese nem volt. Ezt így el kellett fogadni.

Ha visszatekintünk, akkor bizony rengeteg sok szép dolog volt.

Az embernek van egy nagyon jellegzetes tulajdonsága. A memória olyan érdekes, így teremtetten Isten, így nőttük ki – attól függ, hogy ki milyen szemlélet alapján kezel bennünket –, hogy a kellemetlenektől igyekszik megszabadulni, felejteni, és a kellemeseket megőrizni. A kellemes emlékek sokkal nagyobb mértékben jönnek elő, és ez teszi széppé azt, hogy visszaemlékezzünk a múltra. A mi korunkban már sajnos ott vagyunk, hogy a múltból táplálkozunk, és a jövő felé tekintünk, annak a reményében, hogy holnap is még fölkelünk.

A lényegi dolog, amit elmondanék.

Környezetünkben élő, és élettelen elemek vannak. Élettelen elem ez az épület, akit szeretnék megszemélyesíteni, szeretnék köszönteni, és még sok évtizeden, évszázadon át működőképességet kívánnék neki, hogy sokáig álljal öreg barátom, öreg épület. Barátomnak tekintem, mert ötven év köt hozzá. És ötven év bizony nem kis idő. 1961 óta direkt, indirekt kapcsolatom van vele. De ezzel csak ezüstérmes vagyok. Megelőz ilyen vonatkozásban Tóth József kollégám, akit nem 50 év köt ide, mert hamarabb volt ő már itt – 1944-től –, mint ide kerültem volna, tehát ő az aranyérmes, én csak ezüstérmes vagyok, ilyen vonatkozásban. Higgyék el, hogy ez is nagy idő, és kemény munka volt.

Kiigazítanék valamit a tévedések elkerülése végett. A pécskai oktatás, a pécskai magyar oktatás nem százéves. A pécskai magyar oktatás visszanyúlik az 1770-es évek vége feléig. Akkor indult. Ha a pécskai száz évről van szó, akkor ez az épület ad otthont – száz éve – annak az intézménynek, amit mi is szolgáltunk néhány évtizeden keresztül.

Ha már itt vagyunk, akkor engedtessek meg, hogy két kiadványt vegyek a kezembe. Az egyik az 1890-es években megjelent, Szomorú István nevű neves iskolaigazgató-tanító írásait tartalmazza. 120 év elteltével egy másik kiadvány, ami tulajdonképpen csak a leves, ahogy nyilatkozott a szerkesztője, s reméljük, hogy e mellé, úgy, ahogy megígérte, megjön a második fogás és a desszert is, ennek a kiadványnak a szerzője Szomorú István kettő, akit úgy becézünk, hogy Nagy István. Ő legalább olyan kemény, húzós legény, mint, amilyen volt annak idején Szomorú István tanító, akinek a gondolatait Nagy István átmentette ebbe a kis füzetecskébe, és következtetek arra, hogy a fő művében is benne lesznek. Áll az ember, és, ahogy szokás mondani, ácsorog. Tátott szájjal nézi azt, hogy hogy volt képes egy vidéki iskolaigazgató-tanító ilyen nemes gondolatokat papírra vetni, ilyen nemes módon gondolkodni, ilyen lelkiületű ember legyen az

1800-as évek végén? Gondolatait levezette, véleményét kifejtette, átélte azokat az időszakokat, és papírra vetette. Ilyen szempontból nehezebb dolga volt és van Nagy Istvánnak, mert ő sok mindent nem élt át, és ezért be kellett menjen, és átnyálazzon egy nagy rakás papírt és, mint román porszívó szívja ott a port az irattárban, ahhoz, hogy hozzájusson egy csomó adathoz. Meg vagyok győződve – mert megígérte, és olyan makacs, keményfejű, mint az anyacsavar, nagyon húzós, és nem ismer határt, ami a saját magával szemben támasztott igényeket illeti –, hogy megjelenik a tulajdonképpeni kiadvány is, és a Szomorú István kiadványa óta eltelt időt, 120 évet letárgyal benne.

Örvendek, hogy ez megjelenik, és örvendenék, ha száz év múlva lenne egy Szomorú István III., aki elővonná, kézbe venné azt, amit most Nagy István összerak majd, terítékre hoz, és összevetné, hogy mi is történt.

Azért mondtam, hogy örvendenék, mert sajnos nem vagyok optimista. Általában nem vagyok pesszimista természetű ember, de látva a pillanatnyi helyzetet, és azt, hogy miként alakulnak a dolgok, nem tudok optimista lenni jövőnket illetően.

Van nekem néhány olyan adatom, ami azt hiszem, hogy Nagy Istvánnak sincsen meg. Mivel nem tudom pontosan, hogy az ő előadásában mi lett volna –, jó lett volna, ha előtte meg tudta volna tartani, és utána ehhez igazítjuk a magunk véleményét, álláspontját – ezért engedtessek meg, hogy ezekről beszéljek.

Fontosnak tartom kihangsúlyozni azt, hogy ebben az épületben az oktató-nevelői tevékenység beindítása annak a méltánytalanul elfelejtett nemes tanítónak és iskolaigazgatónak a nevéhez fűződik, akit úgy neveztek, hogy Szomorú István.

Ez az 1910-es évek elején történt. Előtte a hatalmas erőfeszítések: iskolaszervezés, iskolaépítés azt eredményezte, hogy hat – írd és mondd hat – tanyai iskola működött kint, ahol a lakosság mezőgazdasági tevékenységet folytatott, hogy a gyermekeknek helyben, a tanyák között, a lakhelyükhöz közel legyen meg a tanulási lehetőség. A három városi iskola mellett hat tanyai iskola működött.

Szomorú István ügyes kézzel, megfontoltan, talpraesett módon irányította, kormányozta, rendezte és szervezte több mint húsz tanító irányítását.

Az 1910-es népszámlálási adatok értelmében Pécskának nagyjából, Magyarpécskára vetítve és a Románpécska területén élő magyarokat is figyelembe véve, nyolcezer magyar lakosa volt. Ma

3400-ról beszélünk. Vessük össze a dolgokat, és mondjuk azt, hogy 60%-kal kevesebb van ma, mint akkor volt.⁴⁸

1910-ben iskolaköteles gyermek 1387, iskolaköteles gyermek alatt értették az I–IV. osztályosokat. Ma azt hiszem, hogy van százezer valamennyi tanuló az V–VIII-ban. Az I–IV-ben mennyi van, 70?

Bacsilla Sándor: 68, magyar tagozaton.

Moldován János: Ez több mint 90%-kal kevesebb.

Na, kérem, ezt a két dolgot vessük csak össze, és nézzük meg, hogy mi történt 100 év alatt? Hatvan százalékkal apadt az összlakosság, 90%-kal az iskolába járandó I–IV. osztályos gyermekek száma. Mondjam ki? Kimondom. Vessünk előre száz évet, és ha ezt az öngyilkoló, önpusztító magatartást folytatjuk, és folytatjuk kérem, nincs mese, nincs megállás, úgy néz ki, elveszítették főntről leig a józan gondolkodást, ami a kormányzást illeti. Olyan kézbe került a kormányzása ennek az egész országnak, ami sajnos hullámzó vizekre vezette az ország hajóját. Kilátástalanság, elkeseredettség – ez nem titok, nincs, amit szépíteni a dolgokon –, és ennek eredményeképpen föltételezem, hogy néhány évtizeden belül nem lesz visszafordulás, nem lesz gyarapodás. A lakosság elöregedett, elöregedik. Ha a plébános úrtól kérnök az adatokat láthatnánk, hogy sokkal több évente az elhalálozás, mint a házasságkötés, nem is beszélve a keresztelőről. Tehát ugye mind negatív, negatív, negatív.

Olyan ügyes producálók vagyunk, hogy minden kettő producál egyet, és azt mondja, hogy van egy szép lányom vagy egy szép fiam. Annak idején annyi gyermek volt vidéken, kint tanyákon, hogy nem fértek be az iskolába. 150-180 gyermek volt egy osztályba berakva, és dolgoztak a tanítók, csinálták a dolgukat. Ma alig tudják összeszedni a szükséges tanulószámot ahhoz, hogy működhessen az iskola, és még örvendünk, hogy sikerül összeszedni, sikerül működtetni.

Íme, néhány gondolat, amin el kell gondolkodni.

Nem nekünk, mi sajnos nagyon rohanunk a vége felé, de azoknak, akik utánunk jönnek.

Vajon mit lehetne érdemben tenni?

48 1910: Magyarpécskán 7475 és Románpécskán 2442 magyar, vagyis 9917, román 166+6503=6669, szlovák 16+377=393, szerb 10+160=170, német 57+34=91, más nemzetiségű 566+55=621, összesen 17269.

2002: magyar 3825, román 6717, cigány 763, német 30, ukrán 30, szerb 14, szlovák 49, más 7, összesen 11435.

Mi nem tudunk beavatkozni, de annyit legalább, hogy az, ami megvan, aki megvan, aki iskolába jár, azokat legalább olyan szemlélet alapján neveljük, amilyen szemléletet annak idején próbált a régi tantestület ebben az iskolában kialakítani, és amit próbált bevinni emberekbe.

Amikor itt a középiskola megalakult, akkor a fő kérdés a szemléletváltás volt. A meglévő szemléleten szeretünk volna változtatni. A Márki-féle monográfiában ugyanis a pécskai embernek a jellemzése úgy szólt, hogy „jó módú, gazdag, szorgalmas földművelő. Mindene a földművelés, a jó mód. Van azonban néhány olyan vonása, ami megkérdőjelezhető, illetve amire oda kéne figyelni. Az iskolával, a templommal szembeni magatartása nem állt a helyzet magaslatán.

Két példa. Az első.

X tanító az Iskolatanács ülésén azt kérte, hogy

Bacsilla Sándor: Egy perc.

Moldován János: utaljon ki egy köbméter fát, egy köbméter deszkát, hogy padolja ki a szobáját, mert van három gyermeke.

Nyolcvan hektáros nagygazda: 80 hektár szántóm van, földes házban lakom, tanító úr is lakhat.

A második. Nem hívja meg soha asztalához tanítóját és papját, de meghívja a jegyzőt, és a csendőrt, akitől fél.

Ezekben a példákban olyan nehéz gondolatok vannak, és ezért mondtam el.

És tessék, itt van, jön az igazgató, máris hajt, szorít, hogy nyomás kifelé, pedig rengeteg dolog volna, amit föl kéne vetni.

Még egy dolgot. Engedtessek meg nekem, hogy ezt elmondjam, mert olyan információ, ami máshol nem szerepel, és szeretném vele ennek a neves tanítónak, Szomorú Istvánnak a személyiségét kihangsúlyozni, hogy mi, ha most visszanezünk, értékelhessük őt.

1908-ra Szomorú István 25 évet töltött el a pályán. Kollégák, a közösség, az akkori községvezetés nagyon megünnepelte ezt az embert, sőt a tanügyminiszter, a közoktatásügyi miniszter meleg hangú, érdemeit elismerő irattal tüntette ki. Indoklasként mit hoztak föl, miért kapta ezt a kitüntetést? „*A magyar néptanító eszményes megszemélyesítője ernyedhetetlen buzgalmánál, gazdag tudásánál, és ragyogó tantestületi eredményeinél fogva szorgalmas tevékenységéért.*” Ilyen egyéniség volt az, aki bevezette

ebbe az épületbe az oktatást. Azóta mi még itt-ott barkácsoltunk rajta, csináltunk, hogy utánunk mit csinálnak? Nagy István most megmutatja...

Bacsilla Sándor: Igazgató asszonyok, igazgató urak, az iskola nevében köszönöm szépen, hogy itt voltak. Külön köszönöm Nagy Istvánnak ezt az emlékfületet. Én áttanulmányoztam, gyönyörű. Minden vendéggyerek egy emléklappal kapja ajándékba.

Most bejelentem a következő programot. A tanulók, a tanárok most kötelezően mennek a templomba.

A meghívottakat nem tudjuk kötelezni.

Három percünk van a bevonulásig. Kérlek szépen benneteket. Utána találkozunk az iskola udvarán, kötelezően, megint tanároknak, diákoknak, tanévnyitó.

Parancsoljatok.

* * *

E kiadványról tervezett, de el nem hangozhatott előadásom és zárszavam helyett álljanak itt a Szomorú István által írott Iskolai Értesítők adatainak összegzése, valamint a pécskai magyarság utóbbi évszázadának számai.

		Összes	Róm. kat.	Gör. kat.	Kör. kel.	Ágostai	Ev. reform.	Izraelita	Magyar	Német	Román	Szerb	Tót
tanuló	1890–96	I. 1992	1966	0	20	0	0	6	1967	14	7	0	4
		II. 1240	1216	0	14	1	2	7	1205	18	9	3	5
		III. 840	808	4	16	2	1	9	783	38	14	3	2
		IV. 546	467	10	62	0	0	7	383	97	59	4	3
		V. 162	147	1	13	0	1	0	130	19	11	2	0
lakos 1890		4780	4604	15	125	3	4	29	4468	186	100	12	14

1910-ben a 9917 pécskai magyarnak 1199 gyermeke járt az I–VI. osztályba, 1920-ban 9542-nek 983, 1930-ban 7842-nek 601, 1966-ban 6295-nek 331, 1977-ben 5640-nek 201, 1992-ben 4560-nak 163, 2002-ben 3825-nek 144. A 2009–10-es tanévben Pécskán 94 gyermek járt a magyar tannyelvű I–VI. osztályokba.

A számok beszédesek, és a pécskai magyarság elképesztő iramú fogyását mutatják.